

Den Europæiske Unions Tidende

L 188

Dansk udgave

Retsforskrifter

53. årgang

21. juli 2010

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

2010/395/EU:

- ★ **Kommissionens beslutning af 15. december 2009 om Tysklands statsstøtte C 17/09 (ex N 265/09) til omstrukturering af Landesbank Baden-Württemberg (meddelt under nummer K(2009) 9955) ⁽¹⁾.....** 1

IV Retsakter vedtaget inden den 1. december 2009 i henhold til EF-traktaten, EU-traktaten og Euratomtraktaten

2010/396/EF:

- ★ **Kommissionens beslutning af 18. november 2009 om statsstøtte C 18/09 (ex N 360/09) gennemført af Belgien til fordel for KBC (meddelt under nummer K(2009) 8980) ⁽¹⁾.....** 24

Pris: 4 EUR

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 15. december 2009

om Tysklands statsstøtte C 17/09 (ex N 265/09) til omstrukturering af Landesbank Baden-Württemberg

(meddelt under nummer K(2009) 9955)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2010/395/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit ⁽¹⁾,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger ⁽²⁾ og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Ved sin beslutning K(2009) 5260 af 30. juni 2009 i sag C 17/09 ⁽³⁾ (herefter »beslutning om indledning af proceduren«) godkendte Kommissionen, at delstaten Baden-Württemberg og andre offentlige organer i en begrænset periode foretager et kapitalindsud og gennemfører en hjælpeforanstaltning i form af overtagelse af værdiforringede aktiver til fordel for Landesbank Baden-Württemberg

⁽¹⁾ Med virkning fra 1. december 2009 er EF-traktatens artikel 87 og 88 erstattet af EUF-traktatens artikel 107 og 108. Artikel 87 og 88 i EF-traktaten og artikel 107 og 108 i EUF-traktaten er stort set identiske. I forbindelse med denne beslutning betragtes referencer til artikel 107 og 108 i EUF-traktatens som referencer til artikel 87 og 88 i EF-traktaten, hvor det er relevant.

⁽²⁾ EUT C 248 af 16.10.2009, s. 9.

⁽³⁾ EUT C 248 af 16.10.2009, s. 9.

berg (herefter »LBBW« eller »banken«). I beslutningen udtrykte Kommissionen samtidig tvivl med hensyn til, hvorvidt hjælpeforanstaltningen var i overensstemmelse med EU's støtteregler hvad angår værdiansættelse og byrdefordeling. Den indledte derfor en formel undersøgelsesprocedure.

(2) Beslutningen om procedurernes indledning blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽⁴⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte bemærkninger. Kommissionen modtog ingen bemærkninger.

(3) I spørgsmål vedrørende metoden for værdiansættelse ved overtagelse af værdiforringede aktiver har Kommissionen fået teknisk bistand fra eksperter, som den har indgået kontrakt med (Duff & Phelps, Professor Wim Schoutens) samt hos Den Europæiske Centralbanks eksperter.

(4) Den 9. oktober 2009 fremsendte Tyskland en omstrukturingsplan for LBBW til Kommissionen, som efterfølgende blev suppleret med yderligere oplysninger flere gange. De sidste oplysninger blev fremsendt den 3. december 2009.

(5) Der var en række møder, e-mail-udvekslinger og telefonkonferencer mellem Kommissionen og Tyskland.

(6) Den 3. december 2009 afgav Tyskland flere tilsagn i forbindelse med omstrukturingsplanens gennemførelse.

⁽⁴⁾ Se fodnote 1.

2. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

2.1. Støttemodtager

- (7) LBBW er en tysk delstatsbank. Banken ejes af delstaten Baden-Württemberg, som ejer en andel på ca. 35,5 %, Sparkassenverband Baden-Württemberg en andel på ca. 40,5 %, byen Stuttgart ca. 19 % og Landeskreditbank Baden-Württemberg næsten 5 %. Alle aktionærer er enten offentlige eller statsejede selskaber.
- (8) LBBW er en af de få vertikalt integrerede delstatsbanker. Bankens og dens datterselskabers primære forretningsområde er transaktioner med mellemstore virksomheder (SMV og større virksomheder) og privatkunder. LBBW tilbyder serviceydelser til privatkunder og fungerer i byområdet Stuttgart som lokal sparekasse. Blandt bankens øvrige aktivitetsområder er ejendomsfinansiering og kapitalmarkedsforretninger. Banken tilbyder endvidere serviceydelser og produkter til sparekasser.
- (9) LBBW's balancesum androg i slutningen af juni 2009 448 mia. EUR. Bankens markedsandel på de indenlandske markeder, hvor den er aktiv, overstiger ikke [> 4] (*) %. På lokalt plan, dvs. bankens kerneområde, er markedsandelene noget højere. På erhvervskundeområdet var markedsandelen [< 15] % i Baden-Württemberg, [< 10] % i Sachsen og [< 5] % i Rheinland-Pfalz. På privatkundeområdet var bankens markedsandel på [< 7] % i Baden-Württemberg, [< 2] % i Sachsen og [< 1] % i Rheinland-Pfalz. Hvad angår aktiviteterne på kapitalmarkedet er bankens markedsandel ubetydelig både i Tyskland og på europæisk plan.

2.2. Foranstaltningen

- (10) Der er gennemført to støtteforanstaltninger til fordel for banken: kapitaltilførsel (Tier-1) på 5 mia. EUR og overtagelse af værdiforringede aktiver via garantier på over 12,7 mia. EUR for to porteføljer af strukturerede værdipapirer med en samlet værdi på 35 mia. EUR⁽⁵⁾. Alle aktionærer deltager i kapitaltilførslen med beløb i forhold til deres respektive kapitalandele og indirekte i overtagelsen af de værdiforringede aktiver.
- (11) Kapitaltilførslen skete ved forholdsmæssig forhøjelse af stamkapitalen, hvor udbytteudlodning til den nye stamkapital går forud for udbyttelodning til den nuværende

stamkapital. For kapitaltilførslen betaler banken en samlet kompensation på 10 %. Ifølge planen skal kapitalen tilbagebetales i fem trancher om året fra 2013.

- (12) Overtagelsen af de værdiforringede aktiver skete i form af garantier, som beskytter LBBW mod tab og reducerer de lovpligtige egenkapitalkrav for strukturerede værdipapirer. Garantierne dækker to forskellige porteføljer.

Den såkaldte »ABS-portefølje« består af strukturerede produkter med en værdi på 17,7 mia. EUR, som ejes direkte af banken. For ABS-porteføljen dækker banken tab for de første 1,9 mia. EUR, og Baden-Württemberg dækker det efterfølgende tab på op til 6,7 mia. EUR. Ifølge de tyske oplysninger var porteføljens reelle værdi pr. 31. marts 2009 på [15-16] mia. EUR og markedsværdien på 10,137 mia. EUR⁽⁶⁾. Garantiers kapitalfrigørelseeffekt var på [1-2] mia. EUR.

Den anden portefølje, den såkaldte »Sealink-portefølje«, vedrører et lån på 8,75 mia. EUR til et selskab med et specielt formål (special purpose entreprise, herefter »SPE«), som ejer en portefølje med strukturerede produkter. I Sealink-porteføljen udgør første tab 2,75 mia. EUR. Dette tab er dækket af en garanti fra delstaten Sachsen, som blev ydet i forbindelse med LBBW's overtagelse af SachsenLB⁽⁷⁾. Baden-Württemberg overtog det andet tab på 6 mia. EUR, således at der ikke er nogen yderligere risiko for tab for LBBW. Ifølge de tyske oplysninger havde porteføljen pr. 31. marts 2009 en reel økonomisk værdi på [12-13] mia. EUR og en markedsværdi på 8,006 mia. EUR. Garantiers kapitalfrigørelseeffekt var på [2,5-3,5] mia. EUR.

- (13) De to porteføljer har tilsammen en markedsværdi på 18,143 mia. EUR, deres reelle økonomiske værdi er på ca. [27-29] mia. EUR.
- (14) Garantien blev ydet på ubestemt tid og kan opsiges af LBBW. LBBW forpligtede sig til at betale et startgebyr baseret på en kapitalfrigørelseeffekt på 4,4 mia. EUR og en rentesats på 7 % p.a. Gebyret androg i det første år 308 mio. EUR; i de efterfølgende år falder proportionalt med det garanterede beløb og efter kontrol under omstrukturingsproceduren.

(*) Fortrolige oplysninger, også i det følgende markeret ved [...].

⁽⁵⁾ Nærmere oplysninger findes i beslutning om procedures indledning.

⁽⁶⁾ Det anføres fra tysk side, at LBBW ifølge de tyske eksperter i en stress case i de næste frem år kun skal regne med ca. [30-40] % af de samlede forventede tab. I perioden indtil 2020 forventes ifølge de tyske oplysninger kun tab på [1-2] mia. EUR (dvs. mindre end det skønnede første tab på 1,9 mia. EUR).

⁽⁷⁾ Sml. Kommissionens beslutning i sag C 9/08 af 4. juni 2008, SachsenLB (EUT L 104 af 24.4.2009, s. 34). Se også fodnote 4 i beslutningen om procedures indledning.

- (15) Tyskland har besluttet at tilpasse garantikompensationen på følgende måde: LBBW betaler med tilbagevirkende kraft 336 mio. EUR om året. Hermed forhøjes den oprindeligt fastsatte kompensation i det første år med 28 mio. EUR. Denne kompensation er baseret på to forskellige rentesatser: 6,25 % af kapitalfrigørelseseffekten og 10 % af den del af den garanterede værdi, der overstiger de to portefølgers reelle økonomiske værdi. Kapitalfrigørelses-effekten blev justeret til 4,476 mia. EUR.
- (16) Rekapitaliseringen var nødvendig for at imødegå store tab i 2008 og dække det øgede kapitalbehov. Hjelpeforanstaltningen var nødvendig, fordi værdikorrektionen for store porteføljer af strukturerede værdipapirer medførte, at egenkapitalbehovet voksede stejlt, og fordi de lovpligtige egenkapitalkrav i andet kvartal 2009 ikke kunne overholdes.

2.3. Bankens fremtidige forretningsmodel

- (17) Omstrukturingsplanen omfatter betydelige ændringer i LBBW's forretningsmodel. I planen er der sat kraftigt fokus på LBBW's kerneaktiviteter på regionalt plan samt på markeder og kunder, hvor der kan forventes en højere gennemtrængningsgrad og betydelige Cross-Selling-effekter. Aktiviteterne på kapitalmarkedet og handel for egen regning reduceres. Alt i alt skal LBBW ændres fra at være et kapitalmarkeds- og kunde-baseret pengeinstitut, som tilbyder en komplet vifte af serviceydelser og produkter, til at blive en forretningsbank med klart fokus på SMV og privatkunder, som også tilbyder sine erhvervs- og sparkassekunder en række Corporate-Finance- og udvalgte Investment-Banking-produkter. Hvad angår den geografiske tilstedeværelse vil LBBW trække sig tilbage fra udlandet og begrænse sin tilstedeværelse der og koncentrere sig om nogle kerneområder i Tyskland.
- (18) Omstruktureringen er koncentreret om følgende hovedbetragtninger:
- På mellemlang sigt moderat vækst på erhvervs- og privatkundeområdet i Tyskland, koncentration af ejendomsfinansiering på nogle få delstater og udvalgte objekter.
 - Fuldstændig afvikling af investeringer i strukturerede værdipapirer og andre former for kreditstitutions-transaktioner, som er hovedårsagen til LBBW's nuværende problemer; opløsning af eksisterende porteføljer.
 - Tydelig indskrænkning af forretningsaktiviteterne, især hvad angår større transaktioner og i udlandet.
- Salg af betydelige kapitalandele og datterselskaber.
- (19) Den omstrukturerede LBBW omfatter fem hovedforretningsområder: Corporates I (mellemstore virksomhedskunder), Corporates II (store kunder), Retail (Privatkunder), Sparkassen, Real Estate (Ejendomsfinansiering) og Financial Markets (Kapitalmarked). Endvidere tilbyder LBBW også i fremtiden serviceydelser til virksomheder, især Transaction Banking, Treasury og salg af værdipapirer samt bestemte produkter til sparekasser. LBBW's aktiviteter og tilstedeværelse i udlandet bør indskrænkes kraftigt, og banken vil koncentrere sin virksomhed på de tre regionale hovedmarkeder Baden-Württemberg, Rheinland-Pfalz og Sachsen, hvor den som led i tidligere fusioner var aktiv.
- (20) Omstruktureringen vil — uanset den i planen forventede moderate vækst — få betydelige konsekvenser for LBBW's balance og driftsregnskab, ikke kun hvad angår sammensætning men også størrelsesmæssigt. Bankens balance og risikobehæftede aktiver vil sammenholdt med 2008 og indtil 2013 blive reduceret med skønsmæssigt [25-30] %, henholdsvis [30-35] % gennem afvikling af ikke-strategiske aktiviteter og salg af kapitalandele. Efter en fuldstændig afvikling af ovennævnte forretningsområder vil balancesummen blive reduceret med i alt 182 mia. EUR, dvs. ca. 41 %, og de risikovægtede aktiver (RWA) med [80-90] mia. EUR, dvs. [45-50] % sammenholdt med situationen ultimo 2008. Ca. [35-45] % af reduktionen i balancesummen og over 50 % af reduktionen i de risikovægtede aktiver er en følge af, at banken opgiver forretningsområdet kreditstitution (som i høj grad var omfattet af hjælpeforanstaltningen). Nedskæringerne i de øvrige kerneforretningsområder ligger på mellem 25 % og 40 %.
- (21) Helt specifikt afvikler LBBW kreditstitutionsaktiviteterne, sælge kapitalandele, lukke en væsentlig del af sine udenlandske datterselskaber og repræsentationer, opgive hele produktlinjer på sit nuværende Corporate-forretningsområde, opgive sin realkreditlånvirksomhed, opgive den strategiske handel for egen regning og undgå mere komplekse aktiviteter på finansmarkedet, begrænse ejendomsfinansiering til nogle bestemte regioner og udvalgte objekter og koncentrere sine store erhvervskundeaktiviteter på Tysklands nabolande⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Som særlig stor investeringsafhængelse nævner Tyskland frasalg af LBBW Securities LLC (Broker/Dealer), [...] og LRI Invest S.A. LBBW Securities LLC er medlem af den amerikanske National Association of Securities Dealers og har tilladelse til at foretage Equity-salg og private investeringer i USA. Det er det eneste af LBBW's datterselskaber, som tilbyder LBBW's kunder sådanne serviceydelser. [...] er den eneste udbyder af [...] i LBBW. LRI Invest S.A. forvalter investeringsfonde, herunder fonde, hvor kapitalandelene til dels ejes af BW Bankens Private-Banking-kunder (til en værdi af [...] EUR). Desuden er LRI Invest S.A. det eneste LBBW-selskab, der kan investere [...] i [...].

(22) Størstedelen af LBBW's aktiviteter ligger inden for bankens kerneforretningsområde. Det er kun ca. [6-8] % af bankens samlede risikovægtede aktiver, der er fordelt på andele og datterselskaber, LBBW har accepteret betydelige nedskæringer i sin aktieportefølje. Bogføringsværdien af alle aktier, der skal sælges som led i omstruktureringen, andrager ca. 4,5 mia. EUR (pr. 31. december 2008), svarende til over 50 % den samlede bogføringsværdi for bankens aktier og datterselskaber.

(23) En stor del af de planlagte frasalge vedrører bankens kerneforretningsområde, nemlig aktier i S-Finanzgruppenes virksomheder⁽⁹⁾:

- a) DekaBank Deutsche Girozentrale (Asset-Manager for sparkasse-finansgruppe)
- b) LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg (byggesparekasse)
- c) SV Sparkassen Versicherung Holdig AG (forsikrings-selskab).

(24) Som led i omstruktureringen afskediges ca. 2 500 af hovedbankens nuværende 10 000 medarbejdere (i fuldtidsækvivalenter). Det forventes, at omstruktureringen ikke kun reducerer administrationsomkostningerne men også stabiliserer bankens driftsresultat, da de mere stabile forretningsområder opgives.

2.4. Organisationsstruktur

(25) Formålet med omstruktureringen er at tilvejebringe en mere enkel og mere gennemsigtig virksomhedsstruktur, hvor der samlet anvendes færre ressourcer på LBBW's administration. Risikostyring og finanskontrolbehov

⁽⁹⁾ Nogle andre salg vedrører desuden direkte hovedforretningsområdet med SMV-kunder, privatkunder og institutionelle kunder, f.eks. de europæiske LBBW-datterselskaber [...] og LBBW Luxembourg, som hovedsagelig betjener tyske kunder fra LBBW's kerneområder uden for Tyskland.

reduceres, fordi LBBW opgiver hele forretningsområder og produktlinjer. Hertil kommer, at bankens tilstedeværelse i udlandet begrænses og datterselskaber og kapitalandele frasælges.

(26) Eksisterende forretningsområder slankes og serviceydelser over for sparekasser skal adskilles mere tydeligt fra andre forretningsområder, således at resultaterne bliver mere gennemsigtige. Aktiverne fra kreditsubstitutionsområdet, som opgives, overføres til en såkaldt intern omstrukturingsenhed og administreres separat.

2.5. Corporate Governance

(27) Omstruktureringen ledsages af betydelige ændringer i bankens eksisterende Corporate-Governance-struktur. For det første ændres henvisningen til den i loven om Landesbank Baden-Württemberg nævnte forpligtelse til offentlig tjeneste for at understrege, at LBBW drives efter forretningsmæssige kriterier. Disse principper forankres også i LBBW's vedtægter, forretningspolitik og interne procedurer. For at understrege, at LBBW — uanset sine offentlige ejere — skal drives som en privatøkonomisk virksomhed, omdannes LBBW fra at være et offentligt selskab til et aktieselskab. Denne ændring af retsformen gennemføres, således at det sikres, at omdannelsen til et aktieselskab er gennemført inden december 2013. Endvidere indføres væsentlige aspekter i den frivillige tyske Corporate-Governance-Kodex inden udgangen af 2010.

(28) For det andet nydefineres de vedtægtsmæssige organers funktioner (f.eks. general- og aktionærforsamling, bestyrelse og direktion), for at opnå en mere klar opgavefordeling og større gennemsigthed. General- og aktionærforsamlingens beføjelser begrænses til de opgaver, der er typiske for en generalforsamling ifølge aktieselskabsloven, f.eks. informationsret, beslutningstagning vedrørende overskudsanvendelse. Mere vidtrækkende beføjelser, der går herudover, som vil kunne have en u hensigtsmæssig indflydelse på forretningsførelsen, ophæves. I modsætning til hidtil bliver funktioner i forbindelse med direktionens tilsyn og kontrol samlet i bestyrelsen. Dens indflydelse på beslutninger i forbindelse med bankens drift begrænses til de tilfælde, hvor det er nødvendigt at gribe ind ifølge den tyske selskabsret eller den tyske banklov (Gesetz über Kreditwesen (KWG)). Kompetence for bankens daglige drift ligger entydigt hos direktionen, hvilket reducerer mulighederne for, at ejerne eller deres repræsentanter søger at opnå ubehørig indflydelse.

- (32) Ifølge basis-scenariet bliver 2009 i lighed med de foregående år et vanskeligt år, hvor bruttonationalproduktet (BNP) falder som følge af den vedvarende finanskriser. Fra og med 2010 forventes en gradvis bedring, så at situationen på finansmarkederne og i samfundsøkonomien formentlig normaliseres fuldstændigt. LBBW går ud fra, at det tyske BNP falder med 6,2 % i 2009, og at det i 2010 stiger med 1 %. Derefter forventes indtil 2013 en gradvis stigning i væksten i BNP på 2,5 %. Arbejdsløsheden når et højdepunkt på 9,8 % i 2010, et fortsat højt niveau i 2011, hvorefter den falder til 8,3 % i 2013. LBBW forventer endvidere en ubetydelig, let stigende inflation, som fortsat ligger klart under ECB's inflationsmål. Trods centralbankernes ekspansive pengepolitik og den massive udvidelse af budgetunderskuddene forventes en ubetydelig ændring af inflationen som følge af en realvækst under potentialet.
- (33) På basis af disse antagelser forventer LBBW følgende virkninger på sit kerneforretningsområde. Bankens resultater på privatkundeområde, hovedsagelig værdipapirtransaktioner, vil fortsat være beskedne. Der forventes et tydeligt fald i provisionerne, som sandsynligvis ikke stiger så hurtigt igen, fordi privatkunderne formentlig vil gå over til mere sikre investeringsformer, f.eks. indlån. Nye lovkrav og en høj produktgennemsigtighed vil med al sandsynlighed også øge avancepresset. Derimod forventes det, at erhvervskundeområdet, især mellemstore virksomheder, vil kunne yde et mere positivt bidrag til driftsresultatet. Da nationale og internationale konkurrenter til dels trækker sig ud af markedet, ser LBBW også muligheder for at kunne udbygge sin position som husbank for mellemstore virksomheder og forventer her i 2010 en stigende efterspørgsel. LBBW går desuden ud fra, at resultatet også forbedres ved Cross-Selling, især ved salg af hedging-instrumenter i forbindelse med risikodækning på rente-, valutakurs- og vareområdet.
- (34) Med hensyn til storkundesegmentet forventer LBBW på sigt en stigende kreditefterspørgsel og også en stigende efterspørgsel, ikke kun efter traditionelle egenkapital- og fremmedkapitalprodukter, men også efter balanceomlægninger. På finansmarkedet profiterer LBBW i øjeblikket af engangseffekterne og de ekstremt favorable finansieringsvilkår, der er en følge af, at Den Europæiske Centralbank har stillet store pengemængder til rådighed til gunstige betingelser. På sigt går LBBW imidlertid ud fra, at markedet igen vil udvikle sig positivt, når volatiliteten på de finansielle markeder og den økonomiske udvikling igen er blevet normal. Konkret forventes en beskedne vækst for strukturerede kapitalmarkedsprodukter og en øget brug af kapitalmarkedet.
- (35) På baggrund af disse forventninger skal LBBW's afhængighed af opportunistiske aktiviteter reduceres, og andelen af mere stabile indtægtskilder skal øges. Markedsrisikoen skal reduceres og udbyttet af handel for egen regning skal erstattes af provisionsindtægter. Den hidtidige relativt store kreditrisikokonzentration er allerede reduceret og reduceres yderligere.
- (36) Ved et pessimistisk scenarie, hvor de risikovægtede aktiver i 2011, 2012 og 2013 værdiansættes over 10 % højere end i basis-scenariet, vil kapitalkvoterne være betydeligt lavere end i det realistiske scenarie. Alligevel vil banken stadig opfylde de lovpligtige egenkapitalkrav, da kernekapitalkvoten på intet tidspunkt falder under de 7 %, og den samlede egenkapitalkvote i hvert år udgør 10 %. Banken har gennemført supplerende stresstest for at fastslå de forventede tab på området for udlån til virksomheder, fordi dette område kan blive særlig berørt af sammenbruddet i verdenshandel på grund af kundernes eksportfokus på dens kernemarkeder. Selv om det medfører, at kapitalkvoterne forringes yderligere, vil banken stadig have en tilstrækkelig stor kapitalstødpude.
- (37) LBBW har et diversificeret finansieringsmix. Banken finansieres hovedsagelig via i) sparekasser og andre finansinstitutter, ii) pantebreve og andre værdipapirer samt iii) kundernes forpligtelser. Ifølge omstrukturingsplanen kommer banken ikke i finansieringsproblemer. Navnlig finansieringen på basis af statsgaranterede obligationer, der forfalder senest 2015, vil ifølge planen ikke medføre noget finansieringsunderskud, da de underliggende aktiver reduceres. Banken råder over en betydelig beholdning af aktiver (som kan konverteres i centralbanken), som den kan gøre brug af i tilfælde af likviditetsproblemer. De analyser og stresstest, der er gennemført internt af hensyn til likviditetsstyringen, viser desuden, at banken vil kunne klare en yderligere nedgradering af sin bank-rating ved ugunstige betingelser uden at få likviditetsproblemer.

2.7. Tysklands tilsagn

- (38) Tyskland har garanteret, at LBBW gennemfører omstrukturingsplanen, og har afgivet følgende tilsagn (med hensyn til reduktion af balancesum og beholdning af risikovægtede aktiver samt frasalg) og forpligtelser:

»Forbundsregeringen og LBBW garanterer hermed følgende strukturelle foranstaltninger i forbindelse med omstruktureringen af LBBW:

(...)

- LBBW reducerer sin beholdning af aktiver i 2008 (ca. 448 mia. EUR balancesum pr. afslutningsdato 31.12.2008) med ca. 182 mia. EUR, dvs. ca. 41 %. Heraf afvikles ca. [125-135] mia. EUR inden 31. december 2013.

4. LBBW afvikler ca. [80-100] mia. EUR, dvs. ca. [40-60] % af sin beholdning af risikovægtede aktiver i 2008 (ca. 178 mia. EUR pr. afslutningsdag 31.12.2008). Heraf afvikles ca. [60-80] mia. EUR inden 31. december 2013.
5. LBBW afhænder nedenstående kapitalandele inden de anførte tidsplaner til de bedst mulige priser, hvis det ikke allerede er sket. Samtidig bevares de vigtigste, værdibestemmende elementer i andelenes nuværende markedsstørrelse og sættes til salg.
 - a. Sachsen DV Betriebs- und Servicegesellschaft mbH (solgt i august 09)
 - b. quiri bank AG (solgt i september 09)
 - c. DekaBank Deutsche Girozentrale (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - d. Lassarus Handels GmbH (planlagt salg/likvidation inden udgangen af [...])
 - e. LBBW Securities LLC (Broker/Dealer) (planlagt salg/lukning inden udgangen af [...])
 - f. LBBW Luxemburg S.A. (planlagt salg af [...] inden udgangen af [...], afvikling af [...])
 - g. LRI Ivest S.A. (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - h. LBBW Asset Management (Irland) plc (planlagt salg eller lukning inden udgangen af [...])
 - i. LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg [...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - j. SV Sparkassen Versicherung Holding AG (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - k. LBBW Immobilien GmbH (boliger) (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - l. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - m. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - n. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...]).
6. Et salg af de i betragtning 5 anførte andele kan udskydes med [...] måneder, men højst indtil 31.12.2013, hvis LBBW dokumenterer, at det ved transaktionen opnåede salgsprovenu er lavere end bogføringsværdien i LBBW's relevante individuelle regnskab i overensstemmelse med selskabsloven (Handelsgesetzbuch) og vil resultere i tab i koncernregnskabet i overensstemmelse med IFRS.
7. En tilstrækkeligt kvalificeret sagkyndig (*trustee*), fortrinsvis en revisor, skal løbende overvåge og kontrollere, at tilsagnene i betragtning 5 gennemføres fuldstændigt og korrekt. Den sagkyndige kontrollerer også, at købsprisen fastsættes efter markedsøkonomiske kriterier. Senest tre måneder efter fremsendelse af denne afgørelse foreslår LBBW Kommissionen en egnet uafhængig sagkyndig. Udnævnelsen skal godkendes af Kommissionen. Denne kan forlange, at den sagkyndige afgiver forklaringer og supplerende oplysninger. Udgifterne til den sagkyndige betales af LBBW.
8. Hvis en af de under betragtning 5 anførte andele ikke sælges inden den nævnte skæringsdato, også under udnyttelse af alle eksisterende muligheder for forlængelse af tidsfristen, kan Kommissionen ved særskilt afgørelse beslutte, at den pågældende andel skal sælges af *en afhændelsestrustee*. Omkostningerne til denne trustee betales af LBBW.
9. LBBW lukker nedenstående repræsentationskontorer snarest muligt, senest den 31.12.2010:
 - a. Barcelona
 - b. Madrid
 - c. Paris
 - d. Amsterdam
 - e. Milano
 - f. Budapest
 - g. Warszawa
 - h. PragAfdelingerne i London, New York, Singapore og Tokyo gøres væsentligt mindre.

Forbundsrepublikken og LBBW garanterer, at LBBW opfylder følgende forpligtelser:

10. Under gennemførelsen af omstruktureringen vil LBBW senest indtil 31.12.2012 kun betale afdrag og renter af efterstillet kapital eller undlade at anvende denne til dækning af tab, hvis banken er forpligtet hertil uden frigørelse af reserver eller den særlige post, jf. § 340 ff i HGB.
 11. I perioden indtil 31.12.2012 vil LBBW ikke gennemføre købstransaktioner med pengeinstitutter, der er konkurrenter til LBBW. Andre aktietransaktioner, som hører under det oprindelige kundeforretningsområde i LBBW's forretningsmodel, er fortsat mulige, hvis de ikke påvirker bankens rentabilitet.
 12. Banken vil under iagttagelse af de markedsøkonomiske principper og som led i LBBW's nye forretningsmodel medvirke til en generel konsolidering af delstatsbankerne. Hvis LBBW skal overveje at fusionere med individuelle delstatsbanker, vil banken være styret af behov for at sikre det fusionerede instituts langsigtede rentabilitet og dets evne til at stille passende lån til rådighed for samfundet. Eventuelle opkøb/fusioner som led i en mulig konsolidering af delstatsbankerne skal godkendes af Europa-Kommissionen.
 13. LBBW vil på de markeder, hvor banken har en betydelig markedsandel, dvs. SMV- og privatkundeområdet, i perioden indtil 31.12.2012 ikke tilbyde gunstigere priser end de priser, der tilbydes af bankens 10 vigtigste konkurrenter (efter markedsandel).
 14. LBBW vil ikke udnytte støtten eller de hermed forbundne fordele i forhold til konkurrenterne i reklameøjemed.
 15. LBBW vil som led i sin udlåns- og investeringsvirksomhed tage hensyn til erhvervslivets kapitalbehov, især SMV, ved at anvende normale markedsvilkår.
 16. LBBW vil endvidere gennemgå sine interne incitamentordninger og arbejde for, at de ikke tilskynder til indgåelse af urimelige risici og sikre, at de er rettet mod bæredygtige og langsigtede mål, og er gennemsigtige.
 17. LBBW udbygger sin risikoovervågning. Som led heri adskilles forretningsområdet kreditsubstitution fra bankens kerneforretningsområder, og det placeres under en organisatorisk og funktionelt adskilt Internal Restructuring Unit (IRU). Denne enhed tager sig af særskilt præsentation, rapportering og styring af de aktiviteter, der skal afvikles.
 18. Fra den 31.12.2010 præsenteres sparekassevirksomhed separat.
 19. LBBW fører en forsigtig, solid virksomhedspolitik baseret på bæredygtighedsprincippet.
 20. LBBW ville ikke udnytte en likviditetsfordel som følge af, at garantistrukturen er centralbankkonvertibel.
 21. LBBW betaler, med tilbagevirkende kraft fra tidsplanen for garantiens ydelse, et årligt gebyr på 6,25 % af den oprindelige kapitalfrigørelseseffekt. Denne mindskes proportionalt med reduktionen i det disponible garantibeløb. LBBW betaler et ekstra årligt gebyr på 3,75 % af den del af garantien, der vedrører den sikrede portefølje (ABS-Porteføljen), som ikke overstiger 1,5 mia. EUR. Det vil sige, at LBBW betaler dette ekstra gebyr med det fulde beløb, så længe garantibeløb på den sikrede portefølje stadig udgør mindst 1,5 mia. EUR. Hvis garantibeløb er under 1,5 mia. EUR, betales kun en provision på 3,75 % af det udestående garantibeløb.
- Tilsagn om Corporate Governance
22. Det hidtidige repræsentantskab (Verwaltungsrat) omdannes til en uafhængig bestyrelse (Aufsichtsrat) i overensstemmelse med modellen i Corporate Governance-Kodex.
 - a. Tilsyns- og kontrolfunktionerne samles udelukkende i bestyrelsen og er ikke længere som hidtil fordelt på to organer (aktionærforsamling og repræsentantskab). Transaktioner af grundlæggende betydning er underlagt den normale godkendelsesprocedure i bestyrelsen.

b. I den daglige drift er LBBW's direktion uafhængig og udelukkende ansvarlig over for virksomheden. Instruks fra bestyrelse, aktionær- eller generalforsamling er udelukket.

c. Den hidtidige ejerforsamling (Trägerversammlung) omdannes til en general- eller aktionærforsamling. Dens beføjelser er fokuseret omkring de typiske opgaver, som varetages af en generalforsamling ifølge aktieselskabsloven (f.eks. beslutningstagning vedrørende overskudsfordeling, indgåelse af aftaler, beslutninger om likvidation osv.).

d. Alle medlemmer af bestyrelsen skal besidde de kvalifikationer, der er fastsat i sidste udgave af kapitalkravsdirektivet⁽¹⁰⁾ /§ 36, stk. 3, s. 1, i den tyske banklov (Gesetz über das Kreditwesen, KWG). Medlemmer er egnede, hvis de er pålidelige og besidder den sagkundskab, der er nødvendig for at varetage kontrolfunktionen samt til at vurdere og føre tilsyn med LBBW's virksomhed.

e. Bestyrelsens medlemstal reduceres til 21.

f. Halvdelen af de pladser, der er forbeholdt aktionærerne, besættes med eksterne sagkyndige.

g. Under omstrukturingsfasen, dvs. indførelse af Governance-aspekterne indtil ændringen af retsform ifølge betragtning 24 (nedenfor) er afsluttet i 2013, varetages formandskabet i bestyrelsen af en person, som ifølge betragtning 22, litra f), ovenfor tilhører bestyrelsen. Herefter sker udnævnelse af formand i overensstemmelse med procedurerne i den tyske eller europæiske aktieselskabslov.

23. Udvalg

a. Risikoudvalg

Det nuværende kreditudvalg omdannes til et klassisk risikoudvalg, som ikke blot skal godkende kreditaftagelser efter kompetencebestemmelserne men også i høj grad skal beskæftige sig med overordnede spørgsmål i forbindelse med risikosty-

ring. Formand for udvalget er et bestyrelsesmedlem med relevant bankekspertise.

b. Revisions-/balanceudvalg

Revisionsudvalget ledes af et bestyrelsesmedlem med særligt kendskab til regnskabsvæsen på bankområdet.

c. Formandsudvalg (Personale- og nomineringsudvalg)

Der nedsættes et formandsudvalg, der skal tage sig af personale spørgsmål. Ejerrepræsentanterne i dette udvalg udgør samtidig nomineringsudvalget, som over for aktionær- og generalforsamlingen fremsætter forslag om egnede kandidater til bestyrelsen.

24. Ændring af retsform: Alle væsentlige indholdsmæssige ændringer (beskrevet i betragtning 22 og 23) Governance-aspekter i et SE/aktieselskab indføres omgående og senest 31.12.2010. Med virkning fra senest 31.12.2013 er LBBW omdannet til et SE/aktieselskab, og sideløbende med indførelse af Governance-aspekterne inden udgangen af 2010 skal de lov- og vedtægtsmæssige tilpasninger i forbindelse med ændring af retsform være forberedt på en sådan måde, at de er afsluttet senest 31.12.2013.

25. Ledelse efter forretningsmæssige kriterier

a. Generelt

I loven om Landesbank Baden-Württemberg (Landesbankgesetz — LBWG) er det fastsat, at delstatsbanken drives efter markedsøkonomiske principper under hensyntagen til de opgaver, der påhviler banken.

b. Specifikt

Det sikres, at nye transaktioner beregnes på basis af referencerentesatser, som ikke indebærer forejninger på grund af garantiforpligtelser.

⁽¹⁰⁾ EUT L 177 af 20.6.2006, s. 1. ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/111/EF af 16. september 2009 om ændring af direktiv 2006/48/EF, 2006/49/EF og 2007/64/EF for så vidt angår banker tilsluttet centralorganer, visse komponenter i egenkapitalen, store engagementer, tilsynsordninger og krisestyring (EUT L 302 af 17.11.2009, s. 97).

c. Forhold til ejerne

I forholdet til ejerne gælder det markedsøkonomiske princip, som er typisk for et selskab og dets aktionærer. Aktiver kan kun fordeles blandt ejerne i form af overskud eller likvidationsprovenu.

26. Målet er at opnå en forrentning, der er normal for branchen (Return on Equity): I overensstemmelse med omstrukturingsplanen på sigt (dvs. efter gennemførelsen af omstruktureringen i 2013) og fremover bestræber banken sig på at opnå en egenkapitalforrentning på mindst [10-12] % inden skat på basis af en egenkapital, der er afpasset efter risikoprofilen.

Øvrige tilsagn:

27. Tyskland fremsender hvert år til og med 2013 en statusrapport til Kommissionen. Rapporten skal indeholde et resume over de fremskridt, der er gjort i forbindelse med gennemførelsen af omstrukturingsplanen, samt nærmere oplysninger om alle salg af kapitalinteresser samt lukninger af datterselskaber, afdelinger, kontorer i overensstemmelse med denne beslutning. Rapporten skal indeholde dato for salg eller lukning, bogført værdi pr. 31.12.2008, salgspris, alle tab eller fortjenester i forbindelse med salg eller lukning. Rapporten fremsendes senest en måned efter direktionens (eller bestyrelsens) godkendelse af LLBW's årsregnskab og senest 31. maj hvert år⁽¹¹⁾.

3. TYSKLANDS HOLDNIG

- (39) Tyskland anmoder om godkendelse af omstrukturingsplanen. Det bestrides ikke fra tysk side, at der er tale om statsstøtte. Det fremføres dog, at foranstaltningerne er forenelige med fællesmarkedet som omstrukturingsstøtte efter artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten, efter at kompensationen for hjælpeforanstaltningen er tilpasset, og der er afgivet tilsagn.

4. BEGRUNDELSE FOR PROCEDURENS INDLEDNING

- (40) I åbningsskrivelsen udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt den oprindelige foranstaltning var forenelig med meddelelsen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor⁽¹²⁾ (herefter »Impaired-Assets-meddelelsen«), især hvad angår værdiansættelse og byrdefordeling. Kravene i Impaired-Assets-

meddelelsen vedrørende afgrænsning af de relevante aktiver, form for forvaltning af aktiver, gennemsigtighed og åbenhed samt den pris, der betales for garantien, var dog opfyldt efter Kommissionens opfattelse.

- (41) Kommissionens tvivl med hensyn til værdiansættelsen vedrørte den anvendte metode samt de antagelser, hvorpå LLBW's sagkyndige havde baseret deres beregning af porteføljernes reelle økonomiske værdi. Kommissionen anså dem ikke for at være forsigtige nok. Det var primært antagelserne vedrørende tabssandsynlighed, provenukvoter, udvikling i ejendomspriser på nogle markeder og korrelationerne, som efter Kommissionens opfattelse ikke forsigtige nok. Endvidere var ABS-porteføljen ikke fuldstændigt afdækket.
- (42) Kommissionen gav derfor udtryk for tvivl med hensyn til byrdefordelingen (herunder kompensationen), fordi enhver korrektion af den faktiske økonomiske værdi har direkte konsekvenser for værdiansættelse af kompensationen.

5. VURDERING AF STØTTEN

5.1. Forekomst af støtte

- (43) Ifølge artikel 107, stk. 1, i EUF-traktaten er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (44) Kommissionen fastslog allerede i sin åbningsskrivelse, at kapitaltilførslen og hjælpeforanstaltningerne til fordel for LLBW indebærer statsstøtte. Støtteelementet i forbindelse med kapitaltilførslen udgør 5 mia. EUR. Støtten i forbindelse med hjælpeforanstaltningerne svarer ifølge Impaired-Assets-meddelelsen til forskellen mellem aktivernes overførselsværdi og markedsprisen. Overførselsværdien svarer til porteføljens nominelle værdi med fradrag af første tab. På basis af en markedsværdi på 18,143 mia. EUR (10,137 mia. EUR og 8,006 mia. EUR) og en økonomisk værdi på 27,915 mia. EUR (15,635 mia. EUR og 12,280 mia. EUR) resulterer hjælpeforanstaltningerne i en samlet støtte på 9,772 mia. EUR.
- (45) Støtten til begge foranstaltninger udgør ca. 14,8 mia. EUR; det svarer til mere end 9 % af bankens værdiforringede aktiver.

⁽¹¹⁾ Kilde: skrivelse fra Tyskland af 3. december 2009.

⁽¹²⁾ EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1.

5.2. Støttens forenelighed med fællesmarkedet

5.2.1. Anvendelse af artikel 107, stk. 3, litra b) i EUF-traktaten

(46) Ifølge artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten kan Kommissionen beslutte, at en støtte en forenelig med fællesmarkedet, hvis »formålet med støtten er at afhjælpe en betydelig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi«. Kommissionen fastholder, at der fortsat er stor risiko for en alvorlig forstyrrelse i den tyske økonomi, og at foranstaltningerne til støtte for banker vil kunne imødegå denne risiko. Foranstaltningerne skal derfor fortsat vurderes på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten.

(47) I åbningsskrivelsen godkendtes begge foranstaltninger midlertidigt på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten og de relevante meddelelser fra Kommissionen (meddelelse om statsstøttereglernes anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den aktuelle globale finanskriser⁽¹³⁾) (»bankmeddelelsen«), meddelelse om rekapitalisering af pengeinstitutter under den aktuelle finanskriser: Støttens begrænsning til det nødvendige minimum og sikkerhedsforanstaltninger mod uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger⁽¹⁴⁾) (»rekapitaliseringsmeddelelsen«), meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor⁽¹⁵⁾) (»Impaired-Assets-meddelelsen«) og meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstrukturingsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne⁽¹⁶⁾). Da Kommissionen imidlertid stadig havde konkurrencemæssige betænkeligheder med hensyn til hjælpeforanstaltningerne, indledte den undersøgelsesproceduren. Derfor skal Kommissionen i denne fase for det første undersøge, om foranstaltningerne fortsat giver anledning til konkurrencemæssige problemer, og for det andet om forlængelsen af den midlertidigt godkendte støtte som omstrukturingsstøtte er forenelig med fællesmarkedet.

5.2.2. Hjælpeforanstaltningens forenelighed med fællesmarkedet

(48) Kommissionen undersøger hjælpeforanstaltningerne på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten og Impaired-Assets-meddelelsen⁽¹⁷⁾. Ifølge denne meddelelse er støtten en hjælpeforanstaltning, hvis den fritager den støttemodtagende bank for (eller kompenserer den for) et faktisk tab eller for at afsætte en reserve til

dækning af et muligt tab på grund af værdiforringede aktiver og/eller frigør lavere rangerende kapital til andre formål. Kommissionen undersøger på basis af specifikke kriterier, om denne støtte er forenelig med det fælles marked. Denne undersøgelse foretages på basis af følgende kriterier: i) er aktiverne omfattet af ordningen, ii) gennemsigtighed og åbenhed, iii) forvaltning af aktiverne, iv) værdiansættelsesmetodes egnethed, v) fyldestgørende kompensation og byrdefordeling og vi) krav om, at omstrukturingsplanen skal undersøges af Kommissionen.

(49) Kommissionen fastslog i åbningsskrivelsen, at de omhandlede hjælpeforanstaltninger opfylder alle kriterier bortset fra kriterierne vedrørende værdiansættelsesmetode og byrdefordeling, herunder kompensationsberegning. Tyskland kunne dog i vid udstrækning fjerne denne tvivl gennem en række ændringsforslag.

Vurdering

(50) I forbindelse med undersøgelsen værdiansatte Kommissionen porteføljen bistået af Kommissionens interne og eksterne eksperter. ABS-porteføljens reelle økonomiske værdi er på [14-15] mia. EUR og ligger hermed ca. [1-2] mia. EUR under den værdi, der var fastsat af LBBW. Derimod var der enighed om Sealink-porteføljens værdi. Kommissionens tvivl med hensyn til værdiansættelsen af de støtteberettigede aktiver er hermed bekræftet.

(51) Som led i undersøgelsen af de forskellige hjælpeforanstaltninger blev Kommissionen præsenteret for forskellige metoder, som de berørte banker benytter ved beregning af en porteføljes reelle økonomiske værdi. I forbindelse med strukturerede kreditprodukter er der mulighed for at stressteste antagelserne vedrørende medkontrahterisiko, korrelationer og misligholdelse af lån (en mulighed, som LLBW gjorde brug af).

(52) Ved vurderingen af spørgsmålet om, hvorvidt antagelserne var forsigtige nok, indhentede Kommissionen oplysninger om andre tilfælde, bl.a. LBBW's Sealink-porteføljens og andre undersøgelser. Der blev desuden anvendt forskellige antagelser for forskellige typer aktiver. For at fastslå, hvilke virkninger disse antagelser ville have for ABS-porteføljen, bad Kommissionens LBBW's eksperter om endnu en gang at vurdere en volumen-vægtet stikprøve med 40 tilfældigt udvalgte positioner samt de fem største positioner på basis af disse antagelser.

⁽¹³⁾ EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8.

⁽¹⁴⁾ EUT C 10 af 15.1.2009, s. 2.

⁽¹⁵⁾ EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1.

⁽¹⁶⁾ EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9.

⁽¹⁷⁾ Denne meddelelse blev anvendt første gang i Kommissionens afgørelse af 13. marts 2009 i sag C 9/09, Dexia (endnu ikke offentliggjort).

- (53) Som følge af de strukturerede kredittranchers rangordning gav brugen af stresstest-antagelserne meget forskellige resultater. Ved nogle aktivtyper, f.eks. ikke-konforme lån i Det Forenede Kongerige, var porteføljetrancherne særlig robuste. Deres reelle økonomiske værdi lå således selv ved forsigtige antagelser meget tæt på markedsprisen, selv om deres markedsværdi normalt ligger under den nominelle værdi. Helt anderledes forholdt det sig med trancherne for nogle *Commercial Mortgage-Backed Securities* og *Commercial Mortgage Obligations*. Ved disse typer af aktiver viste de største forskelle sig ikke kun mellem de to LBBW-porteføljer, men også med hensyn til andre tilfælde. Ifølge disse nye forsigtige antagelser skulle stikprøvens samlede nominelle værdi udgøre 1 559 mio. EUR, hvilket resulterede i en difference på 143 mio. EUR i forhold til den værdi, som LBBW-eksperterne havde beregnet på basis af sit basisscenario.
- (54) Ved ekstrapolation afdækkede Kommissionen de potentielle virkninger for hele porteføljen. Samtidig blev der taget hensyn til en række kvalitative aspekter i stikprøven for at undgå en u hensigtsmæssig forstærkning af bestemte effekter. Ifølge disse beregninger ville de forventede tal afhængig af ekstrapolationsmetode og korrektionsfaktor ligge på mellem 2,9 mia. EUR og 4,3 mia. EUR.
- (55) Ved udladelse af karakteristika, der er specifikke for visse porteføljer, og som ville kunne have negative virkninger på porteføljeplanen, konkluderer Kommissionen, at de forventede tab for hele porteføljen ved den mest afbalancerede undersøgelse ligger på [3-4] mia. EUR. Den reelle økonomiske værdi skønnes derfor at være [14-15] mia. EUR, dvs. ca. [1-2] mia. EUR lavere end i anmeldelsen.
- Byrdefordeling
- (56) Ifølge Impaired-Assets-meddelelsen bør bankerne så vidt muligt selv bære de omkostninger, der er forbundet med værdiforringede aktiver. Derfor bør aktiver overføres til en pris, der svarer til den reelle økonomiske værdi eller ligger derunder. Der foretages først en nedskrivning til den reelle økonomiske værdi eller, i tilfælde af garanti, indføjelse af en »First Loss«-klausul, hvor det første tab, der skal bæres af modtagerbanken, svarer til differencen mellem bogføringsværdien og den reelle økonomiske værdi.
- (57) I den foreliggende sag blev hjælpeforanstaltningen gennemført, uden at ABS-porteføljen på forhånd blev nedskrevet til den reelle økonomiske værdi. For at sikre den krævede byrdefordeling gav LBBW imidlertid tilsagn om at overtage First Loss-risikoen, som sikrer de første tab af garantiporteføljen på i alt 1,9 mia. EUR; i mellemtiden blev dette beløb fuldstændigt nedskrevet.
- (58) Som følge af den justering, som Kommissionen har foretaget af ASBS-porteføljens reelle økonomiske værdi til et beløb, der er [1-2] mia. EUR lavere end i forhold til bankernes oprindelige værdiansættelse, udlignes de forventede tab ikke på forhånd ved en afskrivning eller overtagelse af en tilstrækkelig stor højtrangerende risiko (First Loss). For at sikre, at foranstaltningerne opfylder statsstøttereglerne i Impaired-Assets-meddelelsen, skal der foretages endnu en afskrivning, hvor der tages hensyn til nedgangen i den reelle økonomiske værdi, og i tilfælde af en garanti for aktiver skal »overførselsværdien« korrigeres til den reelle økonomiske værdi (dvs. forhøjelse af i Attachment-Points). Af regnskabsmæssige årsager vil det i dette tilfælde ikke være muligt at foretage en sådan afskrivning uden at ændre transaktionens struktur, fordi de strukturerede værdipapirer er beskyttet mod potentielle tab i forbindelse med hjælpeforanstaltningen.
- (59) Derfor ligger overførselsværdien over den reelle økonomiske værdi. I tilfælde af overtagelse af en risiko, der overstiger den reelle økonomiske værdi, er kriteriet for en fuldstændig Ex-ante-byrdefordeling i Impaired-Assets-meddelelsen ikke overholdt. Som følge heraf er støtteelementet i hjælpeforanstaltningen tilsvarende højere og kan kun godkendes, hvis foranstaltningen omfatter bestemmelser, som giver mulighed for at kræve denne ekstra støtte tilbagebetalt på et senere tidspunkt (f.eks. via en »Claw-back«-mekanisme), eller omfatter en omfattende omstrukturering (se betragtning 41 og afsnit 5.2 i Impaired-Assets-meddelelse).
- (60) I forbindelse en Claw-back-mekanisme tilbagebetaler modtagerbanken normalt den fordel, som banken har af en højere risikoovertagelse, på et senere tidspunkt, dvs. den skal tilbagebetale det samlede beløb, der er sikret af garanti, og som overstiger den reelle økonomiske værdi. Hvis der ikke er mulighed for fuldstændig tilbagebetaling (Claw-back) skal der fastsættes omfattende udligningsforanstaltninger.
- (61) I tilfælde af en garanti kan tilbagebetaling ske ved at der gives en passende kompensation for det beløb, der overstiger den reelle økonomiske værdi. I det foreliggende tilfælde betales en kompensation på 10 % p.a. for den garanti, der overstiger 1,5 mia. EUR. kompensationen dækker såvel den fordel, der opnås ved hjælpeforanstaltningen for de garanterede 1,5 mia. EUR (aktuel kompensation på 6,25 %) som forhøjelsen på 3,75 % (hvilket resulterer i et beløb på i alt 56,25 mio. EUR p.a.)⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Krav om tilbagebetaling påvirkes heller ikke af en ensidig opsigelse, medmindre garantien reduceres til et beløb på under 1,5 mia. EUR. I dette tilfælde bærer LBBW alle yderligere tab.

(62) Denne forhøjelse kan ved første øjekast forekomme ubetydelig. Det skal dog anføres, at statsgarantien — som allerede antydtes — i tilfælde af fremtidige tab — først udløses efter dækning af det første tab på 1,9 mia. EUR (First Loss). Det er derfor usandsynligt, at garantien bliver benyttet, inden delstaten Baden-Württemberg som støtteyder har foretaget omfattende henlæggelser for disse betalinger på basis af de gebyrer, som LLBW har betalt⁽¹⁹⁾. Da det er uklart, hvornår de potentielle tab, som Kommissionen har afdækket, indtræder, er der den mulighed, at gebyrbetalingerne vil være tilstrækkelige til at dække alle eventuelle tab. Forhøjelsen af kompensationen bidrager derfor til at rydde Kommissionens oprindelige tvivl omkring byrdefordelingen af vejen. Endvidere bør omfanget og rækkevidden af den omstrukturering, som banken har indvilget i at gennemføre, samt udligningsforanstaltningerne i tilstrækkeligt omfang kunne dække eventuelle mangler ved tilbagebetalingen. Kommissionens tvivl med hensyn til en passende byrdefordeling er ryddet af vejen hvad angår dette betragtning.

(63) Da Sealink-porteføljens reelle økonomiske værdi er bekræftet, er der ikke behov for justeringer hvad angår dette betragtning.

Kompensation

(64) I sin åbningskrivelse fastslog Kommissionen, at den kompensation, der betales af den støttemodtagende bank, i rimelig grad tager hensyn til den risiko for fremtidige tab, som overstiger risikoen udtrykt i reel økonomisk værdi ifølge Impaired-Assets-meddelelsen. Kompensationen blev beregnet på grundlag af den rentesats, der anvendes ved en tilsvarende rekapitalisering, hvor egenkapitalaflastningseffekten ifølge Impaired-Assets-meddelelsen anvendes som målestok.

(65) Med hensyn til egenkapitalfrigørelseeffekten burde kompensationen dog reduceres med 0,75 % til 6,25 % p.a. Mindst 50 % af den lovpligtige egenkapital skal bestå af Tier-1-kapital. Ifølge de nuværende forskrifter⁽²⁰⁾ må Tier-2-kapitalen ikke udgøre mere end 100 % af Tier-1-kapitalen. Det betyder, at egenkapital kan være sammensat af 50 % af Tier-1-kapital og 50 % af Tier-2-kapital for at opfylde lovkravene. Da der ifølge Den

Europæiske Centralbanks anbefaling af 20. november 2008 vedrørende rekapitaliseringsforanstaltninger er en difference på 1,5 % mellem prisen på Tier-1-kapital og Tier-2-kapital, er en reduktion på 150 basispoints passende⁽²¹⁾. Når 7 % ifølge rekapitaliseringsmeddelelsen kan anses som en hensigtsmæssig kompensation for Tier-1-kapital uden likviditetstilførsel, skal kompensationen for Tier-2-kapital være på 5,5 %. Gennemsnit for begge satser er 6,25 %.

(66) På basis af de ovenstående betragtninger skal LLBW for en kapitalfrigørelseeffekt på 4,476 mia. EUR betale en kompensation på 6,25 % svarende til 279,75 mio. EUR p.a. Sammen med tilbagebetalingsbeløbet på 56,24 mio. EUR resulterer det i en kompensation på 336 mio. EUR p.a., hvilket forekommer rimeligt i forholdt til ovennævnte aspekter.

5.2.3. Støttens forenelighed med fællesmarkedet

(67) Kommissionen skal undersøge videreførelsen af alle hidtidige redningsforanstaltninger som omstruktureringstøtte. Undersøgelse af, om omstruktureringstøtten er forenelig med fællesmarkedet, sker i lyset af den finansielle krise og på basis af Kommissionens meddelelse om omstrukturering. Selv om der i tidligere beslutninger henvises til Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽²²⁾ har Kommissionen i betragtning 49 i omstruktureringssmeddelelsen præciseret, at al støtte, der anmeldes til Kommissionen den 31. december 2010 eller inden denne dato, vil blive vurderet som omstruktureringstøtte til banker på basis af omstruktureringssmeddelelsen og ikke på basis af Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøttet til kriseramte virksomheder.

(68) Med hensyn til en omstruktureringens nødvendighed og omfang siger omstruktureringssmeddelelsen intet om, under hvilke betingelser en bank i givet fald skal forelægge en omstruktureringssplan. Her henvises til tidligere relevante meddelelser. Kommissionen er af den opfattelse, at LBBW har behov for en gennemgribende omstrukturering, fordi støtten forhindrede banktilsynets lukning af banken og udgjorde over 2 % af den samlede beholdning af risikovægtede aktiver. Dette synspunkt er i overensstemmelse med betragtning 4 i omstruktureringssmeddelelsen og betragtning 55 i Impaired-Assets-meddelelsen.

⁽¹⁹⁾ Se især fodnote 4.

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om pengeinstitutters virksomhed (omarbejdning) (EUT L 177 af 30.6.2006, s. 201).

⁽²¹⁾ Kommissionens beslutning af 31. juli 2009 i støttesag N 314/09, Deutsche Entlastungsregelung für wertgeminderte Vermögenswerte (EUT C 199 af 25.8.2009, s. 3).

⁽²²⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2. I bankmeddelelsen af oktober 2008 henvises i betragtning 42 udtrykkeligt hertil.

- (69) Ifølge omstrukturingsmeddelelsen skal planen for det første påvise, at den omstrukturering, som banken skal gennemgå, er egnet til at genoprette bankens langsigtede rentabilitet. For det andet skal støtten være begrænset til det absolutte minimum, og såvel støttemodtager som dennes aktionærer skal så vidt muligt deltage med egne midler i omstruktureringen. Der skal træffes foranstaltninger for at begrænse konkurrencefordrejninger, som kan opstå ved, at støttemodtagers position på markedet støttes kunstigt, og for at sikre, at der opretholdes en konkurrencepræget banksektor. Endvidere skal spørgsmål vedrørende kontrol og procedurtekniske aspekter afklares.
- Genetablering af langsigtet rentabilitet
- (70) Ved den konkurrencemæssige vurdering af en omstrukturingsplan sikrer Kommissionen sig, at banken kan genetablere sin langsigtede rentabilitet uden statsstøtte (afsnit 2 i omstrukturingsmeddelelsen).
- (71) Ifølge omstrukturingsmeddelelsen er den langsigtede rentabilitet garanteret, hvis den omstrukturerede bank af egen kraft i overensstemmelse med gældende lovkrav kan rejse kapital på kapitalmarkedet. Det indebærer, at banken kan dække alle omkostninger og under hensyntagen til sin risikoprofil kan opnå en tilstrækkelig egenkapitalforrentning. Langsigtet rentabilitet kræver endvidere, at al modtaget statsstøtte enten tilbagebetales inden for en bestemt tidshorizont, som blev fastlagt, da støtten blev ydet, eller at der betales en kompensation efter gældende markedssats, således at der er sikkerhed for, at supplerende statsstøtte uanset form ophører. Genetablering af rentabilitet bør først og fremmest ske ved hjælp af interne foranstaltninger og på basis af en realistisk omstrukturingsplan. Endvidere skal omstrukturingsplanen afdække årsagerne til bankens problemer og egne svagheder og foreslå, hvorledes de pågældende problemer kan løses. Omstrukturering kræver opgivelse af alle forretningsområder, der på mellemlang sigt er underskudsgivende af strukturelle årsager.
- (72) For det første ser det ud til, at den omstrukturering, der er indledt af LLBW på basis af tyske omstrukturingsplan, er egnet til at genetablere rentabiliteten. I omstrukturingsplanen forventes for 2013 en Tier-1-kapital på [9-11] % og en egenkapitalforrentning på [10-12] %. Selv under ekstreme stressbetingelser ligger disse tal langt over det lovmæssigt foreskrevne niveau og svarer til de forventninger, markedet har til en bank med LLBW's risikoprofil. Ifølge omstrukturingsplanen vil LLBW kunne dække alle sine omkostninger og kunne påbegynde tilbagebetalingen af statsstøtten i 2013. Endvidere er der ingen beviser for, at der vil opstå finansieringsproblemer. LLBW's likviditet viste sig at være stabil under krisen, og banken råder stadig over tilstrækkelige likviditetsreserver. Fremtidige finansieringer og finansieringsomkostninger er undersøgt.
- (73) Selv på basis af det pessimistiske scenario for LLBW vil banken ikke have brug for supplerende støtte, Tier-1-kapitalen kommer ikke under 7,0 % under omstruktureringen og Tier-1-kapitalen udgør i 2013 [9-10] %, medens egenkapitalforrentningen kun ligger omkring [6-7] %. Selv om risikoomkostningerne og de risikovægtede aktiver skulle stige, vil banken fortsat kunne opfylde de lovmæssige kapitalkrav.
- (74) Den reviderede forretningsmodel for LLBW er en afgørende forudsætning for, at genetableringen af rentabiliteten er realistisk. LLBW skal omdannes til en forretningsbank, som har klart fokus på SMV og privatkunder, og som tilbyder nogle af sine kunder (virksomhedskunder og sparekasser) en række Corporate-Finance- og udvalgte Investment-Banking-produkter. Bankens udbud omfatter velkendte produkter, som benyttes af en bred kundekreds (herunder også mangeårige bankforbindelser). Dette bør være et godt udgangspunkt for en solid kommercielt drevet bankvirksomhed og opportunistiske kapitalrelaterede transaktioner skal hermed nedtrappes.
- (75) Kommissionen undersøgte omstrukturingsplanens troværdighed på basis af LLBW's hidtidige forretningsresultater og aktuelle rapporter (bl.a. resultater fra Management-informationssystemet og rapporter om risikostyring). Endvidere støttede Kommissionen sig til de risikovurderinger, der var foretaget af de kompetente tilsynsmyndigheder i overensstemmelse med de relevante europæiske retningslinjer samt til rapporter fra ratingbureauer. Det blev undersøgt, om planlægningen og de underliggende antagelser var i overensstemmelse med de seneste økonomiske prognoser og med scenarier, som Kommissionen har benyttet i andre støttesager.
- (76) Omstrukturingsplanen bygger på de relevante oplysninger, der foreligger for øjeblikket, og der er taget hensyn til, at det kun i begrænset omfang er muligt at sige noget om den fremtidige udvikling. Antagelserne vedrørende den fremtidige udvikling i risici, resultater og kapitalgrundlag forekommer at være tilstrækkeligt pessimistiske. Risici i forbindelse med den store og forholdsvis koncentrerede kreditbog — den er nok den største risici efter risici i forbindelse med investeringer i strukturerede værdipapirer — blev begrænset via hjælpeforanstaltningen og behandlet på passende vis. Hvad angår de resterende risici i forbindelse med andre aktiver og kreditbogen, forudser LLBW, at risikoafdækningen vil blive klart forbedret i 2009, selv sammenholdt med 2008. Fra og med 2010 falder risikoomkostningerne, og de når et normalt niveau senest i 2013. Alligevel forventes det, at LLBW's risikoomkostninger også under normaliserede betingelser ligger på et dobbelt så højt niveau som den nuværende risikodækning, og at de vil ligge på samme niveau som i tilsvarende banker.

- (77) I omstruktureringsplanen forventes endvidere ikke en hurtig bedring, men derimod en betydelig stigning i risici og tab på lån. I planen er der taget hensyn hertil både gennem øget risikosikring og også gennem forhøjelse af egenkapitalkravene som følge af risikomigration og større tab på grund af misligholdelse. Det er resultatet af fælles beregninger, der er foretaget af LBBW's afdelinger for risikostyring og långivning og hermed resultatet af en kombination af mere modelbaserede metoder og eksperternes vurdering. Medens der ifølge modellerne forventes en langsommere bedring og dermed i modsætning til eksperternes vurdering større sandsynlighed for tab, mener eksperterne, at tabene i modellerne er ansat for lavt. Begge parter talmateriale er justeret i overensstemmelse hermed. Historiske sammenligninger og sammenligninger mellem aktuelle planparameter viser desuden, at der i høj grad er overensstemmelse med eksterne konjunkturelle og økonomiske indikatorer, og det fremgår, at der ved planlægningen er taget hensyn til virkningerne af den økonomiske afmatning.
- (78) Det fremgår desuden af omstruktureringsplanen, at risikoomkostningerne i forbindelse med nye transaktioner og udlån vil være betydeligt lavere end hidtil, da risiciene nedsættes væsentligt på grund af omstruktureringen og kan begrænses væsentligt, og udlånskvaliteten på hovedforretningsområderne bliver bedre. Der investeres således ikke længere i strukturerede værdipapirer. De porteføljer, der var behæftet med størst risiko, var omfattet af hjælpeforanstaltningerne, som ifølge Kommissionens undersøgelser kan anses for at være tilstrækkelige. Derfor forventes der ikke yderligere tab på dette område. Alligevel forventer LBBW under omstruktureringen en betydelig stigning i risikoomkostningerne, fordi det antages, at disse omkostninger vil være højere end ved den hidtidige risikosikring. Forventningerne med hensyn til udviklingen i kreditrisici er forsigtige.
- (79) Medens projektionerne for forventede tab er konservative, er sandsynlighederne for misligholdelse — især på Corporate-området — vurderet lavere end af Kommissionen. LBBW kunne imidlertid dokumentere, at tabsforventningerne ligger langt over de historiske data (for den sidste recession i Tyskland) og svarer til data for andre banker med samme kundeprofil. Banken fremhævede endvidere disse virksomhedskunders (corporates) økonomiske styrke i forhold til andre virksomheder i Europa og understregede fordelene på baggrund af de stærke forretningsforbindelser. Endvidere blev det dokumenteret, at tabsforventningerne for dette markedssegment, der er særlig vigtigt for LBBW's samlede kreditrisiko, svarer til tilsvarende bankers.
- (80) Der er dog fortsat en vis usikkerhed med hensyn til udviklingen i markedsrisiciene, selv om investeringer i strukturelle værdipapirer, der er en af de største risikoelementer, ikke længere er relevant. Endvidere indskrænkes handlen for egen regning betydeligt, og forretningsområdet værdipapirafvikling orienteres mod kapitalforvaltning og kundeorienterede forretninger. Endvidere reduceres udbuddet af de handlede produkter og deres kompleksitet begrænses. I planen er der derfor i rimeligt omfang taget hensyn til markedsrisikoen.
- (81) Et andet vigtigt aspekt er udviklingen i udgifterne. LBBW går du fra, at det vil være muligt at spare 25 % i administrationsomkostninger. Da omstruktureringsplanen er baseret på en medarbejderreduktion på ca. 20 % og slankning af struktur, forretningsområder og produkter, er disse forventninger troværdige.
- (82) Trods en betydelig reduktion i aktiver og forretningsaktiviteter forventer LBBW i sammenligning med tidligere kun en ubetydelig indtægtsnedgang. I og med at de risikovægtede aktiver afvikles med ca. 30 %, forventes det, at det vil være muligt at nå op på 87 % af indtægterne i 2009. Indtægternes sammensætning ændres, da indtægter hidrørende fra transaktioner med erhvervskunder stiger. Medens det desuden forventes, at bankens kapitalmarkedsaktiviteter (Financial Markets) fortsat giver overskud, skal indtægterne fra kompensationer træde i stedet for indtægter fra handel for egen regning. Generelt forventes indtægtssituationen at blive mere stabil og mindre afhængig af udsvingene i markedspriserne.
- (83) For at være egnet til at genetablere bankens rentabilitet ifølge omstruktureringsmeddelelsen, skal omstruktureringsplanen for det andet afdække årsagerne til bankens problemer og egne svagheder og påvise, hvorledes disse problemer kan løses ved hjælp af de foreslåede omstruktureringsforanstaltninger. Kommissionen finder, at det er tilfældet, da LBBW ifølge planen opgiver sine uforholdsmæssigt omfangsrige aktiviteter på kreditstitutionsområdet, reducerer sine aktiviteter på kapitalmarkedet både hvad angår omfang og kompleksitet, og reducerer sine udlandstransaktioner, og i stedet koncentrerer sig om sine kernekompetenceområder, dvs. privatkunder og SMV på de regionale markeder.
- (84) Nuværende og potentielle svagheder i Corporate-Governance-strukturen skal også indgå i omstruktureringsplanen. Kommissionen konstaterer, at planen omfatter fundamentale ændringer i den retslige status og Corporate Governance, således at LBBW i mindre grad udsættes for u hensigtsmæssig indflydelse fra ejernes side og får bedre kontrol over virksomheden.

- (85) Ved hjælp af ovennævnte foranstaltninger sikres det, at LBBW ikke adskiller sig fra sine konkurrenter hvad angår vedtægter, forretningspolitik og interne procedurer eller hvad angår de vedtægtsmæssige organers rolle og sammensætning. Der er tilstrækkelige beskyttelsesforanstaltninger, der forhindrer, at afgørelser i forbindelse med driften bestemmes af andet en forretningsmæssige overvejelser. Desuden forbedres kvaliteten af virksomhedens kontrolfunktioner betydeligt. Hertil kommer, at de forskellige organers rolle (aktionærforsamling, bestyrelse og direktion) bliver mere tydeligt og mere konsekvent adskilt fra hinanden. Gennem indsættelse af uafhængige eksperter i tilsynsrådene og gennemførelse af egnethedstest for bestyrelsesmedlemmer bliver bestyrelsen mere professionel.
- (86) Banken og dens ejere er derfor enige om en Corporate-Governance-ramme, som fuldt ud opfylder kravene til private virksomheder og indebærer en frivillig gennemførelse af den tyske Corporate Governance Kodex. Endvidere indføres krav om streng anvendelse af forretningsmæssige principper i loven om Landesbank Baden-Württemberg og i LBBW's vedtægter.
- (87) Den hidtidige ejerforsamling (Trägerversammlung) med sine vidtrækkende beføjelser indebar en risiko for uhenigtsmæssig indflydelse, og omdannes til en aktionær- eller generalforsamling uden yderligere muligheder for indflydelse. Der bliver en mere klar adskillelse mellem ledelsens og bestyrelsens opgaver og ansvarsområder. I overensstemmelse med den tyske Corporate Governance Kodex er en tredjedel af bestyrelsens medlemmer uafhængige medlemmer. De kvalifikationskriterier, der er fastsat af den tyske Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFi) og som sikrer, at nyudnævnte bestyrelsesmedlemmer har et minimum af ekspertise, gælder for alle medlemmer. Under omstruktureringen varetager et uafhængigt medlem opgaverne som bestyrelsesformand. Revisions-/balanceudvalget og risikovalget er i overensstemmelse med Best-Governance-principperne for banker og opfylder endnu strengere kvalifikationskrav. For at gøre disse ændringer i Corporate-Governance-rammen permanent omdannes LBBW fra at være et offentligretligt selskab til et aktieselskab.
- (88) Desuden er eller bliver risikostyringskoncepterne og -procedurerne allerede ændret for yderligere at reducere de afgørelser, som en risikoovertagelse medfører, men som ikke alle skal træffes efter rent forretningsmæssige principper. Alle disse foranstaltninger skal i videst muligt omfang sikre, at Corporate-Governance-aspekterne ikke udgør nogen fare for bankens fremtidige rentabilitet.
- (89) Endvidere er der ingen dokumentation for, at LBBW viderefører forretningsområder, som på mellemlang sigt fortsat er underskudsgivende af strukturelle årsager, eller som indebærer risici for banken, og som ikke er i overensstemmelse med kvaliteten af risikostyringen eller egenkapitalen. Kreditsubstitutions-forretningsområdet er fuldstændig nedlagt, eksisterende porteføljer opløses, handel for egen regning reduceres betydeligt og kreditrisikoen — især kreditrisikoen på LBBW's kerneområder — underlægges streng kontrol og skal ligeledes nedtrappes betydeligt. Generelt bliver LBBW's udbytte- og risikoprofiler mere gennemsigtige og mere enkle.
- (90) LBBW har fået en lærestreg af krisen og har gennemført en række ændringer i sin driftsstrategi og risikostyring, som skal gøre den mindre sårbar i fremtiden. Det drejer sig især om fokusering på forretningsområder, hvor banken råder over særlig ekspertise og har mangeårige kreditforbindelser, og om reduktion af koncentrationsrisikoen.
- (91) Som helhed betragtet er omstruktureringsplanen for LBBW derfor egnet til at genetablere bankens langsigtede rentabilitet.
- Støttemodtagers eget bidrag
- (92) Ifølge afsnit 3 i omstruktureringsmeddelelsen skal støtten begrænses til det nødvendige minimum og støttemodtager skal yde et passende bidrag til omstrukturingsomkostningerne. Det fremgår af planen, at LBBW har planlagt en passende byrdefordeling for at forebygge moralske risici.
- (93) Omstruktureringsplanen indeholder ingen elementer, der kunne føre til den antagelse, at støtten overstiger det beløb, der er nødvendig for at dække omkostningerne i forbindelse med genetablering af rentabiliteten. Støtten er nødvendig for at sikre, at LBBW i basis-casen råder over tilstrækkelig kapitalstødpude og i et mere ugunstigt scenario vil være i stand til at opfylde de lovmæssige kapitalkrav. Mere kapital har LBBW ikke fået.
- (94) Som følge af ressourceknaphed og forbud mod opkøb, som Tyskland har afgivet løfte om, er det udelukket, at der kan anvendes statslige midler til erhvervelse af kapitalinteresser eller nyinvesteringer.
- (95) I overensstemmelse med betragtning 24 i omstrukturingsmeddelelsen bærer LBBW en del af omkostningerne ved omstruktureringen, da banken betaler en passende kompensation for kapitaltilførslen og hjælpeforanstaltningerne.

- (96) Desuden yder LBBW et bidrag til omstruktureringen gennem omfattende frasalg (bl.a. salg af enheder, som er vigtige af hensyn til bankens forretningsmodel).
- (97) Da ejerne har indskudt kapital i banken i forhold til deres respektive andele, er byrderne i det mindste passende fordelt på ejergruperne.
- (98) De lavere rangerende ejere bidrager også til bankens omstrukturering på grund af forbuddet mod at anvende reserver til betaling af kuponer til tier-1- og tier-2-instrumenter. Ifølge betragtning 26 i omstrukturierungsmeddelelsen må en bank ikke anvende statsstøtte til at kompensere egne midler, hvis overskuddet ikke er tilstrækkeligt. Tyskland har givet tilsagn om, at der i de kommende tre år kun betales renter på kapitalinstrumenter, hvis det ikke er nødvendigt at frigøre reserver. Der er derfor garanti for, at der kun bliver tale om kompensation til egne midler, hvis der er tilstrækkeligt overskud, og at der ikke anvendes statslige midler til betalinger til ejerne.
- (101) Hvad angår ovennævnte foranstaltningers rækkevidde og omfang, skal der desuden tages hensyn til bankens eget bidrag og byrdefordelingen. På baggrund af ovennævnte konklusion om, at bankens bidrag og byrdefordelingen er tilstrækkelig, er der ikke behov for yderligere vidtrækkende foranstaltninger. For at begrænse eventuelle konkurrencefordrejninger har Tyskland forpligtet sig til både at træffe strukturelle foranstaltninger og overholde en række forpligtelser med hensyn til adfærd.
- (102) Som led i de strukturelle foranstaltninger reducerer LBBW sin balance med i alt 41 % i forhold til balancen pr. 31. december 2008 gennem afvikling af ikke-strategiske aktiviteter og frasalg af kapitalandele. De nuværende værdiforringede aktiver reduceres med [40-60] %.

Foranstaltninger for at undgå konkurrencefordrejninger

- (99) Ifølge afsnit 4 i omstrukturierungsmeddelelsen spiller foranstaltninger for at begrænse konkurrencefordrejninger en vigtig rolle, for de er nødvendige for at forhindre, at der fortsat er konkurrencefordrejninger, som er forårsaget af for stor risikotagning og forretningsmodeller, der ikke er bæredygtige. Sådanne foranstaltninger bør tilpasses efter de specifikke problemer på de markeder, hvor den støttemodtagende bank er aktiv efter omstruktureringen. Foranstaltningernes karakter og form bestemmes af to kriterier: For det første støttens omfang samt de betingelser og omstændigheder, hvorunder støtten ydes, og for det andet af kendetegnene på det eller de markeder, hvor den modtagende bank er aktiv.
- (103) Der er planlagt frasalg af mange datterselskaber i ind- og udland samt salg af kapitalinteresser i virksomheder, som ejes i fællesskab af offentligretlige kreditinstitutter i Tyskland, og som har stor betydning for disse institutters samarbejde. LBBW har accepteret betydelige nedskæringer i sin investeringsportefølje. Salgene vedrører bl.a. det eneste LBBW-selskab, som kan investere [...] i [...], enheder, der er en del af LBBW's kernesegment (nemlig andelen i »S-Fianzgruppens« virksomheder) og LBBW's europæiske datterselskaber [...] og LBBW Luxembourg, som betjener de tyske kernekunder uden for det tyske marked. Tyskland har givet tilsagn om, at LBBW garanterer, at værdien af de enheder, der skal frasælges, ikke påvirkes af, at der hverves kunder eller personale fra disse enheder. Den korrekte afvikling af salgene overvåges løbende og nøje af en tilstrækkeligt kvalificeret sagkyndig (*administrator*). Salgene skal være afsluttet ved omstrukturingsperiodens ophør. Ellers udpeges en afhændelsesadministrator, som skal tage sig af afvikling af salgene [...].
- (100) I overensstemmelse med betragtning 31 i omstrukturierungsmeddelelsen vurderer Kommissionen støttens størrelse og de heraf følgende konkurrencefordrejninger, idet den betragter støtten såvel absolut som i forhold til bankens risikovægtede aktiver. I det foreliggende tilfælde udgør støtten 14,8 mia. EUR og omfatter et kapitalindskud på 5 mia. EUR og en støtte på 9,8 mia. EUR i form af overtagelse af værdiforringede aktiver. Efter foranstaltningens gennemførelse udgør støttebeløbet 9 % af de værdiforringede aktiver. Foranstaltningens kapitalækvivalent udgør [40-50] % af LBBW's egenkapital (pr. 30.6.2009). Da den støttemodtagende bank således har modtaget en stor støtte, er der behov for vidtrækkende foranstaltninger for at begrænse eventuelle konkurrencemæssige fordrejninger.
- (104) En væsentlig del af disse reduktioner er en følge af, at banken opgiver kreditsubstitutionssegmentet.

- (105) Der er ikke behov for supplerende foranstaltninger for at fjerne eventuelle konkurrencemæssige betænkeligheder med hensyn til egenarten af de markeder, hvor den begunstigede bank vil være aktiv efter omstruktureringen (se betragtning 32 i omstrukturierungsmeddelelsen). Det skyldes, at den omstrukturerede banks tilstedeværelse på markedet er meget begrænset. LBBW har kun en stærkt position på markedet i bankens kerneområde Baden-Württemberg. Bankens betydning inden for banksektoren består ikke i en stærkt position som indenlandsk långiver, men derimod i dens samspil med andre banker og institutionelle investorer. Der er derfor ikke behov for supplerende foranstaltninger for at sikre eller retablere et marked med fri konkurrence. Kommissionen betragter det imidlertid som positivt, at LBBW også har planlagt frasalg på sine kernemarkeder. Det forventes, at den planlagte afvikling inden for kerneområderne vil resultere i flere forretningsmuligheder for konkurrenterne i kerneområderne, og at det kan betragtes som et ekstra element i den omfattende omstrukturering.
- (106) Ud over disse omfattende strukturelle foranstaltninger har LBBW lovet at overholde en række adfældsregler. Disse tilsagn er mere vidtgående end blot afståelse fra aggressiv markedsføring. Tyskland har givet tilsagn om, at LBBW i en periode på tre år ikke må tilbyde gunstigere betingelser på sine kernesegmenter, dvs. SMV og privatkunder i Tyskland, end sine 10 største konkurrenter (målt efter markedsandel). LBBW burde derfor ikke være i stand til at tilbyde bedre betingelser end konkurrenter, der ikke får statsstøtte.
- (107) LBBW har endvidere accepteret et forbud mod opkøb, hvilket betyder at banken ikke må erhverve konkurrerende virksomheder. Det forhindrer en støttefinansieret uorganisk vækst i LBBW. Desuden reduceres risikoen og sandsynligheden for, at banken i forhold til konkurrerende banker, der ikke har fået statsstøtte, konkurrerer på priser i stedet for på præstation, fordi der er givet tilsagn om, at banken på mellemlang sigt tilstræber en tocifret kapitalforrentning og nye forretninger baseres på referencerentesatser.
- (108) Med den nye virksomhedsstruktur opnås endvidere mere gennemsigtighed, fordi det forretningssegment, der skal afvikles, klart adskilles fra bankens kernesegmenter og fordi bankens forskellige segmenter nydefineres og adskilles. Gennem en væsentlig reduktion af kapitalmarkedsaktiviteterne er der mindre mulighed for at kamuflere eventuelle ugunstige driftsresultater af udlånsvirksomheden, hvorved markedsdisciplinen forbedres og potentielle konkurrencefordrejninger reduceres.
- (109) Kommissionen konkluderer på baggrund af disse forskellige foranstaltninger, som gensidigt supplerer hinanden, at der er truffet tilstrækkelige forholdsregler for at begrænse konkurrencefordrejninger trods den store støtte til LBBW.
- #### 5.2.4. Gennemførelse og kontrol
- (110) I overensstemmelse med afsnit 5 i omstrukturierungsmeddelelsen skal der regelmæssigt fremsendes detaljerede rapporter til Kommissionen, så at den kan kontrollere, at omstrukturierungsplanen gennemføres korrekt. Den første rapport forelægges for Kommissionen senest seks måneder efter godkendelsen af omstrukturierungsplanen. For at Kommissionen kan undersøge, om omstrukturierungsplanen gennemføres korrekt, udpeger Tyskland en administrator, der skal føre tilsyn med gennemførelsen, og der fremsendes hvert år en statusrapport. Første rapport fremsendes i maj 2010. Kommissionen konkluderer, at der er sikkerhed for, at gennemførelsen overvåges korrekt.
- (111) Det er praksis i Kommissionen, at en medlemsstat kan få lov til at tilpasse de afgivne garantier, hvis der er tale om ekstraordinære omstændigheder⁽²³⁾. Hvis Tyskland anmoder om forlængelse af gennemførelsesfristerne eller ophævelse/ændring af enkelte eller alle foranstaltninger, vil Kommissionen efterkomme denne anmodning, hvis den er sagligt begrundet.
- ## 6. KONKLUSION
- (112) På baggrund af de ændringsforslag, som Tyskland fremsatte den 3. december 2009, konkluderer Kommissionen for det første, at hjælpeforanstaltningerne er i overensstemmelse med Impaired-Assets-meddelelsen og derfor med fællesmarkedet, jf. artikel 107 stk. 3, litra b), i EUF-traktaten. Med denne ændring er de konkurrencemæssige betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i sin åbningskrivelse af 30. juni 2009, ryddet af vejen.
- (113) Kommissionen konkluderer for det andet, at omstrukturierungsforanstaltningerne er egnet til at genoprette LBBW's langsigtede rentabilitet, til at sikre en fyldestgørende byrdefordeling, og er tilstrækkelige til at opveje de konkurrencefordrejninger, som støtten giver anledning til. Den forelagte omstrukturierungsplan for LBBW opfylder kriterierne i omstrukturierungsmeddelelsen, så at omstrukturierungsforanstaltningerne kan betragtes som forenelige med fællesmarkedet efter artikel 107, stk. 3, litra b), i EUF-traktaten. Kapitaltilførslen og garantiene, således som de er beskrevet i omstrukturierungsplanen, kan derfor godkendes —

⁽²³⁾ Se Kommissionens beslutning af 22. oktober 2008 i sag C 10/08, IKB (EUT L 278 af 23.10.2009, s. 32).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Støtten er forenelig med fællesmarkedet, hvis tilsagnene i det bilag, der er vedlagt beslutningen, opfyldes.

Artikel 1

Delstaten Baden-Württembergs hjælpeforanstaltning til fordel for Landesbank Baden-Württemberg til to porteføljer med værdiforringede strukturerede værdipapirer udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i EUF-traktaten.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Støtten er forenelig med fællesmarkedet.

Bruxelles, den 15. december 2009.

Artikel 2

Den omstruktureringsstøtte, der ydes til Landesbank Baden-Württemberg af bankens statslige ejere, udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i EUF-traktaten.

For Kommissionen

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

BILAG

Tysklands tilsagn

Tyskland har garanteret, at LBBW gennemfører omstrukturingsplanen, og har afgivet følgende tilsagn (med hensyn til reduktion af balancesum og beholdning af risikovægtede aktiver samt frasalg) og forpligtelser:

»Forbundsregeringen og LBBW garanterer hermed følgende strukturelle foranstaltninger i forbindelse med omstruktureringen af LBBW:

3. LBBW reducerer sin beholdning af aktiver i 2008 (ca. 448 mia. EUR balancesum pr. afslutningsdato 31.12.2008) med ca. 182 mia. EUR, dvs. ca. 41 %. Heraf afvikles ca. [125-135] mia. EUR inden 31. december 2013.
4. LBBW afvikler ca. [80-100] mia. EUR, dvs. ca. [40-60] % af sin beholdning af risikovægtede aktiver i 2008 (ca. 178 mia. EUR pr. afslutningsdag 31.12.2008). Heraf afvikles ca. [60-80] mia. EUR inden 31. december 2013.
5. LBBW afhænder nedenstående kapitalandele inden de anførte tidsplaner til de bedst mulige priser, hvis det ikke allerede er sket. Samtidig bevares de vigtigste, værdibestemmende elementer i andelenes nuværende markedsstørrelse og sættes til salg.
 - a. Sachsen DV Betriebs- und Servicegesellschaft mbH (solgt i august 09)
 - b. quiri bank AG (solgt i september 09)
 - c. DekaBank Deutsche Girozentrale (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - d. Lassarus Handels GmbH (planlagt salg/likvidation inden udgangen af [...])
 - e. LBBW Securities LLC (Broker/Dealer) (planlagt sag/lukning inden udgangen af [...])
 - f. LBBW Luxemburg S.A. (planlagt salg af [...] inden udgangen af [...], afvikling af [...])
 - g. LRI Invest S.A. (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - h. LBBW Asset Management (Irland) plc (planlagt salg eller lukning inden udgangen af [...])
 - i. LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg[...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - j. SV Sparkassen Versicherung Holding AG (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - k. LBBW Immobilien GmbH (boliger) (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - l. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - m. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...])
 - n. [...] (planlagt salg inden udgangen af [...]).
6. Et salg af de i betragtning 5 anførte andele kan udskydes med [...] måneder, men højst indtil 31.12.2013, hvis LBBW dokumenterer, at det ved transaktionen opnåede salgsprovenu er lavere end bogføringsværdien i LBBW's relevante individuelle regnskab i overensstemmelse med selskabsloven (Handelsgesetzbuch) og vil resultere i tab i koncernregnskabet i overensstemmelse med IFRS.
7. En tilstrækkeligt kvalificeret sagkyndig (*trustee*), fortrinsvis en revisor, skal løbende overvåge og kontrollere, at tilsagnene i betragtning 5 gennemføres fuldstændigt og korrekt. Den sagkyndige kontrollerer også, at købsprisen fastsættes efter markedsøkonomiske kriterier. Senest tre måneder efter fremsendelse af denne afgørelse foreslår LBBW Kommissionen en egnet uafhængig sagkyndig. Udnævnelsen skal godkendes af Kommissionen. Denne kan forlange, at den sagkyndige afgiver forklaringer og supplerende oplysninger. Udgifterne til den sagkyndige betales af LBBW.

8. Hvis en af de under betragtning 5 anførte andele ikke sælges inden den nævnte skæringsdato, også under udnyttelse af alle eksisterende muligheder for forlængelse af tidsfristen, kan Kommissionen ved særskilt afgørelse beslutte, at den pågældende andel skal sælges af en *afhændelsestrustee*. Omkostningerne til denne trustee betales af LBBW.

9. LBBW lukker nedenstående repræsentationskontorer snarest muligt, senest 31.12.2010:

- a. Barcelona
- b. Madrid
- c. Paris
- d. Amsterdam
- e. Milano
- f. Budapest
- g. Warszawa
- h. Prag

Afdelingerne i London, New York, Singapore og Tokyo gøres væsentligt mindre.

Forbundsrepublikken og LBBW garanterer, at LBBW opfylder følgende forpligtelser:

- 10. Under gennemførelsen af omstruktureringen vil LLBW senest indtil 31.12.2012 kun betale afdrag og renter af efterstillet kapital eller undlade at anvende denne til dækning af tab, hvis banken er forpligtet hertil uden frigørelse af reserver eller den særlige post, jf. § 340 ff i HGB.
- 11. I perioden indtil 31.12.2012 vil LLBW ikke gennemføre købstransaktioner med pengeinstitutter, der er konkurrenter til LBBW. Andre aktietransaktioner, som hører under det oprindelige kundeforretningsområde i LLBW's forretningsmodel, er fortsat mulige, hvis de ikke påvirker bankens rentabilitet.
- 12. Banken vil under iagttagelse af de markedsøkonomiske principper og som led i LBBW's nye forretningsmodel medvirke til en generel konsolidering af delstatsbankerne. Hvis LLBW skal overveje at fusionere med individuelle delstatsbanker, vil banken være styret af behov for at sikre det fusionerede instituts langsigtede rentabilitet og dets evne til at stille passende lån til rådighed for samfundet. Eventuelle opkøb/fusioner som led i en mulig konsolidering af delstatsbankerne skal godkendes af Europa-Kommissionen.
- 13. LBBW vil på de markeder, hvor banken har en betydelig markedsandel, dvs. SMV- og privatkundeområdet, i perioden indtil 31.12.2012 ikke tilbyde gunstigere priser end de priser, der tilbydes af bankens 10 vigtigste konkurrenter (efter markedsandel).
- 14. LBBW vil ikke udnytte støtten eller de hermed forbundne fordele i forhold til konkurrenterne i reklameøjemed.
- 15. LBBW vil som led i sin udlåns- og investeringsvirksomhed tage hensyn til erhvervslivets kapitalbehov, især SMV, ved at anvende normale markedsvilkår.
- 16. LBBW vil endvidere gennemgå sine interne incitamentordninger og arbejde for, at de ikke tilskynder til indgåelse af urimelige risici og sikre, at de er rettet mod bæredygtige og langsigtede mål, og er gennemsigtige.
- 17. LBBW udbygger sin risikoovervågning. Som led heri adskilles forretningsområdet kreditsubstitution fra bankens kerneforretningsområder, og det placeres under en organisatorisk og funktionelt adskilt Internal Restructuring Unit (IRU). Denne enhed tager sig af særskilt præsentation, rapportering og styring af de aktiviteter, der skal afvikles.

18. Fra den 31.12.2010 præsenteres sparekassevirksomhed separat.
19. LBBW fører en forsigtig, solid virksomhedspolitik baseret på bæredygtighedsprincippet.
20. LBBW ville ikke udnytte en likviditetsfordel som følge af, at garantistrukturen er centralbankkonvertibel.
21. LBBW betaler, med tilbagevirkende kraft fra tidsplanen for garantiens ydelse, et årligt gebyr på 6,25 % af den oprindelige kapitalfrigørelseseffekt. Denne mindskes proportionalt med reduktionen i det disponible garantibeløb. LBBW betaler et ekstra årligt gebyr på 3,75 % af den del af garantien, der vedrører den sikrede portefølje (ABS-Porteføljen), som ikke overstiger 1,5 mia. EUR. Det vil sige, at LBBW betaler dette ekstra gebyr med det fulde beløb, så længe garantibeløb på den sikrede portefølje stadig udgør mindst 1,5 mia. EUR. Hvis garantibeløb er under 1,5 mia. EUR, betales kun en provision på 3,75 % af det udestående garantibeløb.

Tilsagn om Corporate Governance

22. Det hidtidige repræsentantskab (Verwaltungsrat) omdannes til en uafhængig bestyrelse (Aufsichtsrat) i overensstemmelse med modellen i Corporate Governance-Kodex.
 - a. Tilsyns- og kontrolfunktionerne samles udelukkende i bestyrelsen og er ikke længere som hidtil fordelt på to organer (aktionærforsamling og repræsentantskab). Transaktioner af grundlæggende betydning er underlagt den normale godkendelsesprocedure i bestyrelsen.
 - b. I den daglige drift er LBBW's direktion uafhængig og udelukkende ansvarlig over for virksomheden. Instruks fra bestyrelse, aktionær- eller generalforsamling er udelukket.
 - c. Den hidtidige ejersamling (Trägerversammlung) omdannes til en general- eller aktionærforsamling. Dens beføjelser er fokuseret omkring de typiske opgaver, som varetages af en generalforsamling ifølge aktieselskabsloven (f.eks. beslutningstagning vedrørende overskudsfordeling, indgåelse af aftaler, beslutninger om likvidation osv.).
 - d. Alle medlemmer af bestyrelsen skal besidde de kvalifikationer, der er fastsat i sidste udgave af kapitalkravs-direktivet/§ 36, stk. 3, s. 1, i den tyske banklov (Gesetz über das Kreditwesen, KWG). Medlemmer er egnede, hvis de er pålidelige og besidder den sagkundskab, der er nødvendig for at varetage kontrolfunktionen samt til at vurdere og føre tilsyn med LBBW's virksomhed.
 - e. Bestyrelsens medlemstal reduceres til 21.
 - f. Halvdelen af de pladser, der er forbeholdt aktionærerne, besættes med eksterne sagkyndige.
 - g. Under omstrukturingsfasen, dvs. indførelse af Governance-aspekterne indtil ændringen af retsform ifølge betragtning 24 (nedenfor) er afsluttet i 2013, varetages formandskabet i bestyrelsen af en person, som ifølge betragtning 22, litra f), ovenfor tilhører bestyrelsen. Herefter sker udnævnelse af formand i overensstemmelse med procedurerne i den tyske eller europæiske aktieselskabslov.

23. Udvalg

a. Risikoudvalg

Det nuværende kreditudvalg omdannes til et klassisk risikoudvalg, som ikke blot skal godkende kredit-afgørelser efter kompetencebestemmelserne men også i høj grad skal beskæftige sig med overordnede spørgsmål i forbindelse med risikostyring. Formand for udvalget er et bestyrelsesmedlem med relevant bankespertise.

b. Revisions-/balanceudvalg

Revisionsudvalget ledes af et bestyrelsesmedlem med særligt kendskab til regnskabsvæsen på bankområdet.

c. Formandsudvalg (Personale- og nomineringsudvalg)

Der nedsættes et formandsudvalg, der skal tage sig af personalespørgsmål. Ejerrepræsentanterne i dette udvalg udgør samtidig nomineringsudvalget, som over for aktionær- og generalforsamlingen fremsætter forslag om egnede kandidater til bestyrelsen.

24. Ændring af retsform: Alle væsentlige indholdsmæssige ændringer (beskrevet i betragtning 22 og 23) Governance-aspekter i et SE/aktieselskab indføres omgående og senest 31.12.2010. Med virkning fra senest 31.12.2013 er LBBW omdannet til et SE/aktieselskab, og sideløbende med indførelse af Governance-aspekterne inden udgangen af 2010 skal de lov- og vedtægtsmæssige tilpasninger i forbindelse med ændring af retsform være forberedt på en sådan måde, at de er afsluttet senest 31.12.2013.

25. Ledelse efter forretningsmæssige kriterier

a. Generelt

I loven om Landesbank Baden-Württemberg (Landesbankgesetz — LBWG) er det fastsat, at delstatsbanken drives efter markedsøkonomiske principper under hensyntagen til de opgaver, der påhviler banken.

b. Specifikt

Det sikres, at nye transaktioner beregnes på basis af referencerentesatser, som ikke indebærer fordrejninger på grund af garantiforpligtelser.

c. Forhold til ejerne

I forholdet til ejerne gælder det markedsøkonomiske princip, som er typisk for et selskab og dets aktionærer. Aktiver kan kun fordeles blandt ejerne i form af overskud eller likvidationsprovenu.

26. Målet er at opnå en forrentning, der er normal for branchen (Return on Equity): I overensstemmelse med omstruktureringsplanen på sigt (dvs. efter gennemførelsen af omstruktureringen i 2013) og fremover bestræber banken sig på at opnå en egenkapitalforrentning på mindst [10-12] % inden skat på basis af en egenkapital, der er afpasset efter risikoprofilen.

Øvrige tilsagn:

27. Tyskland fremsender hvert år til og med 2013 en statusrapport til Kommissionen. Rapporten skal indeholde et resume over de fremskridt, der er gjort i forbindelse med gennemførelsen af omstruktureringsplanen, samt nærmere oplysninger om alle salg af kapitalinteresser samt lukninger af datterselskaber, afdelinger, kontorer i overensstemmelse med denne beslutning. Rapporten skal indeholde dato for salg eller lukning, bogført værdi pr. 31.12.2008, salgspris, alle tab eller fortjenester i forbindelse med salg eller lukning. Rapporten fremsendes senest en måned efter direktionens (eller bestyrelsens) godkendelse af LLBW's årsregnskab og senest 31. maj hvert år ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kilde: skrivelse fra Tyskland af [...].*

IV

(Retsakter vedtaget inden den 1. december 2009 i henhold til EF-traktaten, EU-traktaten og Euratomtraktaten)

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 18. november 2009

om statsstøtte C 18/09 (ex N 360/09) gennemført af Belgien til fordel for KBC

(meddelt under nummer K(2009) 8980)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2010/396/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med disse bestemmelser⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Ved beslutning af 18. december 2008⁽²⁾ (i det følgende benævnt »rekapitaliseringsbeslutningen«) konkluderede Kommissionen, at rekapitaliseringen fra de belgiske føderale myndigheder⁽³⁾ på 3,5 mia. EUR (i det følgende benævnt »den første rekapitalisering«) var forenelig med fællesmarkedet som støtte til redning på grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), i en periode på seks måneder. Kommissionen krævede i sin beslutning ligeledes, at de belgiske myndigheder inden for seks måneder forelagde en plan.
- (2) Den 22. januar 2009 bekendtgjorde den flamske regering og KBC en yderligere styrkelse af KBC's kapitalgrundlag gennem en rekapitalisering på 2 mia. EUR fra den flamske regering. Den flamske regering⁽⁴⁾ gav endvidere

tilsagn om at yde en yderligere standbyfacilitet på 1,5 mia. EUR (i det følgende under ét kaldet »den anden rekapitalisering«).

- (3) Den 14. maj 2009 bekendtgjorde den belgiske føderale regering⁽⁵⁾ og KBC, at de havde indgået en aftale om overtagelse af usikre aktiver (i det følgende benævnt »den statslige beskyttelsesforanstaltning«) for at afdække KBC's risiko i forhold til CDO-porteføljer (»Collateralised Debt Obligations«, i det følgende benævnt »CDO'er«). Kommissionen modtog oplysninger om den anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning den 18. maj, den 8. juni og den 12. juni 2009.
- (4) Den 18. juni 2009 fremsendte de belgiske myndigheder en omstruktureringsplan for KBC med hensyn til den første rekapitalisering.
- (5) De belgiske myndigheder anmeldte den anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning den 19. juni 2009.
- (6) Den 30. juni 2009 godkendte Kommissionen den anden rekapitalisering i en periode på seks måneder med forbehold af forelæggelsen af en omstruktureringsplan og godkendte midlertidigt den statslige beskyttelsesforanstaltning. Samtidig indledte den proceduren i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til vurdering og andre aspekter af den statslige beskyttelsesforanstaltning (i det følgende benævnt »indledningsbeslutningen«⁽⁶⁾).

⁽¹⁾ Kommissionens beslutning i sag C 18/09, KBC (EUT C 216 af 10.9.2009, s. 10).

⁽²⁾ Kommissionens beslutning i sag N 602/08, KBC (EUT C 109 af 13.5.2009, s. 4). I det følgende henviser henvisninger til »rekapitaliseringsbeslutningen« til beslutningen i denne fodnote.

⁽³⁾ Belgische federale overheid, les autorités fédérales belges.

⁽⁴⁾ Vlaamse overheid, le gouvernement flamand.

⁽⁵⁾ I denne beslutning skelner Kommissionen i det følgende ikke mellem den belgiske føderale regering og de flamske myndigheder, når den henviser til de belgiske myndigheder. Der henvises således til begge disse med »de belgiske myndigheder«.

⁽⁶⁾ I indledningsbeslutningen henvises der til tre punkter: godkendelse af den anden rekapitalisering som støtte til redning i seks måneder, midlertidig godkendelse af den statslige beskyttelsesforanstaltning og indledning af proceduren for visse aspekter vedrørende den statslige beskyttelsesforanstaltning.

- (7) Indledningsbeslutningen blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* (7), og interesserede parter blev opfordret til at fremsætte bemærkninger til støtten. I indledningsbeslutningen anmodede Kommissionen de belgiske myndigheder om at forelægge en ændret omstrukturingsplan, der ligeledes tog højde for den anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning af 30. september 2009. Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter.
- (8) Med hensyn til den statslige beskyttelsesforanstaltning forelagde de belgiske myndigheder yderligere oplysninger den 3. juli, den 21. august, den 2., 4., 22., 25. og 30. september og den 13., 16. og 20. oktober 2009.
- (9) Omstrukturingsplanen blev drøftet af de belgiske myndigheder og Kommissionens tjenestegrene på en række møder den 23. juli, den 6., 18. og 27. august og den 9., 10., 14., 15. og 23. september 2009.
- (10) De belgiske myndigheder fremsendte oplysninger om omstrukturingsplanen den 2., 4., 10., 11., 16., 17., 22., 24., 25., 28. og 30. september, den 1., 16., 19. og 21. oktober og den 3., 4. og 6. november 2009.
- (11) Den 4. november 2009 underrettede de belgiske myndigheder Kommissionen om, at de i betragtning af sagens hastende karakter undtagelsesvist accepterer, at denne beslutning vedtages på engelsk.
- iske lande, herunder Irland, og i mindre omfang i USA og Sydøstasien.
- (13) I 2008 udgjorde de samlede aktiver i KBC's balance 355,6 mia. EUR og 178,3 mia. EUR i risikovægtede aktiver (i det følgende benævnt »RVA«) (8). Der blev registreret et tab på 2,5 mia. EUR i 2008. KBC's markedsværdi er faldet betydeligt fra 23 mia. EUR den 1. august 2008 til 11,8 mia. EUR den 23. oktober 2009. KBC har 56 716 medarbejdere på verdensplan, hvoraf 19 196 arbejder i Belgien, og 31 947 arbejder i Central- og Østeuropa og Rusland. KBC har 8,2 mio. kunder i Central- og Østeuropa og Rusland (skøn for 2007). Nærmere oplysninger om KBC findes i indledningsbeslutningens afsnit 2.1.
- (14) Tab i tredje kvartal 2008 på 906 mio. EUR, primært fra bankens CDO-eksponering, islandske banker, Lehman Brothers og Washington Mutual, gjorde det nødvendigt for KBC at styrke sit kapitalgrundlag. Dette førte til den første rekapitalisering på 3,5 mia. fra de belgiske myndigheder i december 2008, som nærmere beskrevet i afsnit 3 i den første rekapitaliseringsbeslutning af 18. december 2008 (9).
- (15) Den 15. januar 2009 meddelte kreditvurderingsbureauet Moody's, at det havde revideret visse vigtige udgangshypoteser for sin vurdering af virksomhedens syntetiske CDO'er. Som følge deraf besluttede det at nedjustere flere kategorier af CDO'er, selv om det ikke anførte, hvilke CDO'er det drejede sig om. Efter denne meddelelse kom KBC's aktiekurs under alvorligt pres. KBC besluttede derfor at nedskrive alle non-super senior CDO'er (10) i sin portefølje fra KBC Financial Products, et helejet datterselskab af KBC (i det følgende benævnt »KBC FP«) og styrke sit kapitalgrundlag ved hjælp af en anden rekapitaliseringsforanstaltning, som udelukkende blev tegnet af de belgiske myndigheder. I afsnit 2.2 i indledningsbeslutningen (11) beskrives de omstændigheder, som førte til de belgiske myndigheders rekapitalisering, og i afsnit 2.3.1 i beslutningen beskrives detaljerne i aftalen nærmere.

2. BESKRIVELSE AF STØTTEMODTAGEREN

- (12) KBC Group NV (i det følgende benævnt »KBC«) er holdingselskab for KBC Bank NV, KBC Verzekeringen NV og KBL European Private Bankers (i det følgende benævnt »KBL EPB«). KBC er en integreret bankforsikringskoncern, som hovedsagelig henvender sig til detailkunder, små og mellemstore virksomheder (i det følgende benævnt »SMV«) og private bankkunder. KBC er en af de største finansielle institutioner i Belgien. Ud over aktiviteter i Belgien, Central- og Østeuropa er KBC også repræsenteret i Rusland, Rumænien, Serbien, flere vesteuropæ-

(7) Kommissionens beslutning i sag N360/09, anden rekapitalisering af KBC og overtagelse af aktiver (EUT C 216 af 10.9.2009, s. 10). I det følgende henviser henvisninger til »indledningsbeslutningen« til beslutningen i denne fodnote.

(8) KBC Banks RVA udgjorde i slutningen af 2008 141,4 mia. EUR. KBC har betydelige forsikringsaktiviteter, hvor RVA ikke anvendes. Af sammenligningshensyn blev der anslået en ækvivalent for RVA for KBC's forsikringsdel ved at dele forsikrings-solvenskapitalen med 8 %. Dermed udgør koncernens RVA 178,3 mia. EUR i slutningen af 2008, og i denne beslutning er alle støtteberegninger baseret på dette tal.

(9) EUT C 109 af 13.5.2009, s. 4.

(10) CDO'er består normalt af flere trancher, som er opdelt efter risiko. KBC's CDO'er består typisk af en equitytranche, en juniortranche, en mezzanintranche og en superseniortranche. Equitytranchen har den højeste risiko, og superseniortranchen har den mindste risiko.

(11) Se fodnote 1.

(16) Omstruktureringen i marts 2009 af monolineforsikrings-selskabet Municipal Bond Insurance Association (i det følgende benævnt »MBIA«), som genforsikrer en betydelig del af KBC's CDO-portefølje (14,4 mia. EUR), øgede KBC's modpartsrisiko og eksponering over for MBIA. Endvidere førte den øgede volatilitet af de credit spreads, som havde en direkte negativ indvirkning på værdiansættelsen til markedsværdi af CDO'erne, til negative værdireguleringer på 3,8 mia. EUR på KBC's konto i første kvartal af 2009. For at undgå yderligere negative konsekvenser af CDO's portefølje for KBC's resultatopgørelse i fremtiden indgik KBC den 14. maj 2009 en aftale med de belgiske myndigheder om den statslige beskyttelsesforanstaltning for sin supersenior-CDO-portefølje. Afsnit 2.2 i indledningsbeslutningen⁽¹²⁾ beskriver de omstændigheder, som førte til de belgiske myndigheders oprettelse af den statslige beskyttelsesforanstaltning, og afsnit 2.3.2 i beslutningen beskriver detaljerne i aftalen mellem de belgiske myndigheder og KBC.

3. STØTTEFORANSTALTNINGERNE

(17) KBC har draget fordel af tre støtteforanstaltninger fra de belgiske myndigheder: to rekapitaliseringer og den statslige beskyttelsesforanstaltning.

3.1. DEN FØRSTE OG ANDEN REKAPITALISERING

(18) Den første rekapitalisering skete i form af en kapitaltilførsel på i alt 3,5 mia. EUR i tier 1-kernekapital gennem afkastforbedrede (Yield Enhanced) værdipapirer udstedt af KBC og tegnet fuldt ud af de belgiske myndigheder. Emissionskursen er 29,50 EUR pr. værdipapir.

(19) Disse uamortisable værdipapirer giver en rente, som udbetales hvert år svarende til den højeste af følgende:

— 2,51 EUR pr. værdipapir (svarende til en rente på 8,5 %), ikke-kumulativ, som udbetales årligt med tilbagevirkende kraft;

— 110 % af det udbetalte udbytte på ordinære aktier for skatteåret 2008;

— 120 % af det udbetalte udbytte på ordinære aktier for skatteåret 2009;

— 125 % af det udbetalte udbytte på ordinære aktier for skatteåret 2010 og frem.

(20) Renten udbetales kun, hvis der udbetales udbytte på de ordinære aktier, forudsat at KBC's kapitaldækning er og forbliver tilfredsstillende både før og efter udbetalingen, som vurderet af den belgiske bank-, finans- og forsikringskommission (i det følgende benævnt »CBFA«)⁽¹³⁾. Værdipapirerne er mest efterstillede og har samme risiko (»pari passu«) som de ordinære aktier.

(21) Der findes to indløsningsscenarier, som begge er på KBC's initiativ. I det første scenarie har KBC ret til at indløse alle eller dele af de udstedte værdipapirer til kurs 44,25 EUR pr. værdipapir (svarende til 150 % af emissionskursen), plus betaling af eventuel påløbne renter på et givent tidspunkt efter emissionsdagen. I det andet scenarie kan KBC på et givent tidspunkt efter tre år kræve, at de belgiske myndigheder konverterer deres andel til ordinære aktier én for én. Hvis KBC udløser denne konverteringsmulighed, kan de belgiske myndigheder vælge den alternative indløsning af værdipapirerne plus betaling af påløben rente. Yderligere oplysninger om den første rekapitalisering findes i afsnit 3 i rekapitaliseringsbeslutningen.

(22) Den anden rekapitalisering fandt sted i form af en kapitaltilførsel af tier 1-kernekapital fra de belgiske myndigheder i form af værdipapirer. Aftalens betingelser er i praksis identiske med den første rekapitalisering med undtagelse af, at værdipapirerne ikke kan konverteres til ordinære aktier og kun kan indløses til 150 % af emissionskursen (se afsnit 2.3.1 i indledningsbeslutningen).

3.2. DEN STATSLIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNING

(23) De belgiske myndigheder har ydet beskyttelse mod realiserede kredittab på KBC's CDO-portefølje i en periode svarende til løbetiden for hver enkelt CDO⁽¹⁴⁾. Den samlede portefølje har en nominal værdi af [...] (*) mia. EUR. Den statslige beskyttelsesforanstaltning dækker kun superseniortranchen for 15 specifikke CDO'er på i alt 20 mia. EUR⁽¹⁵⁾. Denne eksponering består af 14,4 mia. EUR i supersenior- og klasse A-papirer sikret med (MBIA) og 5,5 mia. EUR supersenior-, supermezzanin- og klasse A-papirer, som KBC⁽¹⁶⁾ ligger inde med.

(24) Den statslige beskyttelsesforanstaltning dækker ikke equity-, junior- og størstedelen af mezzanintrancherne i CDO'erne. Trancherne uden for den statslige beskyttelsesforanstaltnings anvendelsesområde udgør 3,9 mia. EUR. Tab på disse trancher, som KBC skal bære fuldt ud, skal realiseres, inden de mere garanterede seniortrancher påvirkes, og den statslige beskyttelsesforanstaltning udløses.

⁽¹³⁾ Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, Commission Bancaire, Financière et des Assurances.

⁽¹⁴⁾ 90 % af værdien af CDO'erne udløber i slutningen af 2017.

(*) Fortrolige oplysninger, der indeholder forretningshemmeligheder. Om muligt er der angivet spænd i [...].

⁽¹⁵⁾ Det præcise tal er 19,97 mia. EUR.

⁽¹⁶⁾ 4 mia. EUR gennem datterselskabet Assurisk og 1,5 mia. EUR gennem KBC FP.

⁽¹²⁾ Se fodnote 1.

- (25) Derudover har KBC allerede foretaget hensættelser til betydelige tab på værdiansættelser til markedsværdi. I sit regnskab for første kvartal 2009, som blev offentliggjort på samme tid som den statslige beskyttelsesforanstaltning, havde KBC nedskrevet værdien af de CDO'er, som er omfattet af den statslige beskyttelsesforanstaltning, fra 23,9 mia. EUR til 14,7 mia. EUR⁽¹⁷⁾. KBC nåede frem til dette resultat ved at nedskrive stort set alle equity-, junior- og mezzaninpapirer i CDO'erne til nul samt gennemføre visse værdireguleringer for superseniorpapirerne i CDO-porteføljen. Samlet set udgjorde disse nedskrivninger ca. [...] EUR.
- (26) Den statslige beskyttelsesforanstaltning på 20 mia. EUR i superseniorpapirer er struktureret i tre trancher (foranstaltningens struktur er beskrevet i diagram 1 i betragtning 31). Den første tranche består af et første tab på 3,2 mia. EUR, som dækkes fuldt ud af KBC. Dette tab omfatter ikke tab på de i betragtning 24 nævnte equity-, junior- og mezzanintrancher. Hvis disse tab var inkluderet, ville det første tab udgøre ca. 7,1 mia. EUR.
- (27) Den anden tranche i transaktionen starter ved 16,8 mia. EUR og omfatter de næste 2 mia. EUR i tab. I tilfælde af tab inden for dette område (i det følgende benævnt »Equity Range«) skal de belgiske myndigheder stille kapital til rådighed til KBC i form af nye KBC-aktier til markedsværdi⁽¹⁸⁾ eller hybride værdipapirer. Kapitalen fra de belgiske myndigheder dækker op til 90 % af tabene i Equity Range (1,8 mia. EUR). De belgiske myndigheder har med andre ord givet tilsagn om at stille en standby equityfacilitet til rådighed for KBC, som kan udløses af særlige tab på KBC's CDO-portefølje. De udløsende hændelser defineres særskilt for hver enkelt CDO, dvs. at udløsningen af equityfaciliteten finder sted på transaktionsbasis⁽¹⁹⁾.
- (28) Attachment point (dvs. udgangspunktet) på 16,8 mia. EUR er baseret på parametre, som kunne gøre det muligt for KBC Bank at fastholde en tier 1-kerneratio på over 8 % og KBC Insurance en solvensgrad på over 150 %. Parametrene var derfor indledningsvist ikke baseret på en værdiansættelse af porteføljen.
- (29) Equity Range er underlagt flere betingelser. Først og fremmest fastholder KBC muligheden for ikke at bruge egenkapitaltilførslen og derfor fravælge aktieemissionen til de belgiske myndigheder. For det andet har de belgiske myndigheder, hvis KBC anmoder de belgiske myndigheder om kapital til dækning af sit tab i Equity Range, og de belgiske myndigheder som følge deraf erhverver over 30 % af stemmerettighederne og dermed skal afgive et obligatorisk overtagelsestilbud, mulighed for i stedet at tegne hybrid kapital. Denne hybride kapital forrentes på omtrent samme måde som de værdipapirer, som allerede er udstedt til de belgiske myndigheder, og kan konverteres til ordinære aktier efter de belgiske myndigheds valg til markedskursen på emissionsstidspunktet⁽²⁰⁾. For det tredje har KBC, hvis de belgiske myndigheder beslutter at afhænde deres aktier til en tredjepart, forkøbsret i forbindelse med det pågældende salg og kan erhverve aktierne til markedspris.
- (30) Den tredje tranche starter ved 14,8 mia. EUR (i det følgende benævnt »Cash Range«). Cash Range er en garanti fra de belgiske myndigheder om at yde KBC kontant kompensation for den del af tabene, som opstår i den pågældende tranche. Ethvert tab på CDO-porteføljen, der overstiger 9,1 mia. EUR (tab på 3,9 mia. EUR i equity-, junior- og mezzanintrancher, første tab på 3,2 mia. EUR og 2 mia. EUR Equity Range i superseniortranchen) deles mellem de belgiske myndigheder og KBC. De belgiske myndigheder påtager sig i så fald 90 % (13,3 mia. EUR) af tabene, og KBC påtager sig 10 % (1,5 mia. EUR).
- (31) På samme måde som for udløsningen af equityfaciliteten finder garantien anvendelse på transaktionsbasis. Da der er afdækkede instrumenter vedrørende 15 CDO'er (hver især en enkelt transaktion), findes der således 15 garantier⁽²¹⁾. Som følge deraf har hver af de 15 syntetiske CDO'er et forskelligt attachment point og derfor forskellige tabsforventninger. CDO'erne skal derfor vurderes hver for sig, og den ydede garanti er individuel for hver enkelt CDO (dvs. at der ikke vil være en enkelt garanti for den samlede portefølje). Denne specifikke struktur var nødvendig for at opnå et perfekt match mellem værdiansættelsen til markedsværdi for den garanterede portefølje og værdiansættelsen til markedsværdi for garantien med hensyn til at fjerne resultatopgørelsens volatilitet som følge af udsvingene i værdien af CDO'er, som er det endelige formål med foranstaltningen.

⁽¹⁷⁾ Værdiansættelsen af CDO'erne steg i andet kvartal 2009 til 16 mia. EUR, delvist som følge af forbedrede markedsvilkår.

⁽¹⁸⁾ Den gennemsnitlige aktiekurs i 30 dage forud for transaktionen.

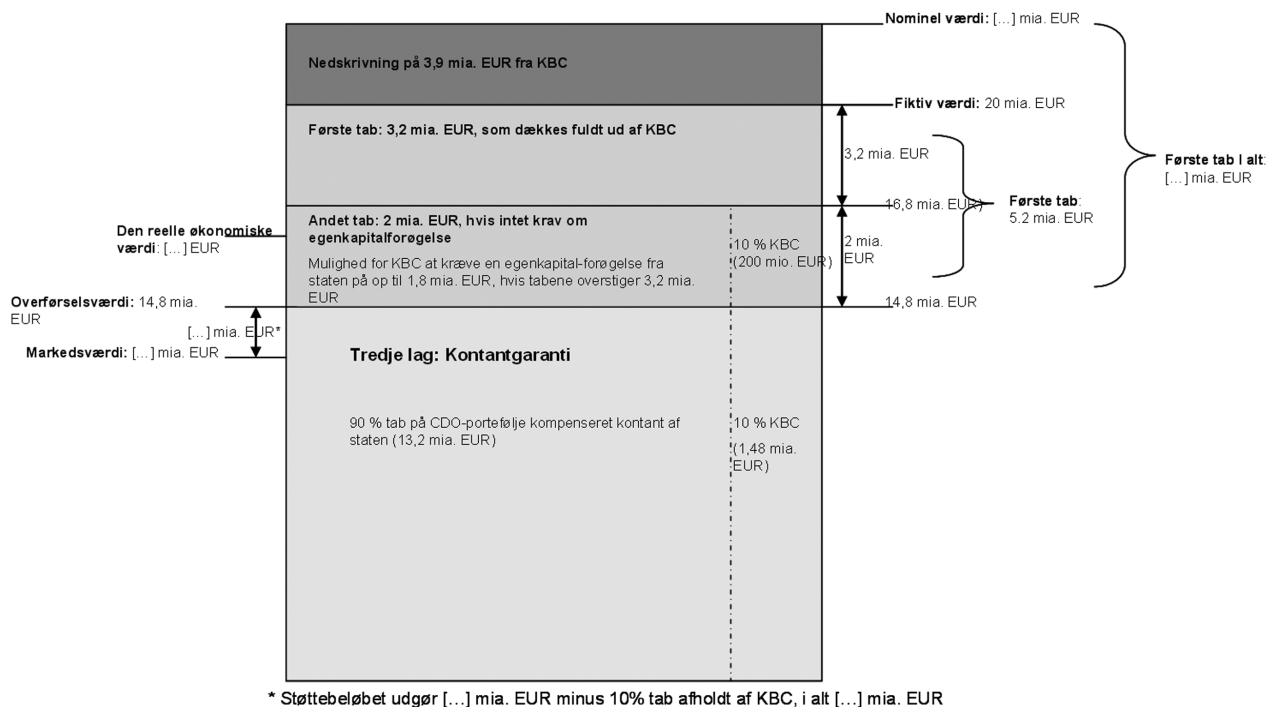
⁽¹⁹⁾ MBIA har ydet forsikring på 11 ud af de 15 CDO'er. I forhold til disse instrumenter skal de belgiske myndigheder kompensere KBC for tab, hvis en kredithændelse udløser den pågældende forsikring, og MBIA efterfølgende undlader at opfylde sin forpligtelse. I overensstemmelse med foranstaltningens udformning defineres MBIA's forpligtelser på grundlag af de enkelte CDO'er. Hvis MBIA senere opfylder sine forpligtelser, skal KBC godtgøre ethvert allerede udbetalt beløb fra staten med forbehold af rimelige udgifter.

⁽²⁰⁾ Hvis det hybride instrument udstedes, forrentes det med summen af afkastet fra belgiske 5-årige obligationer, 3 % og fem gange medianen af femårige CDS-spænd i KBC beregnet fra perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. august 2008. I nuværende tal svarer dette til et afkast på 8,5 % (2,82 % + 3 % + (5*0,535)) = 8,5 %. Emissionskursen for værdipapiret vil være baseret på den gennemsnitlige aktiekurs i de 30 foregående transaktioner, og værdipapiret kunne konverteres til aktier én for én.

⁽²¹⁾ KBC anfører, at både den garanterede CDO-portefølje og garantien i henhold til IFRS's regnskabsregler skal måles til dagsværdi. Det betyder, at garantien én for én skal dække ændringer i dagsværdien af de garanterede instrumenter. Hvis dette ikke var tilfældet, ville der være en betydelig risiko for, at ændringer i CDO'erne dagsværdi fortsat ville påvirke KBC's resultatopgørelse, og dermed ville formålet med foranstaltningen være tabt. Det betyder, at garantien skal sammensættes for det enkelte instrument og ikke for porteføljen som helhed.

Figur 1

Strukturen af den statslige beskyttelsesforanstaltning

Afkast for den statslige beskyttelsesforanstaltning

- (32) Med hensyn til Equity Range betaler KBC for retten til en egenkapitaltilførsel (i det følgende benævnt »tegningsgarantigebyr«). Tegningsgarantigebyret er fastlagt til 650 basispoint (i det følgende benævnt »basispoint«) p.a. Da Equity Range udgør 1,8 mia. EUR, koster gebyret KBC ca. 120 mio. EUR for hvert år, den ikke udnyttes, eller 718 mio. EUR i alt.
- (33) Med hensyn til Cash Range udgør de samlede omkostninger i forbindelse med kontantgarantien ca. 1,33 mia. EUR, som skal betales i 12 halvårige rater (i det følgende benævnt »garantigebyr«). Dette gebyr svarer til det forventede tab på den tredje tranche⁽²²⁾ i tilfælde af, at porteføljerisikoen svarer til gennemsnittet mellem basisscenarioet og stressscenariet⁽²³⁾ og en MBIA-kreditvurdering på 67,5 %.

⁽²²⁾ Det forventede tab i denne forbindelse har en særlig betydning i analyserne fra den belgiske stats ekspert. De forventede tab i den tredje tranche udgør 1,33 mia. EUR, men det betyder ikke, at det forventede tab i det første tab og equitytranchen svarer til summen af disse to trancher. De forventede tab er resultatet af stokastiske modeller, hvor en lang række scenarier køres og fordeles. Som eksempel beskrives den metode, som eksperterne anvender: Hvis man går ud fra en portefølje på 10, fordelt på to trancher i 5, og 10 scenarier, hvoraf de fem giver et tab på 2,5, og fem giver et tab på 7,5, er det forventede tab på den samlede portefølje 5. Det forventede tab på den første tranche er imidlertid 3,75 EUR (5×2,5 og 5×5, idet 7,5 begrænses til det maksimale tab inden for det første tab på 5) og på den anden tranche 1,25 (5×0 og 5×2,5). Det samlede tab stemmer overens med det gennemsnitlige tab på 5 (3,75 + 1,25).

⁽²³⁾ [...].

- (34) I alt skal KBC betale et gebyr på ca. 2,04 mia. EUR til de belgiske myndigheder som følge af tegningsgarantigebyret (718 mio. EUR⁽²⁴⁾) og kontantgarantien (1,33 mia. EUR⁽²⁵⁾). Begge gebyrer skal betales i 12 lige store halvårige rater fra december 2009 til juni 2015.

4. OMSTRUKTURERINGSPLANEN

4.1. DEN FØRSTE OMSTRUKTURERINGSPLAN

- (35) Den 18. juni 2009 fremsendte de belgiske myndigheder en omstrukturingsplan for KBC som opfølgning på den første rekapitalisering, som blev godkendt af Kommissionen den 18. december 2008 i en periode på seks måneder. Planen indeholdt en foreløbig analyse af KBC's forretning, KBC's fremtidige strategi, foranstaltninger med henblik på at genoprette rentabiliteten og betalingen af statens foranstaltninger.
- (36) Omstrukturingsplanen opfyldte imidlertid ikke kriterierne i omstrukturingsmeddelelsen⁽²⁶⁾, idet den ikke tog højde for den anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning. Endvidere indeholdt planen ikke en detaljeret forretningsplan eller foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning.

⁽²⁴⁾ Det præcise tal er 718 958 556 EUR.

⁽²⁵⁾ Det præcise tal er 1 325 480 484 EUR.

⁽²⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstrukturingsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne (EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9).

4.2. DEN ENDELIGE OMSTRUKTURERINGSPLAN

- (37) Den 30. juni 2009 godkendte Kommissionen den anden rekapitalisering i en periode på seks måneder og godkendte midlertidigt den statslige beskyttelsesforanstaltning. Samtidig gav Kommissionen de belgiske myndigheder tre måneder (indtil den 30. september 2009) til at udforme en begrundet omstrukturingsplan, hvori der blev taget højde for alle statens foranstaltninger til fordel for KBC.
- (38) De belgiske myndigheder fremsendte den endelige omstrukturingsplan på den angivne dato. Planen omhandler spørgsmålene om rentabilitet, byrdefordeling og begrænsning af konkurrencefordrejning. Eftersom KBC er organiseret i fem forskellige forretningsenheder, Belgien (detail), Central- og Østeuropa og Rusland (i det følgende benævnt »CØE-R«), Merchant Banking, European Private Banking og Shared Services, er omstrukturingsplanen udarbejdet i overensstemmelse dermed.
- (39) Ifølge omstrukturingsplanen bliver KBC en mindre, mere fokuseret koncern og trækker sig ud af risikofyldte aktiviteter og lande, hvor dens tilstedeværelse på markedet er begrænset. KBC beholder kun de aktiviteter, der i sig selv leverer bæredygtige resultater. Bankforsikringsmodellen bibeholdes også. Inden for bankforsikringsmodellen vil KBC fokusere på detail-, privat- og SMV-kunder samt kunder med mellemkapitalisering (mid-cap) og vil primært koncentrere sig om seks lande⁽²⁷⁾. KBC vil fortsat fokusere på CØE-R, og vil endvidere reducere sin overordnede risikoprofil, volatilitet og gearing.
- (40) Ifølge den omstrukturingsplan, som de belgiske myndigheder har fremsendt, vil KBC's balance falde pro forma⁽²⁸⁾ med 20 % i forhold til RVA og med 17 % i forhold til de samlede aktiver. Foranstaltninger vedrørende rentabilitet, som er afviklingen af KBC FP's portefølje, beløber sig til [...] % af den samlede balancesum, mens frasalg beløber sig til [...] % af den samlede balancesum.
- (41) Ifølge omstrukturingsplanen skal KBC frasælge flere enheder. I sin forretningsplan over disse frasalg har KBC forudsat en salgspris på [...]. Alle salg ventes at ske inden [...].
- 4.2.1. EVNE TIL AT GENOPRETTE RENTABILITETEN I BASIS- OG STRESSSCENARIER
- (42) De belgiske myndigheder har fremsendt et basis- og et stressscenarie med det formål at vise KBC's evne til at opnå langsigtet rentabilitet.
- (43) I basisscenariet forudsættes det, at BNP vil falde på hovedmarkederne i perioden 2009-2010 efterfulgt af en ret hurtig fremgang i 2011. Aktiekurserne ventes at rette sig i 2009 eller 2010, afhængigt af de lokale markedsvilkår.
- (44) [...]
- (45) KBC forventer at nå sine interne kapitalmål i basisscenariet i hele prognoseperioden (2009-2013) med en tier 1-ratio på 8,8 % i 2009 og over 10 % derefter. Sammensætningen af KBC's lovpligtige kapital domineres i stigende grad af overskuddet fra frasalg, hvilket vil forbedre kvaliteten af KBC's lovpligtige kapital. I basisscenariet genererer KBC først i 2011 overskudskapital (når den faktiske kapital overstiger de interne kapitalmål på en tier 1-ratio på 10 %) i 2011. KBC vil derfor begynde at tilbagebetale hoveddelen af statskapitalen fra 2010 og fremefter.
- (46) De belgiske myndigheder har ligeledes fremsendt et stressscenarie. På samme måde som i basisscenariet vil BNP falde i perioden 2009-2010 for derefter at stige. Den efterfølgende økonomiske fremgang vil dog være meget svag. Ifølge dette scenarie vil det belgiske BNP f.eks. falde kumulativt med [...] % mellem 2008 og 2011 og vil ikke nå sit 2008-niveau igen før i slutningen af 2013.
- (47) [...]
- (48) I stressscenariet forventer KBC at være i stand til at opfylde sine interne kapitalmål i stressscenariet i hele prognoseperioden. KBC's tier 1-ratio vil være [...] % i 2009 og vil forblive over [...] % fra 2010 og frem. Denne rimeligt gunstige udvikling i kapitalnøgletallene skyldes, at KBC's balance ventes at falde betydeligt i stressscenariet, eftersom den økonomiske aktivitet og dermed behovet for lån vil være meget reduceret. Der vil blive genereret begrænset overskudskapital fra [...], primært som følge af et drastisk fald i RVA i stedet for vækst i overskuddet [...].
- (49) De belgiske myndigheder har i omstrukturingsplanen ligeledes beskrevet KBC's likviditetsposition. Ved udgangen af 2008 var KBC's udlån i forhold til indlån på 88 %. Under krisen frem til i dag har KBC ikke oplevet likviditetsproblemer og har ikke måttet trække på statslige garantiordninger. KBC benytter kun i begrænset omfang finansiering fra kapitalmarkeder. I forhold til finansieringsstrukturen havde 64 % af KBC's gældsinstrumenter en løbetid på over et år. Denne finansieringsstruktur forudses at forblive ret stabil over de næste par år med et moderat fald i kapitalfremskaffelsen på engrosmarkedet. Frasalg af nogle af enhederne [...] vil yderligere styrke likviditetspositionen.

⁽²⁷⁾ Belgien, Den Tjekkiske Republik, Polen, Ungarn, Slovakiet og Bulgarien.

⁽²⁸⁾ I dette tilfælde betyder proforma-tal, at de enheder, som er øremærket til frasalg eller afvikling, udgør 20 % af den samlede koncerns RVA ultimo 2008.

4.2.2. OMSTRUKTURERINGSFORANSTALTNINGER PR. FORRETNINGSENHED

Tabel 1

Omstruktureringsforanstaltninger for KBC og tidsplan for gennemførelsen

(...)

Belgien (detail)

(50) KBC er en af de tre største banker i Belgien og ville normalt ligge nr. 2 eller 3 med hensyn til markedsandel for de fleste bankaktiviteter. Den ejer [...] % af alle indlån, genererer [...] % af alle udlån og konti for [...] % af investeringsforeninger, [...] % af livsforsikringer og [...] % af skadesforsikringer.

(51) De belgiske myndigheder foreslår, at KBC beholder størstedelen af sine aktiviteter i Belgien og forbliver en integreret udbyder af bank- og forsikringsydelse (»bancassurance«). Ifølge de belgiske myndigheder er disse aktiviteter velintegrerede i KBC's brand og udgør en del af dens kerneforretningsmodel.

(52) Ifølge omstruktureringsplanen skal KBC imidlertid sælge Centea (agentbaseret bankvirksomhed) og Fidea (agentbaseret forsikringsvirksomhed). Centea repræsenterer mellem [...] % og [...] % af det belgiske marked inden for de fleste produktsegmenter, mens Fidea repræsenterer omkring 2 % af det belgiske forsikringsmarked. Disse salg vil reducere den belgiske bankenheds RVA med 16 % (3,8 mia. EUR).

Central- og Østeuropa og Rusland

(53) Ifølge omstruktureringsplanen vil KBC bibeholde sin tilstedeværelse i fem (ud af ni) lande, hvor den allerede er veletableret. Disse lande er, opstillet i forhold til deres markedsandel inden for traditionel bankvirksomhed (udlån og indlån): Den Tjekkiske Republik (22 %), Slovakiet (10 %), Ungarn (9 %), Polen (4 %) og Bulgarien (3 %). KBC har ligeledes forsikringsaktiviteter i hvert af disse lande i overensstemmelse med bankforsikringsmodellen.

(54) KBC vil indstille sine aktiviteter i Serbien (KBC's markedsandel er 1 %), Rusland (1 %), Rumænien ([...] %, udelukkende forsikrings- og leasingaktiviteter) og Slovenien ([...] % — KBC har en minoritetsinteresse i den pågældende virksomhed). KBC vil sælge sine aktiviteter i andre lande, hvor markedsandelen er relativt lille, eller aktiviteterne ikke stemmer overens med bancassurancemodellen. Den vil ligeledes sælge en polsk dattervirksomhed for forbrugerfinansiering (Zagiel), som ikke var fuldt ud integreret i de polske aktiviteter. Disse salg vil ske i [...] med undtagelse af den russiske aktivitet, som ikke er planlagt før [...]. RVA for bankenheden CØE-R vil falde med 11 % (4,4 mia. EUR).

(55) Endvidere har KBC til hensigt at børsnotere 40 % af sine banker i Den Tjekkiske Republik (ČSOB) og Ungarn (K & H), som i øjeblikket ejes 100 % af KBC. Børsnoteringen vil ske på lokale fondsbørser.

Merchant banking

(56) Med hensyn til merchant banking skal KBC ifølge omstruktureringsplanen sælge eller afvikle betydelige dele af sin merchant banking-afdeling. Som følge deraf vil RVA falde med [...] % ([...] mia. EUR) i den pågældende forretningsenhed. KBC FP, den enhed, som har genereret alle CDO'erne, vil blive afviklet over tid. KBC vil sælge sine aktiviteter i Det Forenede Kongerige, [...], samt Antwerp Diamond Bank, dens [...], [...], [...], [...] og KBC Private Equity.

(57) KBC vil beholde de aktiviteter, som er nødvendige for at betjene kernekunder i SMV'er og selskabskunder, primært belgiske. Disse aktiviteter omfatter fundraising og valutatransaktioner. KBC beholder sine forretningsbankvirksomhed, udenlandske filialer, som er nødvendige med henblik på at betjene lokale forretningskunder med aktiviteter i udlandet, KBC Securities, Market og Assurisk (genforsikring).

Private banking

(58) I overensstemmelse med omstruktureringsplanen vil KBC sælge alle aktiviteter i sin European Private Banking-enhed. KBC agter at sælge disse aktiviteter i [...]. Dette vil reducere RVA med 5,7 mia. EUR.

Shared services

(59) Som følge af denne forretningsenheds karakter skal KBC ifølge omstruktureringsplanen bevare de fleste aktiviteter. KBC bevarer aktiviteter som formueforvaltning, handelsfinansiering, leasing og forbrugerfinansiering. KBC frasælger flere aktiviteter som [...] i blandt andet [...]. Som følge af disse frasalg falder RVA med ca. [...] mio. EUR.

4.2.3. FINANSIEL OMSTRUKTURERING

(60) For at både tilbagebetale staten og fastholde en tier 1-kapital på 10 % indeholder omstruktureringsplanen følgende finansielle omstruktureringsforanstaltninger:

i) Børsnotering af 40 % af aktierne i banken ČSOB i Den Tjekkiske Republik (skønnet værdi af noteret beholdning: [...] mia. EUR)

ii) Børsnotering af 40 % af aktierne i banken K & H i Ungarn (skønnet værdi af noteret beholdning: [...] mio. EUR)

- iii) Tilbagekøb af hybrider, hvilket medfører en skønnet positiv indvirkning på KBC's kernekapital på [...] mio. EUR. KBC agter, som den allerede har gjort i de seneste måneder, at købe disse hybrider til under pari og dermed generere et overskud, der får kernekapitalen til at stige
- iv) Sale-and-leaseback af hovedkvarter med et skønnet afkast upfront på [...] mio. EUR
- v) Salg af egne aktier (KBC's beholdning af egne aktier) med et skønnet afkast på [...] mio. EUR.

Den samlede tilvejebragte kapital som følge af ovennævnte foranstaltninger ventes at blive på omkring [...] mia. EUR, for størstedelens vedkommende gennemført inden [...].

4.2.4. TILBAGEBETALING TIL STATEN

- (61) Med hensyn til tilbagebetalingen til de belgiske myndigheder skal KBC ifølge omstrukturingsplanen i et basis-scenarie begynde at betale rente fra 2011 og frem, hvilket betyder, at de belgiske myndigheder modtager 600 mio. EUR. Tilbagebetalingen af hovedstolen for rekapitaliseringerne starter, når KBC har styrket sin kapitalposition gennem frasal og finansiel omstrukturering (fra 2012 og frem). I takt med stigningen i tilbagebetalingen af det nominelle rekapitaliseringsbeløb falder afviklingen til de belgiske myndigheder gennem renteudbetalingerne. KBC planlægger at starte tilbagebetalingen i 2010 ([...] mia. EUR) og skønner, at kapitaltilførslerne er tilbagebetalt fuldt ud i [...] i basisscenariet.

4.2.5. DE BELGISCHE MYNDIGHEDERS TILSAGN

4.2.5.1. Tilsagn af adfærdsmæssig karakter

- (62) De belgiske myndigheder giver tilsagn om inden for grænserne af deres respektive kompetencer at sikre, at KBC opfylder forpligtelserne i betragtning 63 til og med 77.
- (63) Med hensyn til varigheden heraf giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at tilsagnene af adfærdsmæssig karakter i betragtning 63 til og med 77 med forbehold af Kommissionens mulighed for at bevilge en fritagelse, navnlig på grundlag af en behørigt begrundet anmodning fra de belgiske myndigheder, er gældende i en periode på [...] år fra datoen for Kommissionens beslutning, eller indtil de nominelle beløb, som de belgiske myndigheder har tegnet henholdsvis den 19. december 2008 og den 20. juli 2009 er indløst, afhængigt af hvad der sker først ⁽²⁹⁾.
- (64) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC skal bestræbe sig på at fastholde sin udlånspolitik i forhold til

realøkonomien i de lande, hvor den driver detailvirksomhed. Kreditten fra KBC ydes på kommercielle vilkår.

- (65) De giver endvidere tilsagn om, at KBC vil fastholde sin soliditetsgrad for tier 1-kerneratio på mindst [...] % og sin kerneegenkapital på [...] % ⁽³⁰⁾.
- (66) Med hensyn til forbuddet mod opkøb giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil afholde sig fra at erhverve kontrol, som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EF-fusionsforordningen) ⁽³¹⁾, med finansielle institutioner. KBC vil endvidere afholde sig fra at opnå kontrol med andre virksomheder end finansielle institutioner, hvis en sådan erhvervelse forhaler tilbagebetalingen af de 7 mia. EUR i tier 1-kernekapital i afkastforbedrede værdipapirer til de belgiske myndigheder som planlagt i omstrukturingsplanen, som blev meddelt Kommissionen den 30. september 2009 og godkendt i denne beslutning. Uagtet dette forbud kan KBC erhverve virksomheder, hvis den får Kommissionens tilladelse hertil, navnlig hvis det anses for afgørende i forhold til at sikre finansiel stabilitet eller konkurrence på de relevante markeder.
- (67) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil overholde følgende forbud mod prisføreskab.
 - i) På fællesskabsmarkeder, hvor KBC har en markedsandel på over [0-10 %] af de i punkt ii) nedenfor definerede produktmarkeder, vil KBC ikke tilbyde gunstigere priser på standardiserede produkter end dem, som KBC's konkurrent med den bedste pris blandt de øverste 10 markedsaktører vil kunne opnå med hensyn til markedsandelen på dette geografiske og produktmæssige marked.
 - ii) De produktmarkeder, som betingelsen i punkt i) vedrører, er begrænset til: KBC's standardiserede produkter på detailindlånsmarkedet, indlån til SMV'er (SMV defineret i henhold til KBC's definition) og detailrealkreditmarkedet.
 - iii) Så snart KBC bliver opmærksom på, at den tilbyder bedre priser for sine produkter end udbyderen med den bedste pris, justerer KBC hurtigst muligt og uden unødigt ophold sin pris til et niveau, der stemmer overens med dette tilsagn.
 - iv) Denne betingelse gælder ikke det belgiske marked, hvor der ikke gælder noget forbud mod prisføreskab.
- (68) De belgiske myndigheder giver endvidere tilsagn om, at KBC vil afholde sig fra massemarkedsføring, der får foranstaltningerne til at fremstå som konkurrencemæssigt fordelagtige.

⁽²⁹⁾ I denne pakke af tilsagn realiseres indløsningen af de nominelle beløb, når der er tilbagebetalt et beløb på 7 mia. EUR.

⁽³⁰⁾ Ved kerneegenkapital forstås her egenkapital og reserver.

⁽³¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

- (69) Med hensyn til begrænsningen af aflønningen af KBC's ledelse giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at:
- i) KBC forpligter sig til at udvikle en bæredygtig politik for direktionens og den øverste ledelses aflønning. KBC's direktionens og øverste ledelses bonusordninger er knyttet til den langsigtede værdiskabelse, idet der tages højde for risici og begrænsning af muligheden for at belønne fejl. Aftrædelsesordninger eller obligatorisk afskedigelsesgodtgørelse er begrænset til tolv måneders fast løn til KBC's direktionsmedlemmer.
- ii) Derudover giver direktionerne i KBC, KBC Bank NV og KBC Verzekeringen NV afkald på bonusser for 2008 (kontante samt i form af optioner og aktier).
- (70) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil bestræbe sig på for de belgiske myndigheder at sikre et overordnet afkast på de værdipapirer, de har tegnet, på mindst 10 % p.a.
- (71) De belgiske myndigheder giver tilsagn om at anmelde den første rekapitalisering i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, igen, hvis en af følgende situationer opstår, hvilket gør det mindre sandsynligt, at det overordnede afkast på over 10 % p.a. opnås.
- i) Hvis KBC fra den 1. januar 2010 ikke betaler udbytte i to på hinanden følgende år eller fra den 1. januar 2009 ikke betaler udbytte i tre år inden for en periode på fem år, eller
- ii) Hvis KBC efter en periode på et år, hvor aktiekursen i gennemsnit forbliver over 150 % af emissionskursen for værdipapirerne, ikke har genkøbt eller givet tilsagn om at genkøbe mindst 20 % af statens oprindelige investering inden for tre måneder.
- (72) Ligeledes giver de belgiske myndigheder tilsagn om at anmelde den anden rekapitalisering i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, igen, hvis følgende situation opstår, hvilket gør det mindre sandsynligt, at det overordnede afkast på over 10 % p.a. opnås:
- i) Hvis KBC fra den 1. januar 2010 ikke betaler udbytte i to på hinanden følgende år eller fra den 1. januar 2009 ikke betaler udbytte i tre år inden for en periode på fem år.
- (73) Medmindre det i et af de scenarier, der er beskrevet i betragtning 71 og 72, kan vises, at den manglende betaling af udbytte skyldes normale markedshændelser, eller at det overordnede afkast trods den manglende betaling af udbytte ikke desto mindre overstiger 10 % p.a., kan Kommissionen uden at behandle spørgsmålet om kapitaltilførslen, som er erklæret forenelig med fællesmarkedet, i forbindelse med gen anmeldelsen navnlig kræve yderligere adfærdsmæssige begrænsninger.
- (74) Med hensyn til forrentningen af de alternative værdipapirer i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltning giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at den rente, som udbetales på den alternative klasse af kernekapitalværdipapirer, som udstedes af KBC, såfremt de belgiske myndigheder skulle erhverve over 30 % af stemmerettighederne i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltning Equity Range, udgør [...].
- (75) De belgiske myndigheder giver endvidere tilsagn om, at KBC eller en af dens dattervirksomheder ikke deltager i udstedelsen af CDO'er.⁽³²⁾ Det forudsættes, at securitisationstransaktioner, som ikke er omfattet af denne definition af CDO'er, falder uden for dette tilsagns anvendelsesområde. Det gælder eksempelvis securitisationstransaktioner med henblik på forvaltning af lovpligtig kapital eller kreditrisici, eller for at rejse likviditet.
- (76) Med hensyn til renteudbetalinger og call-optioner på hybrid kapital giver de belgiske myndigheder tilsagn om, medmindre Kommissionen på anden vis accepterer at bevilge en fritagelse, at:
- i) [...]
- ii) [...].
- (32) I dette tilsagn er en »CDO« en securitisationstransaktion for en kreditportefølje med følgende karakteristika: i) Den indeholder en omfordeling af aktivporteføljer, og sådanne aktiver kan være obligationer, lån, derivater eller andre gældsforpligtelser, ii) kreditrisikoen med hensyn til sådanne aktiver omfordeles i flere trancher af værdipapirer med varierende rangorden, som sælges til investorer, og iii) transaktionen er primært arbitragedrevet, dvs. at det vigtigste formål med transaktionen er at skabe overskud af forskelle mellem markedskursen for de underliggende aktiver og den kurs, som den securitiserede risiko kan sælges til i struktureret form.

(77) Endelig har de belgiske myndigheder givet tilsagn om, at KBC vil tilrettelægge de belgiske myndigheders forvaltningsmæssige rettigheder med hensyn til den garanterede portefølje i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltning på en sådan måde, at de belgiske myndigheders interesser som garantistiller sikres behørigt, og der samtidig opretholdes et passende niveau af fleksibilitet, således at KBC kan reagere hurtigt på ændrede markedsvilkår og foretage de relevante tilpasninger og valg. Retsdokumentationen for den garanterede portefølje indeholder foranstaltninger til beskyttelse af tredjepartsinvestorer, superseniormodparter og dermed de belgiske myndigheder mod mulige interessekonflikter i forvaltningen af den garanterede portefølje. Ud over beskyttelsesforanstaltningerne i den oprindelige retsdokumentation indeholder aftalen med de belgiske myndigheder om den statslige beskyttelsesforanstaltning især de belgiske myndigheders ret til at føre tilsyn med forvaltningen af den garanterede portefølje. Hvor det er relevant, bevilges de belgiske myndigheder samtykkerettigheder med henblik på yderligere beskyttelse deres interesser.

4.2.5.2. Frasalg og afvikling af forretningsporteføljer

(78) De belgiske myndigheder har endvidere givet tilsagn om, at de inden for grænserne af deres respektive kompetencer vil sikre, at KBC opfylder tilsagnene i betragtning 79 til og med 97.

(79) KBC tager derefter de nødvendige skridt til at frasælge enheder eller aktiver (i det følgende benævnt »de frasolgte virksomheder/den frasolgte virksomhed«) som anført i betragtning 80 på det nævnte tidspunkt. Et sådant frasalg anses for at være gennemført, når KBC har indgået en bindende aftale om at sælge [...] i den relevante enhed eller det relevante aktiv. En retligt bindende aftale er en aftale, som ikke kan ophæves ensidigt af KBC, og hvis formål er at skabe et retligt forhold, som de enkelte parter kan anvende, og som, hvis KBC ophæver aftalen, medfører, at KBC hæfter over for den anden part. Denne retligt bindende aftale kan stadig være underlagt en række traditionelle forudgående betingelser, såsom godkendelse fra de relevante tilsynsmyndigheder.

(80) Med hensyn til de frasolgte virksomheder giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil sælge følgende enheder inden [...]:

i) [...] inden [...]

ii) KBL EPB inden [...]

iii) [...] inden [...]

iv) Centea inden [...]

v) Fidea inden [...]

vi) Antwerp Diamond Bank inden [...]

vii) Frasalg af NLB [...] Zagiel [...] inden [...]

viii) Absolut Bank (Rusland) inden [...]

Tilsagn vedrørende værdibevarelse

(81) Med hensyn til bevaring af værdien af frasolgte virksomheder giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil sikre, at:

i) den frasolgte virksomhed beholder materielle og immaterielle aktiver, som den ejer, og som bidrager til den nuværende drift, eller som er nødvendige for at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen,

ii) den frasolgte virksomhed beholder alle a) licenser, tilladelser og godkendelser udstedt af en offentlig myndighed til fordel for virksomheden, b) kontrakter, leasingaftaler, tilsagn og kundeordrer, og c) relevante registre, som bidrager til den nuværende drift, eller som er nødvendige for at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen,

iii) den frasolgte virksomhed ansætter et passende antal medarbejdere med de nødvendige kvalifikationer til at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen. KBC træffer alle nødvendige foranstaltninger, herunder incitament, der tager hensyn til praksis i branchen, for at tilskynde alle nøglemedarbejdere⁽³³⁾ til at blive i de frasolgte virksomheder. På samme måde skal den ikke hverve de nøglemedarbejdere, som overføres med den frasolgte virksomhed. [...].

(82) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC så vidt muligt bestræber sig på at støtte køberne af de frasolgte virksomheder i forbindelse med at overgå til passende infrastruktur med henblik på de frasolgte virksomheders fortsatte drift. [...].

(83) Fra og med datoen for denne beslutning og indtil frasalget er gennemført, giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC bevarer de frasolgte virksomheders økonomiske rentabilitet, omsættelighed og konkurrenceevne i overensstemmelse med god forretningspraksis og så vidt muligt minimerer risikoen for tab af konkurrenceevne. KBC viderefører den frasolgte virksomhed som en going concern og fortsætter driften på sædvanlig vis og på samme måde som før datoen for denne beslutning.

⁽³³⁾ Nøglemedarbejdere omfatter alle de medarbejdere, som er nødvendige for at bevare de frasolgte virksomheders rentabilitet og konkurrenceevne.

(84) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC ikke udfører handlinger, som kan have en betydelig negativ indvirkning på de frasolgte virksomheder. [...].

Yderligere frasalgstilsagn med hensyn til Centea og Fidea

(85) Med hensyn til den eller de mulige købere af Centea og Fidea har de belgiske myndigheder givet tilsagn om, at KBC skal sikre følgende:

i) Køberen af Centea har efter købet ikke en markedsandel, der er større end [...] i anfordringskonti, opsparinger eller realkreditlån i Belgien.

ii) Køberen af Fidea har efter købet ikke en markedsandel, der er større end [...] på hverken livs- eller skadesforsikringsmarkedet i Belgien.

(86) Endvidere giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre en tydelig identifikation af Centea- og Fidea-forretninger og begynder at forberede deres adskillelse fra forretninger, som er integreret i KBC, i tydelige og særskilt salgbare enheder umiddelbart efter Kommissionens beslutning. Med forbehold af tilsagnene vedrørende værdibevarelse i betragtning 81 til 83 forvaltes Centea og Fidea som tydelige og særskilt salgbare enheder fra datoen for Kommissionens beslutning. For at sikre, at alle ledelsesmæssige beslutninger fra datoen for denne beslutning til gennemførelsen af frasalget sker i Centeas og Fideas interesse med hensyn til at sikre deres fortsatte økonomiske rentabilitet, salgbarhed og konkurrenceevne, udpeger KBC en såkaldt »adskillelsesadministrator«⁽³⁴⁾ for hver af virksomhederne og sikrer, at denne administrator opererer uafhængigt. Denne administrator kan være disse virksomheders nuværende administrerende direktør. En adskillelsesadministrator varetager interesserne i disse frasolgte virksomheder (Centea og Fidea) efter fælles aftale med KBC under den tilsynsførendes tilsyn.

Tilsynsførende

(87) Der udpeges en tilsynsførende, som hver sjette måned skal rapportere til Kommissionen om, hvorvidt de belgiske myndigheder og KBC opfylder tilsagnene i betragtning 78 til 86. Den tilsynsførende skal være uafhængig, besidde de nødvendige kvalifikationer og ikke være genstand for en interessekonflikt under udøvelsen af sit mandat.

⁽³⁴⁾ En »adskillelsesadministrator« er den person, som udpeges til at lede den frasolgte virksomheds daglige drift under den tilsynsførendes tilsyn.

(88) Senest en måned efter vedtagelsen af denne beslutning fremsender de belgiske myndigheder en liste over en eller flere personer, som de efter samråd med KBC foreslår at udpege som tilsynsførende til Kommissionen med henblik på godkendelse. Kommissionen har beføjelse til at godkende eller afvise de foreslåede tilsynsførende baseret på kriterierne i betragtning 87. Hvis Kommissionen afviser alle de foreslåede tilsynsførende, foreslår KBC og de belgiske myndigheder senest en måned efter at være blevet underrettet om afvisningen nye kandidater, som igen skal godkendes eller afvises af Kommissionen. Hvis alle yderligere foreslåede tilsynsførende afvises af Kommissionen, anviser Kommissionen en tilsynsførende, som KBC skal udpege eller foranstalte bliver udpeget i overensstemmelse med et mandat godkendt af Kommissionen.

Gennemgang af tilsagnspakken

(89) Hvor det er relevant og på baggrund af en tilstrækkeligt begrundet anmodning fra de belgiske myndigheder og KBC og under hensyntagen til den tilsynsførendes synspunkter kan Kommissionen:

i) forlænge måldatoerne for gennemførelsen af frasalget:

a) Med hensyn til de frasalg, der skal gennemføres [...], kan måldatoen forlænges [...], [...] og derefter med [...], [...].

b) Med hensyn til de frasalg, der skal gennemføres [...], kan måldatoen forlænges [...], [...].

En sådan forlængelse kan bevilges, især hvis frasalget ikke gennemføres inden disse datoer på grund af forhold, der ikke kan lægges KBC til last.

KBC er ikke forpligtet til at afhænde en frasolgt virksomhed [...] med undtagelse af hvor [...], i hvilket tilfælde KBC ikke er forpligtet til at afhænde den relevante frasolgte virksomhed [...].

ii) afskaffe, ændre eller erstatte en eller flere af de foranstaltninger, krav eller betingelser, som er anført i denne beslutning.

- (90) Enhver sådan anmodning sendes til Kommissionen senest to måneder inden måldatoen.

Frasalgsadministrator

- (91) Hvis frasalgene ikke er opnået inden de relevante måldatoer og senest en måned efter den endelige måldato, som ikke kan forlænges, og hvis Kommissionen ikke har godkendt alternative foranstaltninger, sender de belgiske myndigheder en liste over én eller flere personer, som de efter aftale med KBC foreslår at udpege som frasalgsadministrator(er) til Kommissionen med henblik på godkendelse. Frasalgsadministratoren skal være uafhængig, have de nødvendige kvalifikationer og må ikke være genstand for en interessekonflikt under udøvelsen af sit mandat. Kommissionen har beføjelse til at godkende eller afvise den eller de foreslåede frasalgsadministratorer. Hvis Kommissionen afviser alle foreslåede frasalgsadministratorer, vil KBC og de belgiske myndigheder senest en måned efter at være blevet underrettet om afvisningen foreslå nye kandidater, som igen skal godkendes eller afvises af Kommissionen. Hvis alle yderligere foreslåede tilsynsførende afvises af Kommissionen, anviser Kommissionen en tilsynsførende, som KBC skal udpege eller foranstalte bliver udpeget i overensstemmelse med et mandat godkendt af Kommissionen.

- (92) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC bevilger nødvendige og rimelige fuldmagter til frasalgsadministratoren, så denne kan:

i) gennemføre frasalget af den frasolgte virksomhed (herunder de nødvendige beføjelser til at sikre en hensigtsmæssig udarbejdelse af alle de nødvendige dokumenter med henblik på frasalget) og

ii) træffe alle foranstaltninger og foretage alle erklæringer, som er nødvendige eller hensigtsmæssige med henblik på at opnå et frasal, herunder udpegelse af rådgivere, der skal bistå med frasalget.

- (93) Kommissionen giver efter nøje overvejelse af rimelige alternativer som foreslået under gennemgangen i henhold til betragtning 89 frasalgsadministratoren beføjelser til at afhænde de pågældende frasolgte virksomheder [...]. Frasalgsadministratoren indarbejder i salgs- og købsaftaler de almindelige og rimelige vilkår og betingelser, som er hensigtsmæssige med henblik på at

fremme et hurtigt salg. Frasalgsadministratoren tilrettelægger salgsprocessen efter samråd med KBC for at sikre et frasal på de bedst mulige vilkår i henhold til sin forpligtelse til at frasælge [...] i frasalgsadministratorperioden på de vilkår, som er anført i betragtning 91 og 92.

- (94) Endvidere afholdes alle den tilsynsførendes og frasalgsadministratorens honorarer og udgifter af KBC.

Afvikling af forretningsporteføljer

- (95) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at afvikle forretningsporteføljen i de nedenfor anførte enheder inden den måldato, som er anført for hver af disse enheder. Fra datoen for denne beslutning og frem til afviklingen er gennemført, vil KBC respektere en fastfrysning af de RVA (³⁵), som disse forretningsporteføljer repræsenterer. I forbindelse med dette tilsagn forstås ved »fastfrysning«, at KBC ikke indgår nye forretninger i disse porteføljer, og at KBC's ledelsesmæssige beslutninger med hensyn til forretningsporteføljen kun kan have en neutral eller faldende virkning på størrelsen af de RVA, som henføres til disse forretningsporteføljer på tidspunktet for denne beslutning. KBC er ikke forpligtet til at frasælge eller på anden vis afhænde porteføljeenheder eller ophæve eksisterende kontrakter på vilkår, som ville medføre et tab eller en forpligtelse for KBC. KBC vil således afvikle følgende forretningsporteføljer:

i) [...] inden [...]

ii) KBC FP inden [...]

iii) [...] inden [...]

idet det forudsættes, at visse kontrakter, der tilhører ovennævnte forretningsporteføljer, kan udløbe og derfor forbliver i KBC's bøger [...].

Børsnotering af to østeuropæiske og russiske aktiver

- (96) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC gennemfører børsnoteringen af ČSOB (Den Tjekkiske Republik) og K & H bank (Ungarn) [...].

⁽³⁵⁾ Efter neutralisering af den konjunkturførstærkende virkning af forventede misligholdelser.

4.2.5.3. *Overvågning*

- (97) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC giver Kommissionen detaljerede rapporter hver sjette måned gennem de belgiske myndigheder. Rapporterne indeholder oplysninger om rekapitaliseringsforanstaltningerne (som nævnt i punkt 40 i rekapitaliseringsmeddelelsen ⁽³⁶⁾, den statslige beskyttelsesforanstaltnings funktionsmåde (som nævnt i bilag IV i meddelelsen om værdiforringede aktiver (i det følgende benævnt »meddelelsen om værdiforringede aktiver« ⁽³⁷⁾), og omstruktureringsplanen (som nævnt i punkt 46 i omstruktureringsmeddelelsen ⁽³⁸⁾). Den første rapport, som indeholder alle oplysningerne, sendes til Kommissionen senest seks måneder efter datoen for denne beslutning.

5. BEGRUNDELSE FOR INDLEDNING AF PROCEDUREN OM DEN STATSLIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNING

- (98) Kommissionen minder om, at den i denne sag indledte den formelle undersøgelsesprocedure om den statslige beskyttelsesforanstaltning vedrørende værdiansættelse, afkast, byrdefordeling og formueforvaltning den 30. juni 2009.
- (99) For så vidt angår værdiansættelsen, har Kommissionen udtrykt tvivl om de underliggende antagelser og den metode, som eksperterne har anvendt. Især fandt Kommissionen behov for at verificere korrelationsantagelserne vedrørende værdipapirer med sikkerhed i aktiver (Asset Backed Securities (i det følgende benævnt »ABS«)) og virksomhedsgælden, sporbarheden af antagelserne vedrørende boligpriserne og corporate default (betragtning 83 i indledningsbeslutningen).
- (100) Eftersom aflønningen, som betales af KBC, ligeledes afhænger af værdiansættelsen af CDO-porteføljen, konkluderede Kommissionen i betragtning 93 i indledningsbeslutningen, at det var nødvendigt at vurdere sagen yderligere. Af samme årsag udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt den statslige beskyttelsesforanstaltning gav mulighed for tilstrækkelig byrdefordeling (betragtning 88 i indledningsbeslutningen).
- (101) Vedrørende formueforvaltningen konkluderede Kommissionen i betragtning 80 i indledningsbeslutningen, at den ikke havde tilstrækkelige oplysninger til at konkludere, om de belgiske myndigheders ordninger opfylder kravene i meddelelsen om værdiforringede aktiver.

⁽³⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Rekapitalisering af pengeinstitutter under den aktuelle finanskrisen: Støttens begrænsning til det nødvendige minimum og sikkerhedsforanstaltninger mod uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger (EUT C 10 af 15.1.2009, s. 2).

⁽³⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor (EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1).

⁽³⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstruktureringsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne (EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9).

6. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

- (102) Kommissionen bemærker, at den ikke har modtaget bemærkninger fra interesserede tredjeparter med hensyn til indledningsbeslutningen om den statslige beskyttelsesforanstaltning.

7. BEMÆRKNINGER FRA BELGIEN

7.1. INDLEDNINGSBESLUTNINGEN

- (103) De belgiske myndigheder anfører, at de har gennemgået Kommissionens beslutning af 30. juni 2009 om indledning af proceduren i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2, med henblik på at verificere betingelserne i meddelelsen om værdiforringede aktiver vedrørende værdiansættelse (herunder værdiansættelsesmetode), byrdefordeling, aflønning og formueforvaltning i foranstaltningen.
- (104) Den belgiske stat mener, at hvert af disse elementer er håndteret på tilstrækkelig vis i KBC's omstruktureringsplan som registreret den 30. september 2009 og via forskellige tilsagn, som er blevet tilbudt i forbindelse med omstruktureringsplanen.

7.2. BELGIENS HOLDNING TIL OMSTRUKTURERINGSPLANEN

- (105) De belgiske myndigheder anfører, at omstruktureringsplanen overholder alle betingelser i Kommissionens meddelelse af 23. juli 2009 om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstruktureringsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne ⁽³⁹⁾.
- (106) De belgiske myndigheder mener især, at omstruktureringsplanen sikrer, at KBC's langsigtede rentabilitet genoprettes, at KBC yder et betydeligt eget bidrag til omstruktureringsomkostningerne, og at konkurrencefordrejninger begrænses af betydelige struktur- og adfærdsmæssige foranstaltninger.

8. VURDERING

8.1. STATSSTØTTE

- (107) Kommissionen skal vurdere, om de relevante foranstaltninger udgør statsstøtte. I traktatens artikel 87 fastsættes det, at støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder, er uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

⁽³⁹⁾ Se fodnote 38.

- (108) Kommissionen bemærker, at den med hensyn til den første og anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning allerede har konkluderet, at disse foranstaltninger udgør statsstøtte. Med hensyn til den første rekapitalisering blev dette fastslået i Kommissionens første rekapitaliseringsbeslutning af 18. december 2008 (betragtning 39-53) i rekapitaliseringsbeslutningen). Vedrørende den anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning blev dette fastslået i Kommissionens indledningsbeslutning af 30. juni 2009 (afsnit 4.1 i indledningsbeslutningen). Kommissionen bemærker endvidere, at KBC i forbindelse med omstruktureringsplanen ikke vil modtage yderligere foranstaltninger, og at redningsstøtten vil blive omlagt til omstruktureringsstøtte.
- (109) Kommissionen har derfor ingen grund til at ændre sine tidligere vurderinger. Kommissionen konkluderer således, at den første og anden rekapitalisering og den statslige beskyttelsesforanstaltning til KBC udgør statsstøtte.

8.2. STØTTENS STØRRELSE

- (110) Med hensyn til støttens størrelse udgør rekapitaliseringsforanstaltningerne statsstøtte med et beløb svarende til den tilførte kapital, hvilket vil sige 7 mia. EUR.
- (111) Med hensyn til støttebeløbet under den statslige beskyttelsesforanstaltning mener Kommissionen, at der skal skelnes mellem Equity Range og Cash Range i den statslige beskyttelsesforanstaltning.
- (112) Ifølge Kommissionen svarer Cash Range til foranstaltningen om overtagelse af værdiforringede aktiver. I meddelelsen om værdiforringede aktiver anføres det, at støttebeløbet i en ordning med henblik på overtagelse af værdiforringede aktiver (asset relief measures, i det følgende benævnt »hjælpeforanstaltninger«) svarer til forskellen mellem aktivernes overførselsværdi og markedsprisen. I en foranstaltning om aktivgaranti mener Kommissionen, at overførselsværdien er der, hvor staten kompenserer banken for tab i form af kontanter. I dette tilfælde er aktivernes overførselsværdi derfor 14,8 mia. EUR⁽⁴⁰⁾, eftersom porteføljen skal lide faktiske tab på 9,1 mia. EUR (tab på 3,9 mia. EUR i ikke-superseniortrancher, det første tab i superseniortranchen på 3,2 mia. EUR og Equity Range på 2 mia. EUR), som skal fratrækkes CDO-porteføljens nominelle værdi på [...] mia. EUR. Markedsværdien af CDO-porteføljen på

transaktionstidspunktet var [...] mia. EUR⁽⁴¹⁾. Forskellen mellem overførselsværdien og markedsværdien er [...] mia., hvoraf 10 % skal fratrækkes, eftersom 10 % af tabene beholdes af KBC. Det beløber sig til [...] mia. EUR.

- (113) Derudover mener Kommissionen, at der bør tages højde for det overskydende garantigebyr, som betales af KBC for Cash Range. Det samlede nominelle garantigebyr er på 1,33 mia. EUR, hvoraf ca. 1 mia. EUR (anslået overskydende garantigebyr⁽⁴²⁾) imidlertid er over det minimumsgebyr, som kræves af Kommissionen i meddelelsen om værdiforringede aktiver. Beløbet på 1 mia. EUR skal derfor fratrækkes det beregnede beløb i betragtning 112. Dette medfører et samlet støttebeløb for hjælpeforanstaltningen på ca. 260 mio. EUR.
- (114) De to kapitaltilførsler og hjælpeforanstaltningen under den statslige beskyttelsesforanstaltning medfører derfor et samlet støtteelement på ca. 7,26 mia. EUR, svarende til 4,1 % af RVA i KBC.
- (115) Endelig blev Equity Range under den statslige beskyttelsesforanstaltning også vurderet. Kommissionen bemærker, at det kunne anses for at svare til en kapitaltilførsel i lyset af, at CBFA accepterer, at det er lovpligtig kapital, som forbedrer bankens kapitalposition. Selv om foranstaltningen ikke giver likviditet og derfor ikke præcist kan opgøres som direkte kapitaltilførsel, mener Kommissionen, at den ikke desto mindre kan medregnes som yderligere støtte, muligvis op til et nominelt beløb på 1,8 mia. EUR. Hvis den medregnes som 100 % støtte, udgør det samlede støtteelement af alle foranstaltninger (to rekapitaliseringer og den statslige beskyttelsesforanstaltning) 9,06 mia. EUR eller 5,1 % af RVA i KBC.

8.3. STØTTENS FORENELIGHED

8.3.1. RETSGRUNDLAG FOR VURDERINGEN AF FORENELIGHED

- (116) I henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), må Kommissionen erklære støtte forenelig med det indre marked, hvis den kan »afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi«. I lyset af de aktuelle omstændigheder på de finansielle markeder mener Kommissionen, at foranstaltningerne kan undersøges direkte i henhold til traktatens regler og navnlig i forhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

⁽⁴¹⁾ Værdien er opgjort til modelværdi (mark to model). Den samme værdi i slutningen af andet kvartal 2009 blev øget til 16 mia. EUR med hensyn til KBC.

⁽⁴²⁾ Se betragtning 127 i denne beslutning.

⁽⁴⁰⁾ Af de 14,8 mia. EUR har KBC stadig tab på 1,48 mia. EUR (10 %).

(117) Kommissionen har anerkendt, at den globale finansielle krise kan skabe alvorlige forstyrrelser i en medlemsstats økonomi, og at de foranstaltninger, der støtter bankerne, kan afhjælpe sådanne forstyrrelser. Dette bekræftes i Kommissionens bankmeddelelse ⁽⁴³⁾, dens rekapitaliseringsmeddelelse, dens meddelelse om værdiforringede aktiver og omstruktureringsmeddelelsen. Med hensyn til den belgiske økonomi blev dette bekræftet i Kommissionens forskellige godkendelser af de belgiske myndigheders foranstaltninger med henblik på at bekæmpe finanskrisen ⁽⁴⁴⁾. Derfor bør retsgrundlaget for vurderingen af støtteforanstaltningerne som anført i rekapitaliseringsbeslutningen og indledningsbeslutningen være traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

8.3.2. FORENELIGHEDEN AF DEN STATSLIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNING

(118) Som beskrevet i afsnit 8.2 mener Kommissionen, at der skal skelnes mellem Equity Range og Cash Range i den statslige beskyttelsesforanstaltning.

(119) Kommissionen mener, at tilsagnet om at tilføre kapital med forbehold af den udløsende hændelse med specifikke realiserede tab på CDO-porteføljen i forbindelse med Equity Range bør anses for at svare til en kapitaltilførsel ⁽⁴⁵⁾. Foreneligheden vurderes derfor i henhold til rekapitaliseringsmeddelelsen.

(120) Kommissionen mener, at Cash Range, hvor staten har givet tilsagn om at kompensere KBC for tab i kontanter, bør anses for en hjælpeforanstaltning. Foreneligheden vurderes således i henhold til meddelelsen om værdiforringede aktiver.

Anvendelsen af meddelelsen om værdiforringede aktiver på hjælpeforanstaltningen

(121) De specifikke betingelser for hjælpeforanstaltninger er fastlagt i meddelelsen om værdiforringede aktiver. I overensstemmelse med afsnit 5.2 i meddelelsen om værdiforringede aktiver kræver en foranstaltning om overtagelse af værdiforringede aktiver fuld gennemsigtighed og åbenhed *ex ante*, tilstrækkelig byrdefordeling, samt derefter en korrekt værdiansættelse af de støtteberettigede aktiver, ligesom det forudsætter et korrekt afkast til staten på hjælpeforanstaltningen om overtagelse af aktiver, således at det sikres, at aktionærerne får tilsvarende del i ansvaret og byrderne.

⁽⁴³⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Statsstøttereglernes anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den aktuelle globale finanskrisen (EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8).

⁽⁴⁴⁾ Se bl.a. Kommissionens beslutning i sag N 574/08, *Garantie Fortis* (EUT C 38 af 17.2.2009, s. 2), Kommissionens beslutning i sag NN 42/08, *Fortis* (EUT C 80 af 3.4.2009, s. 7), Kommissionens beslutning i sag NN 57/09, *Rescue aid in favour of Ethias* (EUT C 176 af 29.7.2009, s. 1), og Kommissionens beslutninger vedrørende KBC (se fodnote 1 og 2).

⁽⁴⁵⁾ Se beskrivelsen af den statslige beskyttelsesforanstaltning, betragtnings 27 til 28 i denne beslutning.

(122) Kommissionen har allerede fastslået, at den statslige beskyttelsesforanstaltning til støtte for KBC stemmer overens med meddelelsen om værdiforringede aktiver med hensyn til fuld gennemsigtighed og åbenhed og aktivernes støtteberettigelse i indledningsbeslutningen. Kommissionen fokuserer derfor i sin vurdering på forhold vedrørende værdiansættelse, afkast og byrdefordeling samt formueforvaltning, eftersom det var disse aspekter af den statslige beskyttelsesforanstaltning, på basis af hvilke den indledte undersøgelsen.

Værdiansættelse

(123) Vedrørende værdiansættelsen fastslås det i afsnit 5.5 i meddelelsen om værdiforringede aktiver, at en korrekt og kohærent fremgangsmåde ved værdiansættelsen er af afgørende betydning, når det drejer sig om at forhindre uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger. Kommissionen har i overensstemmelse hermed undersøgt værdiansættelsen nøje og navnlig den underliggende generelle metode med hensyn til at sikre en kohærent fremgangsmåde på fællesskabsplan. Til dette formål benyttede Kommissionen den tekniske bistand, som et panel af værdiansættelseseksperter stillede til rådighed. I vurderingen af foranstaltningen tog Kommissionen ligeledes værdiansættelsesmetoder i brug, som er blevet opstillet med teknisk bistand fra eksperter fra ECB.

(124) I overensstemmelse med punkt 40 og 41 i meddelelsen om værdiforringede aktiver skal overførselsværdien af de værdiforringede aktiver afspejle deres reelle økonomiske værdi (i det følgende benævnt »den reelle økonomiske værdi«). I en foranstaltning, der involverer garanterede aktiver, mener Kommissionen, at overførselsværdien er det punkt, hvor staten kompenserer banken for tab i form af kontanter. I denne sag er overførselsværdien 14,8 mia. EUR, mens KBC anfører, at den reelle økonomiske værdi af porteføljen er [...] mia. EUR. Det følger, at hvis den reelle økonomiske værdi er [...] mia. EUR, opfylder foranstaltningen kravene i meddelelsen om værdiforringede aktiver, eftersom overførselsværdien ville være lavere end den reelle økonomiske værdi.

(125) Med hensyn til den reelle økonomiske værdi af CDO-porteføljen er Kommissionens tvivl blevet mindsket. Under hensyntagen til de forsigtige skøn (som korrelation, tabenes størrelse og vurdering af huspriser samt sandsynlighed for misligholdelse) sammenholdt med en rimelig sandsynlighed for misligholdelse i et stressscenarie mener Kommissionen, at [...] mia. ([...] % af den fiktive værdi) er en forsigtig vurdering af den reelle økonomiske værdi.

(126) Endvidere er skønnene over den reelle økonomiske værdi af porteføljen i et stressscenarie ca. [...] mia. EUR ([...] % af den fiktive værdi), hvilket stadig ligger over overførselsværdien. Kommissionen mener, at denne værdiansættelse af den reelle økonomiske værdi i et stressscenarie kan anses for at være acceptabel på grundlag af de anvendte antagelser og metoder.

Afkast

- (127) Kommissionens tvivl vedrørende det afkast, som KBC har betalt, er mindsket. Kommissionen bemærker, at den statslige beskyttelsesforanstaltning reducerer kapitalbehovet med 504 mio. EUR. Som bemærket i punkt 21 i meddelelsen om værdiforringede aktiver og den tilhørende fodnote 11 bør en mekanisme om overtagelse af værdiforringede aktiver give afkast på samme måde som en kapitaltilførsel. Under normale omstændigheder ville en sådan kapitaltilførsel koste i omegnen af 35 mio. EUR om året⁽⁴⁶⁾. Det er betydeligt mindre end det årlige garantigebyr på 221 mio. EUR (i alt 1,33 mia. EUR over seks år), som KBC betaler. KBC betaler rent faktisk over 1 mia. EUR over det minimumsafkast, som kræves i henhold til meddelelsen om værdiforringede aktiver.

Byrdefordeling

- (128) Vedrørende byrdefordeling anføres der i afsnit 5.2 i meddelelsen om værdiforringede aktiver det overordnede princip, at tabene på værdiforringede aktiver i videst mulige udstrækning bør bæres af bankerne. Det betyder først og fremmest, at banken bør afholde forskellen mellem den nominelle værdi og den reelle økonomiske værdi af de værdiforringede aktiver. Dette kriterium opfyldes i dette tilfælde, eftersom den reelle økonomiske værdi af porteføljen svarer til [...] mia. EUR ([...] % af den fiktive værdi) og overførselsværdien til EUR 14,8 mia. EUR (62 % af den fiktive værdi). Overførselsværdien ligger derfor under den reelle økonomiske værdi. Tallet for den reelle økonomiske værdi er verificeret og fundet rimeligt af Kommissionens eksperter. KBC bærer også de tab, som ligger ud over den reelle økonomiske værdi. Kommissionens tvivl med hensyn til byrdefordelingen er derfor mindsket.

Formueforvaltning

- (129) Vedrørende formueforvaltning bemærker Kommissionen, at aftalerne mellem de belgiske myndigheder og KBC overholder kravene i meddelelsen om værdiforringede aktiver. De belgiske myndigheder har fået de almindelige og nødvendige rettigheder til at sikre deres interesser som beskrevet i betragtning 62. Disse rettigheder omfatter således sikkerhedsforanstaltninger, der skal beskytte tredjepartsinvestorer, superseniormodparter og dermed de belgiske myndigheder mod mulige interessekonflikter i forvaltningen af den garanterede portefølje. Derudover har de belgiske myndigheder ret til at overvåge forvaltningen af den garanterede portefølje og har de passende rettigheder til at beskytte deres interesser yderligere.

Konklusion

- (130) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at dens tvivl vedrørende hjælpeforanstaltningen er mind-

⁽⁴⁶⁾ 6,3 mia. EUR * tier 1-grad på 8 % = 504 mio. EUR * 7 % (»safe harbour«-kapitalafkast med fradrag af finansieringsomkostninger) = 35 mio. EUR.

sket, og at foranstaltningen er i overensstemmelse med meddelelsen om værdiforringede aktiver.

Anvendelse af rekapitaliseringsmeddelelsen på tilsagnet om egenkapital

- (131) Kommissionen minder om, at de belgiske myndigheder i tilfælde af tab i Equity Range har givet tilsagn om at tilføre kapital, hvis KBC anmoder om det. Denne rekapitalisering af KBC i Equity Range kan forekomme ved, at KBC udsteder ordinære aktier til de belgiske myndigheder til markedskurs. Hvis de belgiske myndigheder som følge af en sådan udstedelse overskrider en beholdning på 30 %, modtager de hybride værdipapirer. For at foranstaltningen kan være forenelig, skal den kapitaltilførsel, som der er givet tilsagn om, være det nødvendige minimum og bør have et afkast i overensstemmelse med rekapitaliseringsmeddelelsen.
- (132) Vedrørende afkastet for Equity Range bør foreneligheden af afkastet vurderes på to måder. Først bør staten modtage et afkast for at stille egenkapitalgarantien til rådighed. Dernæst bør en eventuel kapitaltilførsel have en rimelig forrentning.
- (133) Vedrørende egenkapitalgarantien skal KBC betale for retten til at have en standby-egenkapitaltilførsel. Tegningsgarantigebyret beregnes med henvisning til de gebyrer, som investeringsbanker opkræver for standby-egenkapitalgarantistillelser. Det sædvanlige gebyr for denne type tegningstilsagn varierer ifølge de belgiske myndigheder mellem 10 og 15 basispoint pr. uge. Middelpunktet for disse (12,5 basispoint) er anvendt i forhold til KBC. Det beløber sig til 650 basispoint om året for hovedstolen på 1,8 mia. EUR. Kommissionen minder om punkt 26 i rekapitaliseringsmeddelelsen, hvori det anføres, at prisen ved rekapitaliseringer bør stemme overens med Eurosystem-anbefalingerne af 20. november 2008. Ifølge disse skal det krævede afkast på ordinære aktier være risikotillægget for egenkapital på 500 basispoint p.a.⁽⁴⁷⁾ I så fald kan tegningstillægget anses for at være det risikotillæg for egenkapital, som er beskrevet i Eurosystem-anbefalingerne. Eftersom tegningsgarantigebyret overstiger denne grænse, anses forrentningen for at være tilstrækkelig.
- (134) Endvidere vil de belgiske myndigheder, hvis KBC anmoder dem om en kapitaltilførsel, tegne den nyudstedte egenkapital på markedsvilkår. I så fald får de belgiske myndigheder ordinære aktier og modtager en forrentning i overensstemmelse hermed. Dette er i overensstemmelse med bilaget til rekapitaliseringsmeddelelsen. I forbindelse med den nuværende krise har Kommissionen tidligere accepteret egenkapitaltilførsler, hvor emissionskursen var baseret på en markedsorienteret værdiansættelse, som f.eks. aktiekursen⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁷⁾ Eftersom egenkapitalgarantien ikke indeholder likviditet, gælder komponenten vedrørende regeringens finansieringsomkostninger ikke her.

⁽⁴⁸⁾ Se Kommissionens afgørelse i sag N 507/08, *Financial Support Measures to Financial Institutions in the UK* (EUT C 290 af 13.11.2008, s. 4, betragtning 52).

(135) Hvis de belgiske myndigheder i forbindelse med deres køb af KBC's aktier erhverver over 30 % af stemmerettighederne og dermed skal afgive et obligatorisk overtagesbud har de mulighed for i stedet at tegne hybrid kapital. Den rente, som KBC skal betale, svarer til renten for de to allerede godkendte rekapitaliseringsforanstaltninger. Derudover har de belgiske myndigheder mulighed for at konvertere disse hybrider til ordinære aktier på markedsvilkår, hvilket stemmer overens med betingelserne for tegningen af den ovenfor nævnte nyudstedte egenkapital. Forrentningen af de hybride værdipapirer er derfor i overensstemmelse med rekapitaliseringsmeddelelsen.

(136) Med hensyn til begrænsningen af støtten til det nødvendige minimum bemærker Kommissionen, at kapitaltilførslen kun vil blive udnyttet, hvis den relevante CDO-portefølje lider realiserede kredittab, der overstiger 7,1 mia. EUR. Hvis denne situation opstår, vil KBC, selv om den allerede har regnet med tab, der overstiger dette beløb, sandsynligvis stå over for betydelige problemer og markedsmæssig usikkerhed i forhold til dens finansielle stilling. I overensstemmelse med den anførte begrundelse med hensyn til den første og anden rekapitalisering, hvori det blev fastslået, at en kapitaltilførsel med et korrekt betalt afkast var et passende middel til at genoprette tilliden til en systemisk vigtig bank som KBC, mener Kommissionen, at det er rimeligt at konkludere, at tilsagnet om at yde kapital i tilfælde af betydelige tab på CDO-porteføljen er hensigtsmæssig og det nødvendige minimum.

Konklusion

(137) Baseret på ovenstående konkluderer Kommissionen, at betingelserne i rekapitaliseringsmeddelelsen er opfyldt.

Konklusion vedrørende den statslige beskyttelsesforanstaltning

(138) I lyset af at betingelserne i den del af statslige beskyttelsesforanstaltning, der vedrører overtagelse af værdiforringede aktiver, er i overensstemmelse med meddelelsen om værdiforringede aktiver, og at betingelserne for Equity Range er i overensstemmelse med rekapitaliseringsmeddelelsen, mener Kommissionen, at den bevilgede støtte under den statslige beskyttelsesforanstaltning er forenelig med fællesmarkedet.

8.3.3. OMSTRUKTURERINGSPLANENS FORENELIGHED

Omfanget af krævet omstrukturering

(139) Kommissionen bemærker, at omstrukturingsmeddelelsen ikke indeholder kriterier for de betingelser, i henhold til hvilke en bank kan fremlægge en omstrukturingsplan, men bygger på kriterierne i rekapitaliseringsmeddelelsen og meddelelsen om værdiforringede aktiver.

(140) Kommissionen bemærker, at KBC har modtaget statsstøtte på over 2 % af bankens samlede RVA. KBC bør derfor i overensstemmelse med punkt 4 i omstrukturingsmeddelelsen og punkt 55 i meddelelsen om værdiforringede aktiver samt med dens tidligere tilsagn, som er nævnt i indledningsbeslutningen, underkastes en gennemgribende omstrukturering.

Anvendelse af omstrukturingsmeddelelsen

(141) Omstrukturingsmeddelelsen indeholder de statsstøtte-regler, som er gældende for omstruktureringen af finansielle institutioner i den nuværende krise. Ifølge omstrukturingsmeddelelsen skal omstruktureringen af en finansiell institution i forbindelse med den nuværende finansielle krise for at være forenelig med traktatens artikel 87, stk. 3, litra b):

- i) føre til genoprettelse af bankens levedygtighed,
- ii) omfatte et passende eget bidrag fra støttemodtageren (byrdefordeling),
- iii) ledsages af foranstaltninger, som mest muligt kan mindske konkurrencefordrejninger.

i) Genoprettelse af den langsigtede rentabilitet

(142) I omstrukturingsmeddelelsens punkt 9 til 11 anføres det, at medlemsstaterne er forpligtet til at fremlægge en omfattende og detaljeret omstrukturingsplan, som bør indeholde fuldstændige oplysninger om forretningsmodellen. Denne plan bør ligeledes identificere årsagerne til bankens vanskeligheder og alternativer til den foreslåede omstrukturingsplan. De oplysninger, som de belgiske myndigheder har fremsendt, opfylder disse krav.

(143) I sin analyse af omstrukturingsplanen skal Kommissionen vurdere, om banken kan genoprette sin langsigtede rentabilitet uden statsstøtte. Med hensyn til KBC bør enhver omstrukturingsplan vise, at der er truffet foranstaltninger til håndtering af kilden til vanskelighederne, at forretningsmodellen er levedygtig, og at den kan modstå et realistisk stressscenarie. Som bemærket i punkt 14 i omstrukturingsmeddelelsen bør det ligeledes anføres, hvordan statsstøtten tilbagebetales, eller at den forrentes på normale markedsvilkår.

(144) I omstrukturingsplanen identificeres de vigtigste årsager til bankens vanskeligheder, som primært skyldtes værdnedskrivninger af KBC's syntetiske CDO-portefølje. Disse instrumenter skal værdiansættes »marked-to-market« med eventuelle ændringer i markedsværdien, som straks flyder gennem resultatopgørelsen. KBC krævede to kapitaltilførsler og en aktivgaranti for at håndtere disse tab og deres efterfølgende virkning på kapitalpositionen.

- (145) For at vurdere, om KBC kan anses for at være rentabel, skal Kommissionen vurdere, om planen imødekommer disse spørgsmål i CDO-porteføljen. I denne henseende bemærker Kommissionen, at KBC er ophørt med at udstede CDO-instrumenter. Med hensyn til den resterende CDO-portefølje er KBC's eksponering over for yderligere tab blevet væsentligt begrænset. Eftersom 14,8 mia. EUR (90 %) af tabene på porteføljen er garanteret af staten, skal porteføljen ikke længere værdiansættes til mark-to-market, hvilket reducerer volatiliteten på KBC's balance. Den eneste resterende eksponering er på den mindre del af CDO-porteføljen, som er værdiansat til over overførselsværdien af den statslige beskyttelsesforanstaltning, plus en 10 % eksponering over for tab i kontantgarantitranchen. Kommissionen kan derfor konkludere, at KBC har truffet tilstrækkelige foranstaltninger med hensyn til at håndtere årsagen til problemerne, og at en eventuel yderligere negativ udvikling i CDO-porteføljen ikke vil true dens rentabilitet.
- (146) KBC har endvidere en ABS-portefølje, som ikke er omfattet af beskyttelsen fra de belgiske myndigheder. Kommissionen bemærker, at KBC har givet oplysninger om den resterende eksponering ([...]). KBC vil absorbere eventuelle tab på den pågældende portefølje (beregnet som [...] mio. EUR p.a.), hvilket ifølge KBC ikke udgør nogen trussel for dens rentabilitet på grund af den mere konservative risiko- og forfaldsprofil⁽⁴⁹⁾. Der er taget højde for tabene på ABS-porteføljen i de finansielle prognoser for omstrukturingsplanen.
- (147) Med hensyn til forretningsmodellen agter KBC at fortsætte sin bancassurance-strategi, om end med en mindre og mere fokuseret concern. Den vil tilbyde alle bank- og forsikringsprodukter til sine kernekundeselementer, detail-, privat- og SMV-kunder samt mid-cap. Den vil fokusere på markeder, f.eks. i Østeuropa og Rusland, hvor den allerede har sunde franchiseafdelinger, og samtidig trække sig ud af markeder, som den anser for højrisikomarkeder, eller hvor den har en franchiseafdeling, som ikke er eller ikke kan blive bæredygtig. KBC's likviditetsposition er stærk. Den benytter i begrænset omfang engrosfinansiering, især kortsigtet, og udlån i forhold til indlån udgør mindre end [...] %. Den stærke likviditetsposition understreges af, at selv under det mest betydelige sammenbrud på de finansielle markeder i mange år havde den ikke behov for at gøre brug af likviditetsstøtte fra den belgiske stat.
- (148) Kommissionen mener, at KBC's forretningsstrategi, som består af detailaktiviteter kombineret med tværsalg («cross-selling») af forsikringsprodukter på KBC's kerne-
- markeder, er en rentabel forretningsmodel. Kommissionen mener, at en fortsættelse af KBC's aktiviteter i Østeuropa og Rusland, som kan anses for et udviklingsmarked, er en acceptabel strategi, eftersom den tillader KBC at anvende sin vellykkede forretningsmodel i en region med høj vækst, så der derved er mulighed for at fortsætte væksten og skabe overskud. Dette er ligeledes vigtigt i forhold til finansiell stabilitet, eftersom KBC er en vigtig operatør på de finansielle markeder i denne region, og dens tilbagetrækning kunne have en destabiliserende virkning. Denne analyse med hensyn til finansiell stabilitet gælder tilsvarende for KBC's tilstedeværelse i Irland.
- (149) I henhold til punkt 9 og 12 til 15 i omstrukturingsmeddelelsen bør omstrukturingsplanen ligeledes påvise, hvordan banken hurtigst muligt vil genoprette sin langsigtede rentabilitet uden statsstøtte. Især bør banken kunne generere et passende afkast på egenkapitalen og samtidig dække alle omkostninger i forbindelse med sin normale drift samt overholde de relevante lovkrav.
- (150) Kommissionen mener, at den af KBC fremsendte omstrukturingsplan opfylder disse krav, eftersom KBC har givet finansielle prognoser for perioden 2008-2013 med oplysninger om indtægter, omkostninger, værdiforringelser, overskud og kapitalposition for hver enkelt forretningsenhed. Kommissionen bemærker, at disse prognoser er baseret på rimelige underliggende makroøkonomiske antagelser.
- (151) I omstrukturingsplanen antager KBC, at indtægter og overskud stort set vender tilbage til niveauet før krisen i et basisscenarie med indtægter på [...] mia. EUR i 2009, som stiger til [...] mia. EUR i 2013, og et beregnet nettoresultat på -[...] mia. EUR i 2009, som stiger til [...] mia. EUR i 2013. De fleste værdiforringelser sker i 2008 ([...] mia. EUR) og 2009 ([...] mia. EUR). KBC's tier 1-ratio stiger fra [...] % i 2009 til [...] % i 2013. I lyset af at KBC's underliggende forretning (fratrasket det negative resultat i KBC Financial Products i CDO'er og ABS) fortsatte med et skabt overskud i hele 2008 og 2009 frem til i dag, mener Kommissionen, at prognoserne er realistiske.
- (152) Med hensyn til KBC's evne til at modstå et stressscenarie blev dette beskrevet i betragtning 42 til 49. Kommissionen anser det genererede scenarie for at være rimeligt. Eftersom stressscenariet viser, at KBC vil overskride kravet vedrørende lovpligtig kapital, kan KBC anses for at opfylde kravene i punkt 13 i omstrukturingsmeddelelsen.

⁽⁴⁹⁾ Regnskabsmæssigt blev ABS-porteføljen klassificeret som »lån og tilgodehavender« i slutningen af 2008, hvilket reducerede volatiliteten af KBC's resultatopgørelse, eftersom negative værdireguleringer på porteføljen kan spredes over tid.

- (153) Endvidere ser Kommissionen positivt på, at de beregnede overskud gør det muligt for banken at forrente statens kapital tilstrækkeligt og tilbagebetale den over tid. Tilbagebetalingen af statens kapital bør være mulig uden at reducere institutionens kapitalgrundlag, eftersom KBC's tier 1-ratio er beregnet til at nå [...] og derefter overstige det i alle scenarier i omstrukturingsplanen.
- (154) Endelig indeholder planen en overbevisende strategi for tilbagebetaling til de belgiske myndigheder. For den statslige beskyttelsesforanstaltning betales gebyret kontant i 12 halvårslige rater. Med hensyn til kapitaltilførslen starter KBC med at betale rente i 2011 og begynder at afvikle hovedstolen, når den begynder at generere overskydende kapital, hvilket i basisscenariet er fra 2012 og frem. Hvis der tages højde for strafrenten på 50 %, skal KBC tilbagebetale omkring 7 mia. EUR i årene [...], hvilket svarer til hovedstolen af den statskapital, som er modtaget. KBC har til hensigt at fyldestgøre staten fuldt ud [...]. Det beregnede interne afkast for staten er 13,9 % ⁽⁵⁰⁾.
- (155) Kommissionen mener således, at den omstrukturingsplan, som KBC har fremsendt, opfylder kravene i omstrukturingsmeddelelsen med hensyn til genoprettelsen af den langsigtede rentabilitet.

ii) *Eget bidrag/byrdefordeling*

- (156) I omstrukturingsmeddelelsen anføres det, at støttemodtageren selv bør yde et passende bidrag for at begrænse støtten til det nødvendige minimum og begrænse konkurrencefordrejninger og undgå problemer med »moral hazard«. Derfor bør omstrukturingsomkostningerne først og fremmest begrænses, mens støttebeløbet for det andet bør begrænses, ligesom et betydeligt eget bidrag er nødvendigt.
- (157) Med hensyn til begrænsningen af omstrukturingsomkostningerne anføres det i punkt 23 i omstrukturingsmeddelelsen, at omstrukturingsstøtte bør være begrænset til kun at dække de omkostninger, som er nødvendige for at genoprette rentabiliteten. Endvidere bør bankerne for at holde støtten på et minimum først bruge deres egne ressourcer til at finansiere omstruktureringen. Omkostningerne i forbindelse med omstruktureringen bør derfor ikke blot bæres af staten, men også af dem, der har investeret i banken, ved at absorbere tab med disponibel kapital og ved at betale et passende afkast for statens støtte.

1. Begrænsning af omstrukturingsomkostninger

- (158) Kommissionen bemærker, at omstrukturingsomkostningerne er begrænset til de omkostninger, som er nødvendige for at genoprette rentabiliteten.
- (159) Kommissionen bemærker, at KBC brugte den første og anden rekapitalisering til at forbedre sin tier 1-ratio og til at øge soliditeten af dens forsikringsvirksomhed. Disse foranstaltninger har ved at forbedre KBC's kapitalposition øget evnen til at absorbere tab. Den statslige beskyttelsesforanstaltning blev anvendt til at beskytte KBC mod yderligere nedskrivninger på CDO-porteføljen samt til at øge kapitalandelene. Denne foranstaltning har endvidere fjernet en kilde til volatilitet på balancen.
- (160) Disse foranstaltninger har derfor bidraget til at genoprette KBC's rentabilitet, eftersom de har fundet kilden til KBC's vanskeligheder, nemlig de betydelige nedskrivninger på CDO-porteføljen og konsekvenserne af disse nedskrivninger for KBC's kapitalposition. Endvidere vil KBC ikke være i stand til at anvende den modtagne støtte til at udvide sine forretningsaktiviteter gennem opkøb, da den i denne henseende er begrænset af tilsagnene fra de belgiske myndigheder med hensyn til opkøbsforbuddet (se betragtning 66).

2. Begrænsning af støttebeløbet, betydeligt eget bidrag

Begrænsning af støtten

- (161) Kommissionen mener, at støttebeløbet er begrænset til et minimum. Kommissionen minder om, at den allerede i rekapitaliseringsbeslutningen (betragtning 65) og indledningsbeslutningen (betragtning 71) har fastslået, at støtten er begrænset til et minimum for at sikre KBC's rentabilitet.
- (162) I den forbindelse bemærker Kommissionen, at KBC vil yde de belgiske myndigheder et passende afkast for de modtagne støtteforanstaltninger. Det begrænser nødvendigvis støttebeløbet til KBC. Med hensyn til rekapitaliseringer vil KBC betale staten en rente på 8,5 % pr. værdipapir, hvis der betales udbytte. KBC er forpligtet til at indløse værdipapirerne til 150 %. Som fastslået i rekapitaliseringsbeslutningen og i indledningsbeslutningen er det beregnede afkast til staten 13,9 %, hvilket er over det niveau, som Kommissionen har krævet i rekapitaliseringsmeddelelsen ⁽⁵¹⁾. Med hensyn til den statslige beskyttelsesforanstaltning bemærker Kommissionen, at KBC vil betale et gebyr, som er ca. [...] gange større end den, der kræves i meddelelsen om værdiforringede aktiver (se betragtning 127).

⁽⁵⁰⁾ I forhold til internt afkast.

⁽⁵¹⁾ Se punkt 72 og 73 i den første rekapitaliseringsbeslutning og punkt 69 og 70 i indledningsbeslutningen.

Eget bidrag

- (163) Kommissionen mener endvidere, at KBC's eget bidrag til omstruktureringen er betydeligt. KBC børsnoterer som led i den finansielle omstrukturering 40 % af sit tjekkiske datterselskab ČSOB og 40 % af det ungarske datterselskab K & H på de lokale fondsbørser. Dette vil udvande KBC's aktiebeholdning betydeligt, eftersom den i dag ejer 100 % af disse dattervirksomheder og kræver et bidrag fra KBC og dennes investorer. Overskuddet fra børsnoteringen af ČSOB og K & H vil øge KBC's egne midler og blive anvendt til at tilbagebetale staten.
- (164) Endvidere planlægger KBC at sælge hele sin European Private Banking-enhed, herunder Vitis (livsforsikring), og dermed ophører dens aktiviteter i dette markedssegment fuldstændig. Overskuddet fra salget vil ligeledes blive brugt til at opbygge KBC's egne midler til at tilbagebetale staten.
- (165) Med hensyn til byrdefordeling bemærker Kommissionen, at KBC i forbindelse med den statslige beskyttelsesforanstaltning på en CDO-portefølje med en nominal værdi på 23,9 mia. EUR vil tage et første tab på 9,1 mia. EUR. Derudover vil den påtage sig 10 % af tabene i superseniortranchen på 14,8 mia. EUR, som er forsikret af de belgiske myndigheder.
- (166) Endelig bemærker Kommissionen, at de belgiske myndigheder har givet tilsagn om, at KBC ikke vil betale rente eller gøre brug af efterstillede gældsinstrumenter, undtagen hvor der er en retlig forpligtelse til at gøre dette. Som følge deraf modtager indehavere af efterstillet gæld et begrænset afkast og bidrager dermed til omstruktureringen.
- iii) *Foranstaltninger, der begrænser konkurrencefordrejning*
- (167) I henhold til omstrukturingsmeddelelsen skal omstrukturingsplanen indeholde forslag til foranstaltninger, der begrænser konkurrencefordrejning og sikrer en konkurrencedygtig banksektor. Endvidere bør de omhandle spørgsmål vedrørende »moral hazard« også sikre, at der ikke anvendes statsstøtte til finansiering af konkurrencebegrænsende adfærd.
- (168) Med hensyn til foranstaltningerne til begrænsning af konkurrencefordrejning anføres det i omstrukturingsmeddelelsen, at Kommissionen i sin vurdering skal tage højde for støttebeløbets størrelse, graden af byrdefordeling samt virkningerne af den position, som den finansielle institution vil have på markedet efter omstruktureringen. Der bør på grundlag af denne analyse træffes passende kompenserende foranstaltninger.
- (169) Kommissionen bemærker, at KBC har modtaget et betydeligt støttebeløb, som ligger væsentligt over den RVA-benchmark på 2 %, som er anført i rekapitaliseringsmeddelelsen og meddelelsen om værdiforringede aktiver⁽⁵²⁾. På denne baggrund konkluderer Kommissionen, at støtte til KBC forårsagede konkurrencefordrejning på de markeder, hvor den har en betydelig tilstedeværelse.
- (170) På den anden side er der flere aspekter, som der bør tages højde for i vurderingen af konkurrencefordrejninger som følge af statsstøtte til KBC. Først og fremmest var den vigtigste årsag til KBC's vanskeligheder mere dens eksponering for nedskrivninger på CDO-porteføljen, som var værdiansat til mark-to-market, end for stor risikotagning og dermed tab på kerneforretningsmodellen. KBC's aktiviteter på dette område er ophørt. For det andet betaler KBC et passende afkast for den statsstøtte, den har modtaget. Det er beregnet, at de belgiske myndigheder skal modtage et afkast på 13,9 % af deres kapitaltilførsler. Med hensyn til den statslige beskyttelsesforanstaltning garanterer de belgiske myndigheder porteføljen til en overførselsværdi, som er betydeligt lavere end den reelle økonomiske værdi, men det afkast, den modtager på støtteforanstaltningen og egenkapitalgarantien, ligger over Kommissionens retningslinjer. For det tredje giver børsnoteringen af ČSOB og K & H på det tjekkiske og ungarske marked mulighed for betydelig byrdefordeling.
- (171) Uden at ovenstående berøres, mener Kommissionen fortsat, at der skal træffes passende foranstaltninger for at imødegå de resterende konkurrencefordrejninger.
- (172) KBC vil reducere sin balance med 20 % med hensyn til koncernens RVA på et proforma-grundlag (17 % på basis af samlede aktiver). Reduktionen opnås primært gennem frasalg (...) og afvikling af KBC FP (...). Som følge deraf vil KBC nedbringe sin markedstilstedeværelse på flere markeder. I denne henseende bør det bemærkes, at KBC af hensyn til finansiell stabilitet ikke er forpligtet til at frasælge aktiviteter i visse lande som anført i betragtning 177. Dette »ring-fencer« i realiteten omkring [...] af KBC's balance mod frasalg eller afvikling.
- (173) KBC foreslår navnlig at sælge Centea og Fidea, som, selv om de markedsføres særskilt, er vigtige dele af dens forretningsstrategi i Belgien. Centea og Fidea er rentable virksomheder med et genkendeligt varemærke, som relativt let kan adskilles fra KBC's belgiske forretningsenhed. De er to levedygtige og uafhængige enheder på det belgiske marked, som er selvfinansierede, har en lang række kundekontaktpunkter og er rentable. [...] Der forberedes ligeledes »back-office«-tjenester, der skal fremme overførslen af disse enheder til en ny ejer.

⁽⁵²⁾ Det af KBC modtagne støttebeløb udgør mellem 4,1 % og 5,1 % af dens RVA.

(174) I 2008 havde Centea en markedsandel efter mængde på [...] af realkredit, [...] af debetkort (antal kort), [...] af anfordringskonti og [...] af indlåns-/opsparingskonti. Den har sine egne finansieringskilder og yder et nettobidrag til KBC's finansiering. Centea har et nationalt netværk på 712 kundekontaktpunkter og en portefølje, som afspejler hele bankens produktsortiment. Centea har sin egen »front-office«-funktion. »Back-office«-tjenester (herunder IT-tjenester) ydes af KBC's Shared Services og Operational Business-enhed. Fidea har [...] af markedsandelen i klasse 21-livsforsikringer, [...] % i klasse 23-livsforsikringer, [...] i skadesforsikring og [...] % i sundhedsforsikring. Tabel 2 omfatter KBC's, Centea's og Fidea's markedsandele i Belgien samt indvirkningerne af de foreslåede frasalge på KBC's samlede markedsandel.

Tabel 2

Udvalgte KBC-markedsandele i Belgien pr. 2008 og indvirkningen af Centea- og Fidea-frasalget på KBC's position

(...)

(175) En væsentlig strukturforanstaltning, såsom oprettelsen af en ny konkurrent på basis af en aktuel aktør med en stor markedsandel, kan være med til at sætte gang i konkurrencen på et tidligere koncentreret marked. Dette gælder det belgiske marked, hvor fire store aktører udgør størstedelen af detailmarkedet.

(176) Kommissionen anser disse frasalge som passende midler til at øge konkurrencen på det koncentrerede belgiske detailbankmarked. Med deres etablerede varemærke og distributionsnet udgør Centea og Fidea attraktive mål for konkurrenter, der ønsker at komme ind på det belgiske marked eller udvide deres tilstedeværelse der. Hvor markedsandelen af disse frasalge er lille i visse markedssegmenter, mener Kommissionen, at dette opvejes af, at enhederne er relativt selvforsynende, og at KBC har givet tilsagn om, at frasalgene vil finde sted [...].

(177) Endvidere vil KBC begrænse sin ekspansion i Østeuropa og Rusland til lande, hvor den allerede har en betydelig tilstedeværelse, hvilket er en neddrøsing af dens tidligere udvidelsesplaner. Dette kan anses for at begrænse konkurrencefordrejningen, eftersom KBC ikke vil anvende statsstøtte til at udvide på markeder, hvor den ikke har en aktuel levedygtig virksomhed, eller i aktiviteter, som ikke er en del af dens omstrukturerede forretningsmodel. Kommissionen finder det dog rimeligt, at KBC ikke forpligtes til at trække sig tilbage fra alle sine markeder i Østeuropa og Rusland, som den anser for at være kerneområder. Som beskrevet i betragtning 12 og 13 er KBC en betydelig aktør i flere af disse lande. Det kan være skadeligt for den finansielle stabilitet i disse lande og långivningen til realøkonomien, hvis KBC

skulle forpligtes til at indskrænke sin tilstedeværelse i regionen yderligere. Tilsvarende gælder for KBC's tilstedeværelse i Irland.

(178) Endvidere mener Kommissionen, at pakken af foranstaltninger i tilstrækkelig grad imødekommer spørgsmålet om moral hazard. KBC har foreslået et omfattende salg af andre kerneforretninger (private banking, merchant banking, Østeuropa og Rusland) og ikke-kerneforretninger som beskrevet i afsnit 4.2.2 i denne beslutning. [...] Det er en betydelig reduktion af KBC's forretningsaktiviteter.

(179) Kommissionen bemærker, at de belgiske myndigheder har fremlagt en detaljeret tidsplan for de planlagte frasalge som beskrevet i betragtning 62. Kommissionen bemærker endvidere udpegelsen af »hold separate«-managers for Centea og Fidea, en tilsynsførende og frasalgsadministratorer, hvor dette er relevant. Sådanne tilsagn sikrer, at størstedelen af reduktionen af KBC udføres til tiden. Der er mulighed for, at måldatoerne for frasalgene kan forlænges, men dette kan kun ske efter Kommissionens specifikke godkendelse.

(180) Kommissionen ser positivt på de adfærdsmæssige tilsagn fra KBC og de belgiske myndigheder, som er nærmere beskrevet i betragtning 63 til 77. Disse tilsagn omfatter et tilsagn om långivning til realøkonomien, et forbud mod prisførerskab og et forbud mod massiv markedsføring af statsstøtten, hvilket hindrer KBC i at anvende støtten til at finansiere konkurrencebegrænsende adfærd. Forbuddet mod opkøb sikrer endvidere, at statsstøtten ikke anvendes til at overtage konkurrenter.

(181) Med hensyn til forbuddet mod prisførerskab finder Kommissionen, at dette er i overensstemmelse med punkt 44 i omstruktureringsmeddelelsen, eftersom det tjener til at sikre, at statsstøtten ikke bruges til at tilbyde vilkår, som ikke kan matches af konkurrenter, der ikke modtager statsstøtte. Kommissionen mener, at forbuddet er hensigtsmæssigt på de markeder, hvor KBC er veletableret med en markedsandel på mindst [0-10] %, og hvor den ikke træffer konkurrencebegrænsende foranstaltninger. I dette tilfælde bemærker Kommissionen, at det er rimeligt, at forbuddet mod prisførerskab ikke gælder for Belgien, eftersom frasalget af Centea og Fidea er en betydelig strukturforanstaltning, som bør udmønte sig i bedre konkurrence på det belgiske marked.

(182) Under hensyntagen til byrdefordelingen og den sandsynlige korte tidsplan for gennemførelsen deraf mener Kommissionen, at omfanget og karakteren af de foranstaltninger, som KBC har foreslået, er tilstrækkelige og passende i forhold til at håndtere eventuelle konkurrencefordrejninger.

8.3.4. OVERVÅGNING

- (183) Kommissionen bemærker, at det i punkt 46 i omstrukturingsmeddelelsen anføres, at for at kunne kontrollere, at omstrukturingsplanen gennemføres korrekt, vil Kommissionen forlange periodiske detaljerede rapporter fra medlemsstaten. De belgiske myndigheder bør derfor fremlægge sådanne rapporter for Kommissionen hver sjette måned begyndende fra datoen for denne beslutning.

Konklusion om omstrukturingsplanen

- (184) Kommissionen finder, at omstrukturingsplanen i kapitel 4 i denne beslutning er forenelig med traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

9. KONKLUSION

- (185) Baseret på ovenstående vurdering af den statslige beskyttelsesforanstaltning og KBC's omstrukturingsplan samt tilsagnene fra de belgiske myndigheder og KBC har Kommissionen ingen indvendinger imod omstrukturingsplanen og omdannelsen af redningsforanstaltningerne til omstrukturingsstøtte.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statslige beskyttelsesforanstaltning, som Kongeriget Belgien har gennemført til fordel for KBC, udgør statsstøtte i den i traktatens artikel 87, stk. 1, anførte forstand, hvilket er foreneligt med fællesmarkedet, jf. tilsagnene i bilag I.

Artikel 2

Kongeriget Belgien underretter inden to måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som det har truffet for at efterkomme beslutningen. Kongeriget Belgien fremsender endvidere detaljerede halvårslige rapporter begyndende fra seks måneder fra datoen for denne beslutning.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, 18. november 2009.

På Kommissionens vegne
Neelie KROES
Medlem af Kommissionen

BILAG

Tilsagn af adfærdsmæssig karakter

- i) Med hensyn til varigheden af disse tilsagn af adfærdsmæssig karakter, giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at tilsagnene af adfærdsmæssig karakter i betragtning 63 til og med 77, med forbehold af Kommissionens mulighed for at bevilge en fritagelse, navnlig på grundlag af en behørigt begrundet anmodning fra de belgiske myndigheder, er gældende i en periode på [...] fra datoen for Kommissionens beslutning, eller indtil de nominelle beløb, som de belgiske myndigheder har tegnet henholdsvis den 19. december 2008 og den 20. juli 2009, er indløst, afhængigt af hvad der sker først ⁽¹⁾.
- ii) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC skal bestræbe sig på at fastholde sin udlånspolitik i forhold til realøkonomien i de lande, hvor den driver detailvirksomhed. Kreditten fra KBC ydes på kommercielle vilkår.
- iii) De giver endvidere tilsagn om, at KBC vil fastholde sin soliditetsgrad for tier 1-kernekapital på mindst [...] % og sin kerneegenkapital på [...] % ⁽²⁾.
- iv) Med hensyn til forbuddet mod opkøb giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil afholde sig fra at erhverve kontrol, som defineret i forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EF-fusionsforordningen) ⁽³⁾, med finansielle institutioner. KBC vil endvidere afholde sig fra at opnå kontrol med andre virksomheder end finansielle institutioner, hvis en sådan erhvervelse forhaler tilbagebetalingen af de 7 mia. EUR i tier 1-kernekapital i afkastforbedrede værdipapirer til de belgiske myndigheder som planlagt i omstrukturingsplanen, som blev meddelt Kommissionen den 30. september 2009 og godkendt i denne beslutning. Uagtet dette forbud kan KBC erhverve virksomheder, hvis den får Kommissionens tilladelse hertil, navnlig hvis det anses for afgørende i forhold til at sikre finansiel stabilitet eller konkurrence på de relevante markeder.
- v) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil overholde følgende forbud mod prisenfærskab.
- a) På fællesskabsmarkeder, hvor KBC har en markedsandel på over [0-10] % af de i punkt ii) nedenfor definerede produktmarkeder, vil KBC ikke tilbyde gunstigere priser på standardiserede produkter end dem, som KBC's konkurrent med den bedste pris blandt de øverste 10 markedsaktører vil kunne opnå med hensyn til markedsandelen på dette geografiske og produktmæssige marked.
- b) De produktmarkeder, som betingelsen i punkt i) vedrører, er begrænset til: KBC's standardiserede produkter på detailindlånsmarkedet, indlån til SMV'er (SMV defineret i henhold til KBC's definition) og detailprioritetsmarkedet.
- c) Så snart KBC bliver opmærksom på, at den tilbyder bedre priser for sine produkter end udbyderen med den bedste pris, justerer KBC hurtigst muligt og uden unødigt ophold sin pris til et niveau, der stemmer overens med dette tilsagn.
- d) Denne betingelse gælder ikke det belgiske marked, hvor der ikke gælder noget forbud mod prisenfærskab.
- vi) De belgiske myndigheder giver endvidere tilsagn om, at KBC vil afholde sig fra massemarkedsføring, der får foranstaltningerne til at fremstå som konkurrencemæssigt fordelagtige.
- vii) Med hensyn til begrænsningen af aflønningen af KBC's ledelse giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at:
- a) KBC forpligtet sig til at udvikle en bæredygtig politik for direktionens og den øverste ledelses aflønning. KBC's direktion og øverste ledelses bonusordninger er knyttet til den langsigtede værdiskabelse, idet der tages højde for risici og begrænsning af muligheden for at belønne fejl. Aftrædelsesordninger eller obligatorisk afskediggelsesgodtgørelse er begrænset til tolv måneders fast løn til KBC's direktionsmedlemmer.
- b) Derudover giver direktionerne i KBC, KBC Bank NV og KBC Verzekeringen NV afkald på bonusser for 2008 (kontante samt i form af optioner og aktier).

⁽¹⁾ I denne pakke af tilsagn realiseres indløsningen af de nominelle beløb, når der er tilbagebetalt et beløb på 7 mia. EUR.

⁽²⁾ Ved kerneegenkapital forstås her egenkapital og hensættelser.

⁽³⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

- viii) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil bestræbe sig på for de belgiske myndigheder at sikre et overordnet afkast på de værdipapirer, de har tegnet, på mindst 10 % p.a.
- ix) De belgiske myndigheder giver tilsagn om at anmelde den første rekapitalisering i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, igen, hvis en af følgende situationer opstår, hvilket gør det mindre sandsynligt, at det overordnede afkast på over 10 % p.a. opnås.
- a) Hvis KBC fra den 1. januar 2010 ikke betaler udbytte i to på hinanden følgende år eller fra den 1. januar 2009 ikke betaler udbytte i tre år inden for en periode på fem år, eller
- b) Hvis KBC efter en periode på et år, hvor aktiekursen i gennemsnit forbliver over 150 % af emissionskursen for værdipapirerne, ikke har genkøbt eller givet tilsagn om at genkøbe mindst 20 % af statens oprindelige investering inden for tre måneder.
- x) Ligeledes giver de belgiske myndigheder tilsagn om at anmelde den anden rekapitalisering i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, igen, hvis følgende situation opstår, hvilket gør det mindre sandsynligt, at det overordnede afkast på over 10 % p.a. opnås:
- a) Hvis KBC fra den 1. januar 2010 ikke betaler udbytte i to på hinanden følgende år eller fra den 1. januar 2009 ikke betaler udbytte i tre år inden for en periode på fem år.
- xi) Medmindre det i et af de scenarier, der er beskrevet i punkt ix og x, kan vises, at den manglende betaling af udbytte skyldes normale markedshændelser, eller at det overordnede afkast trods den manglende betaling af udbytte ikke desto mindre overstiger 10 % p.a., kan Kommissionen uden at behandle kapitaltilførslen, som er erklæret forenelig med fællesmarkedet, i forbindelse med genanmeldelsen navnlig kræve yderligere adfærdsmæssige begrænsninger.
- xii) Med hensyn til forrentningen af de alternative værdipapirer i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltning giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at den rente, som betales på den alternative klasse af kernekapitalværdipapirer, som udstedes af KBC, såfremt de belgiske myndigheder skulle erhverve over 30 % af stemmerettighederne i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltnings Equity Range, udgør [...].
- xiii) De belgiske myndigheder giver endvidere tilsagn om, at KBC eller en af dens dattervirksomheder ikke deltager i udstedelsen af CDO'er⁽¹⁾. Det forudsættes, at securitisationstransaktioner, som ikke er omfattet af denne definition af CDO'er, falder uden for dette tilsagns anvendelsesområde. Dette gælder eksempelvis securitisationstransaktioner med henblik på forvaltning af lovpligtig kapital eller kreditrisici eller til at rejse likviditet.
- xiv) Med hensyn til renteudbetalinger og call-optioner på hybrid kapital giver de belgiske myndigheder tilsagn om, medmindre Kommissionen på anden vis accepterer at bevilge en fritagelse, at:
- a) [...]
- b) [...].
- xv) Endelig har de belgiske myndigheder givet tilsagn om, at KBC vil tilrettelægge de belgiske myndigheders forvaltningsmæssige rettigheder med hensyn til den garanterede portefølje i medfør af den statslige beskyttelsesforanstaltning på en sådan måde, at de belgiske myndigheders interesser som garantistiller sikres behørigt, og der samtidig opretholdes et passende niveau af fleksibilitet, således at KBC kan reagere hurtigt på ændrede markedsvilkår og foretage de relevante tilpasninger og valg. Retsdokumentationen for den garanterede portefølje indeholder foranstaltninger til beskyttelse af tredjepartsinvestorer, superseniormodparter og dermed de belgiske myndigheder mod mulige interessekonflikter i forvaltningen af den garanterede portefølje. Ud over beskyttelsesforanstaltningerne i den oprindelige retsdokumentation indeholder aftalen med de belgiske myndigheder om den statslige beskyttelsesforanstaltning især de belgiske myndigheders ret til at føre tilsyn med forvaltningen af den garanterede portefølje. Hvor det er relevant, bevilges de belgiske myndigheder samtykkerettigheder med henblik på yderligere beskyttelse af deres interesser.

(1) I dette tilsagn er en »CDO« en securitisationstransaktion for en kreditportefølje med følgende karakteristika: i) Den indeholder en omfordeling af aktivporteføljer, og sådanne aktiver kan være obligationer, lån, derivater eller andre gældsforpligtelser, ii) kreditrisikoen med hensyn til sådanne aktiver omfordeles i flere trancher af værdipapirer med varierende rangorden, som sælges til investorer, og iii) transaktionen er primært arbitrage-drevet, dvs. at det vigtigste formål med transaktionen er at skabe overskud af forskelle mellem markedskursen for de underliggende aktiver og den kurs, som den securitiserede risiko kan sælges til i struktureret form.

Frasalg og afvikling af forretningsporteføljer

- xvi) De belgiske myndigheder har endvidere givet tilsagn om, at de inden for grænserne af deres respektive kompetencer vil sikre, at KBC opfylder tilsagnene i betragtning 79 til og med 97.
- xvii) KBC tager derefter de nødvendige skridt til at frasælge enheder eller aktiver (i det følgende benævnt »de frasolgte virksomheder/den frasolgte virksomhed«) som anført i betragtning 80 på det nævnte tidspunkt. Et sådant frasalg anses for at være gennemført, når KBC har indgået en bindende aftale om at sælge [...] i den relevante enhed eller det relevante aktiv. En retligt bindende aftale er en aftale, som ikke kan ophæves ensidigt af KBC, og hvis formål er at skabe et retligt forhold, som de enkelte parter kan anvende, og som, hvis KBC ophæver aftalen, medfører, at KBC hæfter over for den anden part. Denne retligt bindende aftale kan stadig være underlagt en række traditionelle forudgående betingelser, såsom godkendelse fra de relevante tilsynsmyndigheder.
- xviii) Med hensyn til de frasolgte virksomheder giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil sælge følgende enheder:
- a) [...] inden [...]
 - b) KBL EPB inden [...]
 - c) [...] inden [...]
 - d) Centea inden [...]
 - e) Fidea inden [...]
 - f) Antwerp Diamond Bank inden [...]
 - g) Frasalg af NLB [...] Zagiël, [...] inden [...]
 - h) Absolut Bank (Rusland) inden [...]

Tilsagn vedrørende værdibevarelse

- xix) Med hensyn til bevaring af værdien af frasolgte virksomheder giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC vil sikre, at:
- a) den frasolgte virksomhed beholder materielle og immaterielle aktiver, som den ejer, og som bidrager til den nuværende drift, eller som er nødvendige for at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen,
 - b) den frasolgte virksomhed beholder alle a) licenser, tilladelser og godkendelser udstedt af en offentlig myndighed til fordel for virksomheden, b) kontrakter, leasingaftaler, tilsagn og kundeordrer, og c) relevante registre, som bidrager til den nuværende drift, eller som er nødvendige for at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen,
 - c) den frasolgte virksomhed ansætter et passende antal medarbejdere med de nødvendige kvalifikationer til at sikre rentabiliteten og konkurrenceevnen. KBC træffer alle nødvendige foranstaltninger, herunder incitament, der tager hensyn til praksis i branchen, for at tilskynde alle nøglemedarbejdere⁽¹⁾ til at blive i de frasolgte virksomheder. På samme måde skal den ikke hverve de nøglemedarbejdere, som overføres med den frasolgte virksomhed. [...]
- xx) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC så vidt muligt bestræber sig på at støtte køberne af de frasolgte virksomheder i forbindelse med at overgå til passende infrastruktur med henblik på de frasolgte virksomheders fortsatte drift. [...]

⁽¹⁾ Nøglemedarbejdere omfatter alle de medarbejdere, som er nødvendige for at bevare de frasolgte virksomheders rentabilitet og konkurrenceevne.

xxi) Fra og med datoen for denne beslutning og indtil frasalget er gennemført, giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC bevarer de frasolgte virksomheders økonomiske rentabilitet, omsættelighed og konkurrenceevne i overensstemmelse med god forretningspraksis og så vidt muligt minimerer risikoen for tab af konkurrenceevne. KBC viderefører den frasolgte virksomhed som en going concern på sædvanlig vis og på samme måde som før datoen for denne beslutning.

xxii) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC ikke udfører handlinger, som kan have en betydelig negativ indvirkning på de frasolgte virksomheder. [...].

Yderligere frasalgstilsagn med hensyn til Centea og Fidea

xxiii) Med hensyn til den eller de mulige købere af Centea og Fidea har de belgiske myndigheder givet tilsagn om, at KBC skal sikre følgende:

a) Køberen af Centea har efter købet ikke en markedsandel, der er større end [...] % i anfordringskonti, opsparinger eller realkreditlån i Belgien.

b) Køberen af Fidea har efter købet ikke en markedsandel, der er større end [...] % på hverken livs- eller skadesforsikringsmarkedet i Belgien.

xxiv) Endvidere giver de belgiske myndigheder tilsagn om, at KBC træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre en tydelig identifikation af Centea- og Fidea-forretninger og begynder at forberede deres adskillelse fra forretninger, som er integreret i KBC, i tydelige og særskilt salgbare enheder umiddelbart efter Kommissionens beslutning. Med forbehold af tilsagnene vedrørende værdibevarelse i punkt xix-xxi forvaltes Centea og Fidea som tydelige og særskilt salgbare enheder fra datoen for Kommissionens beslutning. For at sikre, at alle ledelsesmæssige beslutninger fra datoen for denne beslutning til gennemførelsen af frasalget sker i Centeas og Fideas interesse med hensyn til at sikre deres fortsatte økonomiske rentabilitet, salgbarhed og konkurrenceevne, udpeger KBC en såkaldt »adskillelsesadministrator«⁽¹⁾ for hver af virksomhederne og sikrer, at denne administrator opererer uafhængigt. Denne administrator kan være disse virksomheders nuværende administrerende direktør. En adskillelsesadministrator varetager interesserne i disse frasolgte virksomheder (Centea og Fidea) efter fælles aftale med KBC under den tilsynsførendes tilsyn.

Tilsynsførende

xxv) Der udpeges en tilsynsførende, som hver sjette måned skal rapportere til Kommissionen om, hvorvidt de belgiske myndigheder og KBC opfylder tilsagnene i punkt xvi-xxiv. Den tilsynsførende skal være uafhængig, besidde de nødvendige kvalifikationer og ikke være genstand for en interessekonflikt under udøvelsen af sit mandat.

xxvi) Senest en måned efter vedtagelsen af denne beslutning fremsender de belgiske myndigheder en liste over en eller flere personer, som de efter samråd med KBC foreslår at udpege som tilsynsførende til Kommissionen med henblik på godkendelse. Kommissionen har beføjelse til at godkende eller afvise de foreslåede tilsynsførende baseret på kriterierne i punkt xxv. Hvis Kommissionen afviser alle de foreslåede tilsynsførende, foreslår KBC og de belgiske myndigheder senest en måned efter at være blevet underrettet om afvisningen nye kandidater, som igen skal godkendes eller afvises af Kommissionen. Hvis alle yderligere foreslåede tilsynsførende afvises af Kommissionen, anviser Kommissionen en tilsynsførende, som KBC skal udpege eller foranstalte bliver udpeget i overensstemmelse med et mandat godkendt af Kommissionen.

Gennemgang af tilsagnspakken

xxvii) Hvor det er relevant og på baggrund af en tilstrækkeligt begrundet anmodning fra de belgiske myndigheder og KBC og under hensyntagen til den tilsynsførendes synspunkter, kan Kommissionen:

a) forlænge måldatoerne for gennemførelsen af frasalget:

i) Med hensyn til de frasalg, der skal gennemføres [...], kan måldatoen forlænges [...], [...] og derefter med [...], [...].

ii) Med hensyn til de frasalg, der skal gennemføres [...], kan måldatoen forlænges [...], [...].

⁽¹⁾ En »adskillelsesadministrator« er den person, som udpeges til at lede den frasolgte virksomheds daglige drift under den tilsynsførendes tilsyn.

En sådan forlængelse kan bevilges, især hvis frasalget ikke gennemføres inden disse datoer på grund af forhold, der ikke kan lægges KBC til last.

KBC er ikke forpligtet til at afhænde en frasolgt virksomhed [...] med undtagelse af hvor [...], i hvilket tilfælde KBC ikke er forpligtet til at afhænde den relevante frasolgte virksomhed til en pris [...].

- b) afskaffe, ændre eller erstatte en eller flere af de foranstaltninger, krav eller betingelser, som er anført i denne beslutning.

xxviii) Enhver sådan anmodning sendes til Kommissionen senest to måneder inden måldatoen.

Frasalgsadministrator

xxix) Hvis frasalgene ikke er opnået inden de relevante måldatoer og senest en måned efter den endelige måldato, som ikke kan forlænges, og hvis Kommissionen ikke har godkendt alternative foranstaltninger, sender de belgiske myndigheder en liste over én eller flere personer, som de efter aftale med KBC foreslår at udpege som frasalgsadministrator(er) til Kommissionen med henblik på godkendelse. Frasalgsadministratoren skal være uafhængig, have de nødvendige kvalifikationer og må ikke være genstand for en interessekonflikt under udøvelsen af sit mandat. Kommissionen har beføjelse til at godkende eller afvise den eller de foreslåede frasalgsadministratorer. Hvis Kommissionen afviser alle foreslåede frasalgsadministratorer, vil KBC og de belgiske myndigheder senest en måned efter at være blevet underrettet om afvisningen foreslå nye kandidater, som igen skal godkendes eller afvises af Kommissionen. Hvis alle yderligere foreslåede tilsynsførende afvises af Kommissionen, anviser Kommissionen en tilsynsførende, som KBC skal udpege eller foranstalte bliver udpeget i overensstemmelse med et mandat godkendt af Kommissionen.

xxx) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC bevilger nødvendige og rimelige fuldmagter til frasalgsadministratoren, så denne kan:

- a) gennemføre frasalget af den frasolgte virksomhed (herunder de nødvendige beføjelser til at sikre en hensigtsmæssig udarbejdelse af alle de nødvendige dokumenter med henblik på frasalget) og
- b) træffe alle foranstaltninger og foretage alle erklæringer, som er nødvendige eller hensigtsmæssige med henblik på at opnå et frasal, herunder udpegelse af rådgivere, der skal bistå med frasalget.

xxxi) Kommissionen giver efter nøje overvejelse af rimelige alternativer som foreslået under gennemgangen i henhold til betragtning 89 frasalgsadministratoren beføjelser til at sælge den pågældende frasolgte virksomhed [...]. Frasalgsadministratoren indarbejder i salgs- og købsaftaler de almindelige og rimelige vilkår og betingelser, som er hensigtsmæssige med henblik på at fremme et hurtigt salg. Frasalgsadministratoren tilrettelægger salgsprocessen efter samråd med KBC for at sikre et frasal på de bedst mulige vilkår i henhold til sin forpligtelse til at frasælge [...] i frasalgsadministratorperioden på de vilkår, som er anført i betragtning 91 og 92.

xxxii) Endvidere afholdes alle den tilsynsførendes og frasalgsadministratorens honorarer og udgifter af KBC.

Afvikling af forretningsporteføljer

xxxiii) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC vil træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at afvikle forretningsporteføljen i de nedenfor anførte enheder inden den måldato, som er anført for hver af disse enheder. Fra datoen for denne beslutning og frem til afviklingen er gennemført, vil KBC respektere en fastfrysning af de RVA (¹), som disse forretningsporteføljer repræsenterer. I forbindelse med dette tilsagn forstås ved »fastfrysning«, at KBC ikke indgår nye forretninger i disse porteføljer, og at KBC's ledelsesmæssige beslutninger med hensyn til forretningsporteføljen kun kan have en neutral eller faldende virkning på størrelsen af de RVA, som henføres til disse forretningsporteføljer på tidspunktet for denne beslutning. KBC er ikke forpligtet til at frasælge eller på anden vis afhænde porteføljeneheder eller ophæve eksisterende kontrakter på vilkår, som ville medføre et tab eller en forpligtelse for KBC. KBC vil således afvikle følgende forretningsporteføljer:

a) [...] inden [...]

b) KBC FP inden [...]

(¹) Efter neutralisering af den konjunkturførstærkende virkning af forventede misligholdelser.

c) [...] inden [...]

idet det forudsættes, at visse kontrakter, der tilhører ovennævnte forretningsporteføljer, kan udløbe og derfor forbliver i KBC's bøger [...].

Børsnotering af to østeuropæiske og russiske aktiver

xxxiv) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC gennemfører børsnoteringen af ČSOB (Den Tjekkiske Republik) og K & H bank (Ungarn) [...].

Overvågning

xxxv) De belgiske myndigheder giver tilsagn om, at KBC giver Kommissionen detaljerede rapporter hver sjette måned gennem de belgiske myndigheder. Rapporterne indeholder oplysninger om rekapitaliseringsforanstaltningerne (som nævnt i punkt 40 i rekapitaliseringsmeddelelsen ⁽¹⁾), den statslige beskyttelsesforanstaltnings funktionsmåde (som nævnt i bilag IV i meddelelsen om værdiforringede aktiver (i det følgende benævnt »meddelelsen om værdiforringede aktiver« ⁽²⁾), og omstruktureringsplanen (som nævnt i punkt 46 i omstruktureringsmeddelelsen ⁽³⁾). Den første rapport, som indeholder alle oplysningerne, sendes til Kommissionen senest seks måneder efter datoen for denne beslutning.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Rekapitalisering af pengeinstitutter under den aktuelle finanskrise: Støttens begrænsning til det nødvendige minimum og sikkerhedsforanstaltninger mod uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger, EUT C 10 af 15.1.2009, s. 2.

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen om behandlingen af værdiforringede aktiver i Fællesskabets banksektor (EUT C 72 af 26.3.2009, s. 1).

⁽³⁾ Meddelelse fra Kommissionen om genoprettelse af rentabiliteten i finanssektoren under den nuværende krise og vurdering af omstruktureringsforanstaltninger på grundlag af statsstøttereglerne (EUT C 195 af 19.8.2009, s. 9).

ABONNEMENTSPRISER 2010 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 100 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig cd-rom	22 officielle EU-sprog	1 200 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	770 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ cd-rom	22 officielle EU-sprog	400 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, cd-rom, 2 udgaver pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	300 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én cd-rom.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

I løbet af 2010 vil cd-rom-formatet blive erstattet af dvd-formater.

Salg og abonnementer

Betalingsabonnementer på diverse tidsskrifter, som f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende*, kan købes gennem vore salgsganter. Listen over salgsganterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

